

Tamfelt lyhyesti

Tamfelt kuuluu maailman johtaviin teknisten tekstiilien toimittajiin. Yhtiön päätuotteet ovat paperi- ja kartonkikonekudokset ja suodatinkankaat. Suomessa sijaitsevien Tampereen- ja Juankosken-tehtaiden lisäksi Tamfelt-konsernilla on tuotantolaitokset Portugalissa, Puolassa, Brasiliassa ja Kiinassa.

Vuonna 1797 perustettu yhtiö kuuluu Suomen teollisuuden uranuurtajiin. Konehuopien valmistus aloitettiin vuonna 1882 ja suodatinkankaiden valmistus vuonna 1965.

Sisällys

Tamfelt lyhyesti	2
Vuosi 2008 lyhyesti, avainluvut, tiedotteet vuonna 2008.....	4
Visio, liikeidea, menestyksen avaintekijät, strategia	5
Toimitusjohtajan katsaus.....	6
Reima Kerttula hakee uusia avauksia maailmalta.....	7
Tamfeltin toimintaympäristö	9
Tamfelt PMC.....	11
Tamfelt Filtration.....	14
Tutkimus- ja kehitystoiminta.....	16
Henkilöstökertomus	18
Ympäristöraportti	22
Hallitus	26
Konsernin johtoryhmä.....	28
Yhtiön hallinnointi.....	30

Tilinpäätös

Toimintakertomus	33
Konsernin tuloslaskelma	38
Konsernitase	39
Konsernin rahavirtalaskelma	40
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	41
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	42
Taloudelliset tunnusluvut	58
Emoyhtiön tuloslaskelma	59
Emoyhtiön tase.....	59
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	60
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	61
Osaketietoja	65
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	69
Tilintarkastuskertomus.....	69
Tietoja osakkeenomistajille.....	70
Yhteystiedot	71

Vuosi 2008 lyhyesti

Liikevaihto ja liikevoitto

Konsernin liikevaihto oli 164,7 miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 19,5 miljoonaa euroa. Liikevaihto laski 1,7 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Tilikauden voitto oli 12,3 miljoonaa euroa.

Toimintaympäristön voimakas muutos loppuvuonna 2008

Tärkeimpiä Tamfeltin tuotteiden kysyntään vaikuttavia tekijöitä ovat talouden suhdanteet, niistä riippuva asiakas-toimialojen kysynnän kehitys sekä yhtiön tuotteiden suhteellinen kilpailukyky. Vuoden 2008 loppupuolella kudosmarkkinat heikkenivät voimakkaasti kansainvälisen talouskriisin seurauksena. Asiakasteollisuuden investointisuunnitelmien lykkääntyminen ja nopeasti heikentynyt maksuvalmius leimasivat loppuvuotta 2008.

Taluskriisin seurauksena suodatinkankaiden markkinoiden kasvu tyrehtyi loppuvuodesta. Toisaalta suodatinkankaiden kysyntään positiivisesti vaikuttavat muun muassa yleisen ympäristötietoisuuden lisääntyminen, ympäristönormien tiukentuminen sekä öljyn korvaaminen muilla polttoaineilla. Tämän kehityksen ennustetaan jatkuvan lähitulevaisuudessa.

Markkinoiden muutoksen nopeus ja voimakkuus oli odotettua rajumpi. Sopeuttaakseen toimintaansa kysyntää vastaavaksi Tamfelt aloitti kaikkia henkilöstöryhmiä koskevat yt-neuvottelut yhtiön Tampereen-tehtaalla joulukuussa 2008.

Liiketoiminnot yhtiöitettiin

Vuoden 2008 alussa Tamfelt yhtiöitti paperikonekudos- ja suodatinkankaat -liiketoimintansa. Tamfelt PMC Oy ja Tamfelt Filtration Oy aloittivat toimintansa 1.1.2008. Emoyhtiö Tamfelt Oy Ab raportoi PMC- ja Filtration-liiketoiminnot ensisijaisena segmenttinä ja maantieteellisen segmentin toissijaisena segmenttinä.

Uusi tehdas vihittiin käyttöön Kiinassa

Lokakuussa 2008 vihittiin virallisesti käyttöön yhtiön keväällä 2008 toimintansa aloittanut märkä- ja kuivatusviiritehdas Kiinan Tianjinissa. Valmistettavat tuotteet ovat Tamfeltin keihäänkärkituotteita, joita ajetaan menestyksekästä useilla maailman vaativimmista paperi- ja kartonkikoneista.

Avainluvut

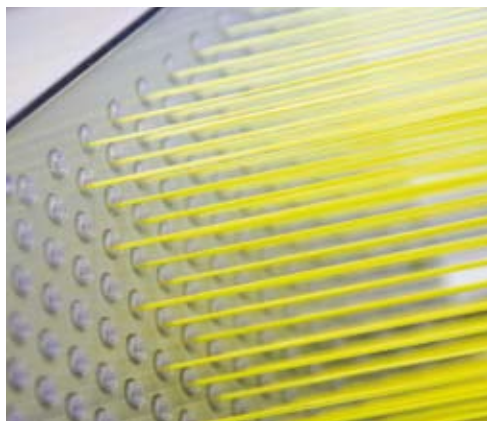
	2008	2007	Muutos, %
Liikevaihto, M €	164,7	167,5	-1,7
Liikevoitto, M €	19,5	25,9	-24,7
Bruttoinvestoinnit, M €	15,7	24,5	-35,9
Tulos/osake, €	0,45	0,76	-40,8
Oma pääoma/osake, €	3,89	3,95	-1,5
Osinko/osake			
kanta, €	0,16*	0,52	-
etu oikeutettu, €	0,18*	0,54	-
Sijoitetun pääoman tuotto, %	14,4	22,7	-
Omavaraisuusaste, %	60,3	66,5	-
Henkilöstö 31.12.	1 535	1 496	2,6

* Hallituksen ehdotus

Tiedotteet vuonna 2008

2.1.2008	Tamfeltin konsernirakenne 2008
7.2.2008	Tilinpäätös 2007
7.2.2008	Yhtiökokouskutsu 2008
19.3.2008	Tamfeltin varsinaisen yhtiökokouksen päätökset
23.4.2008	Uuden segmenttiraportoinnin mukaiset taloudelliset tiedot vuodelta 2007
24.4.2008	Tamfeltin osavuosisikatsaus tammi-maaliskuu 2008
5.8.2008	Tamfeltin osavuosisikatsaus tammi-kesäkuu 2008
15.8.2008	Reima Kerttula Tamfeltin toimitusjohtajaksi
30.10.2008	Tamfeltin osavuosisikatsaus tammi-syyskuu 2008
30.10.2008	Tamfeltin taloustiedottamisen aikataulu vuodelle 2009
8.12.2008	Tamfelt aloittaa yt-neuvottelut Tampereen-tehtaalla

www.tamfelt.fi

Asiantuntevalla kokonaispalvelulla asiakkaalle lisäarvoa.

Visio

Tamfelt on johtava paperikonekudosten ja suodatinkankaiden toimittaja valitsemillaan markkinasegmenteillä. Meillä on asiakaskunnan vahva luottamus, mikä perustuu asiantuntevaan kokonaispalveluun, ylivoimaisiin tuotteisiin ja pitkäjänteiseen yhteistyöhön asiakkaiden kanssa.

Liikeidea

Tamfelt-konserni kehittää, valmistaa ja myy paperi- ja kartonkikonekudoksia, suodatinkankaita ja muita teknisiä tekstiilejä sekä niihin liittyviä tuotteita ja palveluja. Päämääränä on varmistaa asiakkaan kilpailukykyyn parantuminen ja Tamfelt-konsernin kannattava toiminta.

Menestyksen avaintekijät

Strategian toteuttamisessa avaintekijöitä ovat:

- osaava ja motivoitunut henkilöstö
- asiakaslähtöinen toiminta
- selkeä fokus
- innovatiivinen tuotekehitys
- tuottavuuden jatkuva parantaminen
- yhteistyö asiakkaiden, konevalmistajien, tutkimuslaitosten sekä korkeakoulujen kanssa
- moderni konekanta ja tehokkaat tuotantoyksiköt
- omat kudos-, paperi- ja suodatuslaboratoriot
- liiketoimintaa ja päätöksentekoa tukevat tietojärjestelmät.

Strategia

Tamfeltin tavoitteena on kasvaa sisäisesti markkinoita nopeammin säilyttäen hyvä kannattavuus ja korkea omavaraisuusaste. Yritystaloja harkitaan vain, mikäli hankittavan yrityksen tuotteet ja tuotantoteknologiat ovat lähellä Tamfeltin ydinosaamista.

Selkeä kohderyhmä

Kannattavan kasvun perustana on keskittyminen rajattuihin segmentteihin, joissa yhtiö voi hyödyntää resurssejaan parhaalla mahdollisella tavalla. Valitut markkinasegmentit ovat isojen ja nopeiden paperi- ja kartonkikoneiden kudokset sekä suurten metsä-, kaivos- ja kemianteollisuuden tuotantolaitosten suodatinkankaat maailmanlaajuisesti.

Asiantunteva kokonaispalvelu

Asiakkaalleen Tamfelt tarjoaa asiantuntevaa kokonaispalvelua. Tämä tarkoittaa innovatiivisten, luotettavien ja korkealaatuisten tuotteiden lisäksi osaavaa myynti- ja asiakaspalvelua sekä teknistä tukea ja pitkäjänteistä yhteistyötä asiakkaan prosessin kehittämiseksi ja kilpailukykyyn parantamiseksi.

Tehokas ja innovatiivinen toiminta

Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan voimakasta panostusta tuotekehitykseen. Siinä ovat avainasemassa asiakkaan prosessin hyvä tuntemus sekä asiakkaan tarpeiden ja odotusten tunnistaminen. Kannattava toiminta edellyttää lisäksi tuottavuuden ja tehokkuuden jatkuvaa parantamista. Toiminnan kehittämisessä painotetaan pienten, innovatiivisten uudistusten merkitystä. Investoinneissa keskitytään yhtiön aseman vahvistamiseen laajentuvilla kohdemarkkinoilla sekä nykyisen kapasiteetin käytön tehostamiseen.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2008 oli Tamfeltin liiketoiminnassa hyvin kaksijakoinen. Liikevaihto- ja tulokehitys olivat varsin tyydyttävällä tasolla aina lokakuun lopulle asti, vaikka vuoden 2007 ennätystahtiin ei yllettykään. Marras-joulukuun aikana tapahtui kuitenkin selvä muutos metsä- ja kaivosteollisuudessa. Asiakkaat keskeyttivät tai lykkäsivät investointiprojekteja ja pienensivät varastojaan. Myös monen asiakkaan maksuvalmius heikkeni nopeasti, mikä johti siihen, että jo valmiita kudoksia jätettiin Tamfeltin varastoon. Markkinoiden muutoksen nopeus ja voimakkuus yllätti, eikä siihen täysin pystytty loppuvuoden aikana sopeutumaan.

Loppuvuoden heikon kehityksen johdosta liikevaihto jäi jonkin verran edellisvuotta pienemmäksi ja taloudellinen tulos heikkeni vuoteen 2007 verrattuna, kuten jo tammi-syyskuun osavuositarkastuksessa ennakoitiin. Koko vuoden tulosta voitaneen kuitenkin pitää varsin tyydyttävänä. Loppuvuonna näkyvät synkkenivät siinä määrin, että Tamfeltin Tampereen-tehtaalla aloitettiin yt-neuvottelut toiminnan sopeuttamiseksi markkinatilannetta vastaavaksi. Tavoitteena on sekä henkilöstökulujen että muiden kulujen vähentäminen niin, että vuositasolla päästään noin 10 M€:n säästöihin. Kustannussäästöt eivät toteudu täysimääräisinä vuonna 2009.

Paperikonekudoslukutoiminnassa kilpailutilanne on ollut kireä jo useita vuosia. Markkinatilanne on kuitenkin kärjistynyt vuoden 2008 aikana ja johtanut ennen näkemättömään hintakilpailuun. Kiristynyt kilpailu näkyy alan kannattavuuden heikkenemisenä. Suurimpien toimijoiden kannattavuus on pudonnut dramaattisesti ja alalla on yksittäisten tehdasyksiköitten sulkemisten lisäksi nähty ensimmäinen merkittävä konkurssi. Myös suodatin-kangasliiketoiminnassa kansainvälisen talouden hiipuminen on näkynyt selvästi lisääntyneenä hintakilpailuna. Erityisesti kuivasuodatus tuotteissa kysyntä on heikentynyt vuoden aikana, eikä markkinatilanteesta odoteta tapahtuvan nopeaa muutosta. Sen sijaan märkäsuodatuksessa sekä ympäristöteknologian puolella markkinat säilyivät tyydyttävänä, mutta myös siellä lähiajan näkymät ovat heikentyneet.

Tamfelt jatkoi globaalia kasvuaan, kun vuoden alkupuolella käynnistettiin Kiinassa Tianjinissa Tamfeltin 100 %:sti omistama märkä- ja kuivatusviiritehdas. Tehdasyksikön kone- ja laitekanta on täysin uutta ja alansa huippua.

Investoinnit tuotantokoneisiin ovat konsernissa olleet parin viime vuoden aikana ennätystasolla. Tärkeimmät tuotantokoneet edustavat tämän hetken uusinta teknologiaa, eikä välittömiä isoja investointitarpeita ole näkyvisissä. Tamfelt on pystynyt jatkuvasti kehittämään kilpailijoiden tuotteista poikkeavia keihäänkärkituotteita kaikissa tuoteryhmissä. Myös liiketoimintojen vahva fokusointi isoihin, nopeisiin ja nykyaikaisiin paperi- ja kartonkikoneiden kudoksiin sekä erikoisosaamista vaativiin märkä- ja kuivasuodatuskohteisiin on osoittautunut oikeaksi strategiaalinnaksi. Näillä fokusalueilla myös taantumien aikana tuotantovolyymit säilyvät keskimääräistä korkeammalla tasolla. Selkeä strategia yhdessä vahvan taseen ja suunniteltujen kustannusleikkausten kanssa antavat Tamfeltille hyvät mahdollisuudet selvitä taantumasta.

Lähes 23 vuotta kestänyt työurani Tamfeltissa, josta viimeiset neljä vuotta toimitusjohtajana, päättyi 31.12.2008. Näihin vuosiin mahtuu niin ylä- kuin alamaikiäkin, joista Tamfelt vahvana alan toimijana on aina selvinnyt voittajana. Tamfeltin vahvuus perustuu osaan henkilökuntaan ja asiakaslähtöiseen innovatiiviseen

Reima Kerttula hakee uusia avauksia maailmalta

Yli 200-vuotias Tamfelt sai vuodenvaihteessa uuden toimitusjohtajan diplomi-insinööri Reima Kerttulasta. Ennen Tamfeltiin tuloaan Kerttula toimi

viimeksi Jyväskylässä Metso Paperin paperi- ja kartonkikoneyksikön johtajana ja Rautpohjan tehtaanjohtajana.

Pitkään Metson ja sen edeltäjäyhtiöiden palveluksessa olleena Kerttula tuo mukanaan vankan kokemuksen paperi- ja selluteollisuudesta mukaan lukien lukuisat kansainväliset projektit.

Uusi toimitusjohtaja tuli taloon varsin haasteellisessa tilanteessa. Paperikonekudosten hintakilpailu kiristyy yhtä aikaa maailmantalouden synkistymisen kanssa. Siksi valmistautuminen vuoteen 2009 on ollut erityisen vaikea, vaikka takana ovat yhtiön historian parhaat vuodet ja vielä suhteellisen hyvin mennyt vuosi 2008.

Tamfeltin vahva fokus auttaa haasteellisessa taloudellisessa tilanteessa

Tamfeltilla on kuitenkin oma fokusmarkkinansa nykyaikaisten paperi- ja kartonkikoneiden kokonaisvaatettajana. Myös suodatinkangaskohteissa on keskittyty valittuihin suodatusprosesseihin. Valitusta strategiasta on huonoinakin aikoina pidetty kiinni ja se on osoittautunut oikeaksi ratkaisuksi.

Kerttula korostaakin, että Tamfelt on kannattava ja hyvinvoiva kansainvälinen yritys. Koska kasvua ei kotimaanmarkkinoilta ole odotettavissa, tulevaisuuden kasvun täytyy nojautua entistä voimakkaammin kansainvälisille markkinoille.

– Maailman myllerryksessä Tamfeltilla on mahdollisuus kasvattaa omaa markkinaosuuttaan tietyillä segmenteillä. Yhtiö on vuosien varrella investoinut huomattavasti tuotantolaitoksiinsa ja huolehtinut siitä, että ne ovat hyvässä kunnossa. Hyvän koneiston ja osaavan henkilökunnan avulla olemme voittajia, kunhan saamme tehdyt investoinnit täysimääräisesti käyttöön, Kerttula sanoo. Valitettavasti Tamfeltkin joutui loppuvuodesta 2008 käynnistämään yt-neuvottelut yhtiön Tampereen-tehtaalla.

– Toiminnan pitää olla kannattavaa, aika näyttää mihin jo otetut askeleet riittävät. Yhtiön tase on vahva ja kassa kunnossa. Jotta näin olisi jatkossakin, on välttämätöntä sopeuttaa toimintaa heikentyneen taloudellisen tilanteen mukaiseksi, Kerttula summaa tilanteen haastavuutta.

toimintaan, jossa tuotteet ja tuotantovälineet pidetään huippukunnossa.

Lopuksi haluan kiittää lämpimästi kaikkia asiakkaita, yhteistyökumppaneita ja henkilöstöä hyvästä yhteistyöstä kuluneiden vuosien aikana. Esitän myös parhaat kiitokset osakkeenomistajille, tilintarkastajille ja hallitukselle tuesta, jota olen saanut kokea Tamfelt-vuosieni aikana. Luovutan luottavaisesti vastuun yrityksen johtamisesta DI Reima Kerttulalle 1.1.2009 alkaen ja toivotan hänelle mitä parhaita onnea ja menestystä vaativassa tehtävässä.

Jyrki Nuutila

Kasvua Kiinasta ja Kaakkois-Aasiasta

Kansainvälisillä markkinoilla Tamfelt on investoinut vahvasti Kiinaan. Uudet yksiköt ovat päässeet nopeasti hyvään tuotantovauhtiin. Markkinoiden hiljeneminen alkoi kuitenkin loppuvuodesta näkyä myös Kiinan markkinoilla. Kerttulalla on kokemusta Aasian markkinoista jo 1980-luvun puolivälistä alkaen. Karttuneet kokemukset ovat varmasti jatkossa hyödyksi.

– Uskon, että yhteyksistäni Kiinaan on hyötyä Tamfeltille. Meille on äärimmäisen tärkeää varmistaa toiminnan laajeneminen siellä.

Kiinan ja Kaakkois-Aasian merkitys Tamfeltille tulee korostumaan lähivuosina. Suodatinkankaissa sekä Kerttula että väistynyt toimitusjohtaja Jyrki Nuutila näkevät kasvun mahdollisuuksia Kaakkois-Aasiassa, etenkin ympäristötekniikan alueella.

– Mahdollisuuksia kasvaa ja laajentua eri puolilla maailmaa antaa ennen kaikkea suodatinkangastuotantomme. Se on paperi ja -kartonkiteollisuustuotteidemme rinnalla hyvä toinen tukijalka.

Kasvun mahdollisuuksia löytyy Kerttulan mielestä edelleen myös Keski-Euroopasta, jossa on vireillä lukuisia hankkeita niin paperin kuin kartongin osalta. Suunnitteilla olevat kartonkikoneet ovat leveitä ja lähes paperikoneiden nopeuksiin yltäviä. Juuri näissä Kerttula näkee kasvun mahdollisuuksia.

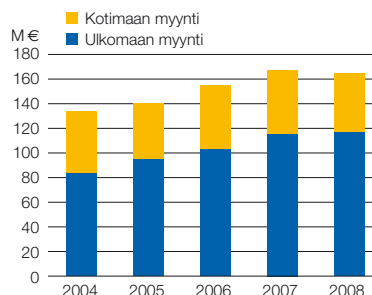
Avainasemassa asiakassuhteet ja henkilöstö

Kerttula korostaa, että Tamfeltin perusta on asiakkaissa ja osaavassa henkilöstössä.

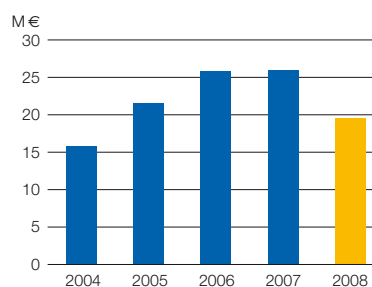
– Menestyksemme riippuu asiakkaidemme menestyksestä. Luotettavien kumppanuuksien arvo korostuu talouden turbulensseissa. Kun pidämme lupauksemme ja huolehdimme tuotteen laadusta, asiakas saa odottamansa lisäarvon. Tutkimuksen ja tuotekehityksen panostukset sekä partnereiden kanssa tehty kehitystyö antaa sekin merkittävää etua.

– Henkilöstömme on sitoutunut ja ammattitaitoista. Meillä on yhdessä vankka usko, että tulemme viemään Tamfeltin menestykseen kansainvälisillä markkinoilla myös tulevaisuudessa, Reima Kerttula linjaa uutta kautta perinteisen tamperelaisyhtymän historiassa.

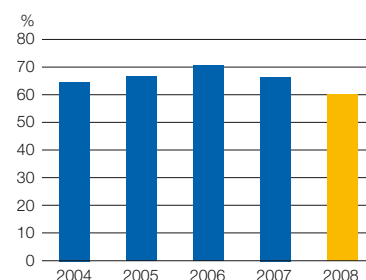
Liikevaihto, konserni

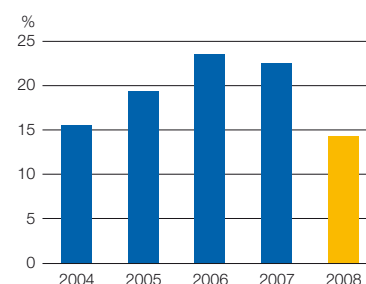
Liikevoitto, konserni

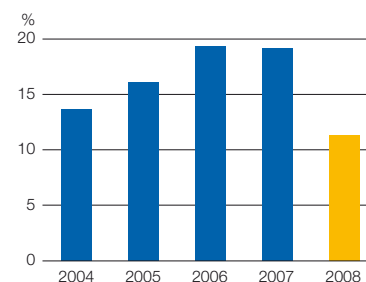
Omaraisuusaste, konserni

Sijoitetun pääoman tuotto, konserni

Oman pääoman tuotto, konserni

Tamfeltin toimintaympäristö

Kilpailu markkinaosuuksista
on kiristynyt entisestään.

Asiakkaat

Tamfelt toimittaa teknisiä tekstiilejä maailmanlaajuisesti eri teollisuudenalojen tarpeisiin. Keskeisin asiakasryhmä on paperi-, kartonki- ja selluteollisuus, joka käyttää sekä Tamfeltin paperikonekudoksia että suodatinkankaita. Lisäksi suodatinkankaita toimitetaan muun muassa kaivos-, kemian-, elintarvike-, rakennus- ja energiateollisuudelle sekä pesulahuopia kaupallisten pesuloiden ja suurten laitospesuloiden tarpeisiin. Tamfeltin tuotteilla voidaan vaikuttaa ratkaisevasti asiakkaan prosessin toimintaan sekä kilpailukykyyn. Oikein valitut kudokset

ovat avainasemassa sekä suodattimien että paperi- ja kartonkikoneiden tehokkuutta parannettaessa. Esi-merkiksi valitsemalla sopivimmat kudokset paperi- tai kartonkikoneen jokaiseen positioon voidaan kasvattaa koneen ajonopeutta ja parantaa hyötysuhdetta, saavuttaa energiasäästöjä ja parantaa paperin tai kartongin laatua. Paikallinen, kudokset ja asiakkaan prosessin hyvin tunteva asiakaspalvelu täydennettynä maailmanlaajuisesti toimivilla erikoisosajilla on yksi Tamfeltin merkittävimmistä vahvuuksista.

Kudosmarkkinat

Tärkeimpiä Tamfeltin tuotteiden kysyntään vaikuttavia tekijöitä ovat talouden suhdanteet, niistä riippuva asiakastoimialojen kysynnän kehitys sekä yhtiön tuotteiden suhteellinen kilpailukyky. Vuoden 2008 loppupuolella kudosmarkkinat heikkenivät voimakkaasti kansainvälisen talouskriisin seurauksena. Asiakasteollisuuden investointisuunnitelmien lykkääntyminen ja nopeasti heikentynyt maksuvalmius leimasivat vuotta 2008.

Ennen talouskriisin puhkeamista vuonna 2008 maailmanlaajuiset paperi- ja kartonkikonekudosmarkkinat olivat arviolta kaksi miljardia euroa vuodessa. Kudosmarkkinoiden kehitys seuraa paperin markkinatilanteen kehitystä. Paperin kysynnän ennustetaan kasvavan seuraavan kymmenen vuoden aikana noin 2 prosenttia vuodessa. Toisaalta Tamfeltin kohdemarkkinat, isojen ja leveiden koneiden kudokset, kasvavat arvioiden mukaan markkinoiden keskimääräistä kasvua nopeammin. Uusia paperi- ja kartonkikoneita rakennetaan nimenomaan Tamfeltin kohdemarkkinoille, ja suljettavat koneet ovat pääsääntöisesti Tamfeltin fokuksen ulkopuolelta.

Suodatinkankaiden kokonaismarkkinat sisältäen niin märkä- kuin kuivasuodatuksenkin ovat arviolta noin 1,5–2 miljardia euroa. Talouskriisin seurauksena markkinoiden kasvu on tyrehtynyt oltuaan edellisinä vuosina keskimäärin kuudesta seitsemään prosenttia vuodessa. Suodatinkankaiden kysyntään positiivisesti vaikuttavat muun muassa yleisen ympäristötietoisuuden lisääntyminen, ympäristönormien tiukentuminen sekä öljyn korvaaminen muilla polttoaineilla.

Hintakilpailu niin paperi- ja kartonkikonekudoksissa kuin myös suodatinkankaissa on erittäin kovaa. Tamfelt vastaa kilpailuun panostamalla jatkossakin asiakaspalveluun ja tuotekehitykseen sekä tehostamalla valmistus- ja toimitusketjuaan. Fokus pysyy edelleen kohteissa, joissa vaaditaan korkealaatuisia tuotteita ja vahvaa erityisosaamista. Toiminnan kannattavuuden säilyttäminen on avainasemassa.

Markkina-asema

Tamfeltilla on kattava maailmanlaajuinen myynti- ja asiakaspalveluverkosto. Valmistusta yhtiöllä on Suomessa, Portugalissa, Kiinassa, Brasiliassa ja Puolassa. Yhtiö palvelee asiakkaitaan noin 70 maassa. Vuonna 2008 liikevaihdosta 30 prosenttia tuli kotimaasta, 42 prosenttia muusta Euroopasta ja 28 prosenttia muista maista.

Tamfeltin globaali markkinaosuus paperi- ja kartonkikoneiden kudoksista on arviolta 6 prosenttia. Päämarkkina-alueella Euroopassa markkinaosuus on noin 14 prosenttia, mutta leveiden koneiden kohdemarkkinoilla Tamfeltin osuus on noin 20 prosenttia.

Tamfeltilla on vahvaa osaamista suodatinkankaiden tietyillä erityisalueilla, ja yhtiö on maailman markkinajohtaja sellutehtaiden kaustisoinnin ja rautarikastamojen suodatinkankaissa sekä laitospesuloiden pesulahuovissa.

Kehityssuuntaukset

Kudosmarkkinoiden ennustetaan edelleen kasvavan Kiinassa ja muualla Aasiassa sekä tulevaisuudessa myös Itä-Euroopassa ja Etelä-Amerikassa. Viime vuosien aikana yli puolet uusista paperi- ja kartonkikoneinvestoinneista on suuntautunut Kiinaan, ja Tamfeltin paperikonekudosten kohdemarkkinat Kiinassa ovat jo suuremmat kuin markkinat Suomessa. Suodatinkankaiden kysyntää kasvattaa etenkin ympäristönormien tiukentuminen.

Alalla korostuu asiakkaan prosessin ymmärtäminen ja sen kilpailukykyyn parantaminen. Asiakkaiden, kone- ja laitevalmistajien sekä tutkimusyhteisöjen kanssa tehtävän yhteistyön merkitys korostuu. Prosessien hyötysuhteet tulevat edelleen nousemaan ja vaatimukset toimintavarmuudesta kasvamaan. Asiakkaiden uudet suodatuslaitteet ja konekonseptit asettavat kasvavia haasteita kudosten toimittajille, ja siksi on välttämätöntä olla mukana kehitystyössä heti alusta alkaen.

Tamfelt PMC

Paperi- ja
kartonkikonekudoksia
asiantuntevasti.

Tamfelt on yksi maailman johtavista paperi- ja kartonkikonekudosten toimittajista. Toimitamme kudoksia maailmanlaajuisesti alan johtaville paperin ja kartongin sekä sellun valmistajille. Tamfelt PMC Oy:n liikevaihto oli vuonna 2008 111,8 miljoonaa euroa ja liikevoitto 15,9 miljoonaa euroa.

Paperikonekudokset (märkäviirat, puristinhuovat ja -kudokset, kenkäpuristinhihnat eli beltit ja kuivatusviirat) ovat oleellinen osa paperin- ja kartonginvalmistusprosessia. Kudosten tehtävänä on tukea ja kuljettaa paperirainaa prosessin läpi ja poistaa siitä vettä. Tavoitteena on tuotantoprosessin häiriötön sujuminen, jotta asiakas pystyy valmistamaan korkealaatuisia paperia tai kartonkia tehokkaasti ja kannattavasti.

Paperi- ja kartonkikoneiden jatkuva tekninen kehittyminen asettaa myös kudostoimittajalle kasvavia haasteita. Paperi- ja kartonkikoneiden kokonaisvaatettajana Tamfelt PMC vastaa haasteisiin määrätietoisella tuotekehityksellä, kokemuksen ja koulutuksen tuomalla asiantuntemuksella sekä innovatiivisuudella. Tamfelt

PMC:n tarjoamissa ratkaisuisa tuotteet ja tekninen asiakaspalvelu täydentävät toisiaan. Oikein valituilla kudoksilla saavutetaan merkittäviä energiasäästöjä ja parannetaan koneen ajettavuutta sekä paperin ja kartongin laatua. Vuosien aikana kerätty asiantuntemus on avainasemassa.

Tamfelt PMC on kokenut suurten ja nopeiden SC-, LWC-, sanomalehti-, hienopaperi- ja kartonkikoneiden starttivaatettaja. Tamfelt PMC:n starttitoimitukset sisältävät kudosten lisäksi myös kattavan asiantuntija-avun. Koneen käynnistysvaiheessa Tamfeltin asiantuntijaryhmä varmistaa yhdessä asiakkaan ja konetoimittajan kanssa koneen onnistuneen startin. Asiakkaamme ovat laajasti olleet tyytyväisiä ja kiitelleet kehittämäämme starttitukikonseptia.

Märkäviirat

Paperi- ja kartonkikoneiden märkäviirat valmistetaan ohuista synteettisistä langoista kutomalla, lämpökäsittelemällä ja saumaamalla. Märkäviirujen tärkeimpiä ominaisuuksia ovat erinomainen ajettavuus, tasainen vedenpoisto sekä tasalaatuisuus. Märkäviiruja valmistetaan pääasiassa kaksi- tai kolmikerroksisina. Tamfeltilla kolmikerrosviirujen osuus on vakiintunut jo yli 70 %:iin kaikista valmistetuista viiroista.

Tamfeltin märkäviiraja ovat mm. patentoitu Gapmaster, markkinoiden johtava SSB-viira (sheet support binding), joka sopii kaikille painopapereille; nopeakäyntisille paperikoneille kehitetty HiSpeed-kolmikerrosviira sekä pakkauspaperi- ja kartonkikoneiden tehokkuutta ja tuotteen laatua parantava Packmaster. Hifi-kaksikerrosviiralla on myös vakiintunut asiakaskuntansa.

Puristinhuovat ja -kudokset

Puristinhuovat valmistetaan synteettisistä langoista ja kuiduista kudonta- ja neulaustekniikalla. Vuosina 2006–2007 Tamfeltin puristinhuopakapasiteetti kasvoi yli 30 % mittavan investointiohjelman ansiosta, mikä näkyi vuonna 2008 selvänä valmistusmäärien kasvuna. Uusin neulauskone edustaa alansa huippua, ja sillä voidaan neulata jopa 13 metriä leveitä huopia. Huopien tärkeimpiä ominaisuuksia ovat laadun toistettavuus, nopea startti, erinomainen vedenpoisto sekä ennen kaikkea hyvä ajettavuus ja siten suunnitellun ajoiän saavuttaminen.

Tamfeltilla on markkinoiden kattavin puristinhuopavaliikoima. Sopiva tuote löytyy jokaiselle puristinkohteelle. Uusin tulokas valikoimaan on lanseerausvaiheessa oleva AquamasterOpen (AMO). AquamasterOpenin kiiteltäviä ominaisuuksia ovat nopea startti sekä erinomainen vedenpoisto.

Laajaan huopavaliikoimaan kuuluvat AMO:n lisäksi mm. patentoitu Transmaster Open (TMO), jonka ansiosta monen nopean ja leveän paperi- ja kartonkikoneen tehokkuutta on pystytty parantamaan; TMO:n saumallinen versio, SeamMasterOpen (SMO); asiakkaiden hyvin tuntemat Ecostar, Laminet ja Tambat sekä saumalliset puristinhuopauutuudet Ecoseam ja SeamStar. Saumallisia huopia käytetään nykyään lisääntyvässä määrin nopeilla, vaativilla koneilla. Tärkeimmät syyt tähän ovat saumallisen huovan helppo asennus, työturvallisuus ja huovan lyhyempi vaihto aika.

Kenkäpuristinhihnat eli beltit

Tamfeltin beltit valmistetaan valamalla polyuretaanista lieriömäisiä telavaippoja, joiden vahvikkeena käytetään lujitelankoja. Belttien tärkeimmät ominaisuudet ovat erittäin hyvä kulutuksen kesto, erinomainen vedenpoisto, venymätön ja räsistusta kestävä rakenne sekä alhainen kitka. Belttejä valmistetaan sileinä, puoliurallisina, urallisina sekä katkourallisina versioina, kaksi- tai kolmikerrosrakenteella, puristinkohteen tarpeista riippuen.

Keväällä 2008 Tamfelt lanseerasi BlackBeltin, belt-tuoteryhmän uusimman innovaation. Belttien toiminta-vaatimukset ovat kasvaneet samanaikaisesti koneiden nopeuksien kanssa. Belttien pitää selviytyä pitkän aikaa

Kudosten tehtävät paperikoneessa

Märkäviirat

Viiraosalle suihkutettavassa massassa on 99 % vettä ja 1 % kuituja. Suurin osa vesimäärästä poistetaan viiraosalla. Paperirainaa muodostetaan suodattamalla vettä viiran läpi, jolloin kuidut jäävät viiran pinnalle.

Puristinhuovat

Viiraosalta paperirainaa johdetaan puristinosalle, jonka päätehtävänä on poistaa vettä puristamalla. Paperirainaa puristetaan telojen ja huovan välissä. Tällöin veden paine nousee ja vesi virtaa huopaan.

Beltit

Kenkäpuristimen avulla puristusaikaa nipissä pidennetään oleellisesti verrattuna perinteiseen telapuristukseen, ja siten paperirainasta voidaan puristaa vettä huomattavasti enemmän kuin telapuristimella. Kenkäpuristin tarvitsee toimiakseen beltin.

Kuivatusviirat

Kuivatusosalla paperirainan kuiva-ainepitoisuutta nostetaan edelleen haihduttamalla. Kuivatusviiran avulla paperirainaa painetaan kuumien höyrylämmitteisten kuivatussylinterien pintaa vasten. Paperirainan lämpötila nousee, jolloin vesi haihtuu tehokkaasti paperirainasta huokoisen kuivatusviiran läpi ympäröivään ilmaan.

Kuva: Metso Paper

Tamfelt PMC:n uusi märkä- ja kuivatusviiratehdas Kiinan Tianjinissa käynnistyi aikataulun mukaisesti alkukeväästä 2008. Gapmaster- ja Tamstar-viirat valmistuvat siellä samoilla valmistusmenetelmillä ja laatu-kriteereillä kuin Suomessa.

Seppo Holkko
toimitusjohtaja,
Tamfelt PMC Oy

äärimmäisen kuormittavissa olosuhteissa. BlackBeltin luotettavuuden ja pitkän ajoajan salaisuus on sen optimaalisessa rakenteessa. Pitkän kehitystyön tuloksena syntyneen elastomeerin ansiosta BlackBeltin ominaisuudet pysyvät erinomaisella tasolla suunniteltuun vaihtoseisokiin saakka.

Mustan BlackBeltin lisäksi Tamfelt valmistaa myös sinisiä Tambeltejä. Tamfelt toimittaa kehittämiään belttejä myös Metso Paperille Metso Belt -tuotenimellä.

Kuivatusviirat

Kuivatusviirat valmistetaan synteettisistä langoista kutomalla, lämpökäsittelmällä ja saumaamalla. Hyvän kuivatusviiran perusominaisuudet ovat kestävyys, luja sauma, mitta- ja muotopysyvyys sekä helppo puhdistettavuus. Lisäksi kuivatusviiralta vaaditaan hyvää tukea paperi- ja kartonkirainalle, markkeeraamattomuutta ja maksimaalista haihdutustehoa.

Tamfeltin Tamstar-tuoteperhe käsittää viisi viiratyyppiä, ja niillä jokaisella on erilaiset toiminnalliset ominaisuudet. Alkuperäisen Tamstarin lisäksi perheeseen kuuluvat Tamstar HS vaativille, nopeille koneille, Tamstar HP, jolla on aktiiviset sylinteritaskujen tuuletusominaisuudet sekä pehmeäpintainen Tamsoft. Uusimmat tulokkaat ovat Tamstar-pohjaiset SilverEdge ja GoldEdge, jotka on kehitetty estämään viiran reuna-alueen hydrolyysiä.

Tamstarilla päästään tutkitusti 15-25 % pitempiin käyntiaikoihin kuin markkinoiden muilla kuivatusviiroilla (otos: 1380 Suomessa vuosina 2000-2007 ajettua kuivatusviiraa). Tamstarin pitkän ajoajan salaisuus on sen kaksikangasrakenteessa.

Kaikki paperi- ja kartonkikonekudokset räätälöidään koneen ja kohteen vaatimusten mukaisesti. Kiinteää yhteistyötä kudosten kehittämisessä tehdään asiakkaiden, kone- ja laitevalmistajien, raaka-ainetoimittajien sekä alan tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen kanssa.

Tamfelt vahvasti mukana Plattling Papier PM 1:llä

Plattling Papier PM 1, Saksan levein paperikone (11,3 metriä), käynnistyi joulukuussa 2007. Kone tekee päällystämätöntä paperia aikakauslehtiin, postimyyntiluetteluihin ja mainosliitteisiin. Vuosikapasiteetti on 380.000 tonnia ja suunnittelunopeus 2000 m/min.

Tamfelt PMC oli yksi avaintoimittajista koneen startissa. Tamfeltin vastuulla oli koneen miehistön kudoskoulutus, kenkápuristimen huopa ja belt sekä kaikki kuivatusviirat. Tamfeltin starttitukitiimi oli tiiviisti mukana myös kudosten asennuksessa.

Onnistunut startti on aina paperintekijän, konetoimittajan ja kudosvalmistajan hyvän yhteistyön tulos. Plattling Papier PM 1:llä Tamfeltin kudokset toimivat erinomaisesti ja vuoden 2008 aikana Tamfeltista tuli vakio-toimittaja kuivatusviirakohteiden lisäksi myös molempiin märkäviirapositioneihin ja kaikkiin neljään puristinhuopakohteeseen.

Viime vuosikymmenien aikana Tamfelt on ollut mukana monien uusien ja uusittujen paperi- ja kartonkikoneiden starteissa. Paperintekijät ovat tottuneet luottamaan Tamfeltin kokemukseen ja tukeen startin kiireiden keskellä. Vuoden 2008 aikana Tamfelt toimitti kudoksia kaikkiaan noin 15 paperi- ja kartonkikoneen starttiin. Kilpailu starttikudoskaupoista on erityisen kovaa, mutta hyvillä referensseillä, erinomaisilla tuotteilla ja asiantuntevalla teknisellä starttituella sekä joustavalla toiminnalla Tamfeltilla on mitä parhaimmat edellytykset menestyä tässä kilpailussa.

Tamfelt Filtration

Kasvua haetaan
ympäristöteknologiasta.

Tamfelt Filtration on erikoistunut suodatin-kankaisiin, joita käytetään metsä-, kaivos- ja kemianteollisuudessa, jätevedenpuhdistuksessa, energian tuotannossa sekä elintarvike- ja rakennusaineteollisuudessa. Yhä suurempi osuus tuotteista toimitetaan suodatuskohteisiin, joissa hyödynnetään ympäristöteknologiaa. Tamfelt Filtration Oy:n liikevaihto vuonna 2008 oli 53,0 miljoonaa euroa ja liikevoitto 6,0 miljoonaa euroa.

Suodatusteknisesti Tamfeltin suodatinkankaat jaetaan märkä- ja kuivasuodatustuotteisiin sekä pesulahuopiin. Tamfelt tarjoaa asiantuntijaratkaisuja niin yksittäisiin suodatinkangasvalintoihin kuin myös kokonaisvaltaisiin suodatusprosesseihin.

Tamfeltilla on kiinteä ja toimiva yhteistyö monien merkittävien kaivos-, kemian- ja selluteollisuuden markkinajohtajien samoin kuin näiden alojen suodatinvalmistajien kanssa.

Ympäristötietoisuuden lisääntyminen ja ympäristönormien tiukentuminen maailmanlaajuisesti kasvattavat suodatinkankaiden kysyntää ja tarjoavat uusia mahdollisuuksia myynnin kasvattamiselle.

Suodatinkankaat kaivos- ja kemianteollisuudelle

Tamfelt toimittaa suodatinkankaita kaivosteollisuuden rikastamoiden sekä metallurgisen ja kemianteollisuuden moniin eri prosesseihin. Kankaita valmistetaan myös yhdyskuntien ja teollisuuden jätevedenkäsittelyyn. Prosessien korkeat lämpötilat, vaativat kemialliset olosuhteet ja erilaiset suodatettavat aineet asettavat kankaille erityisvaatimuksia. Tamfeltin kehittämää StrongMax-viiraa toimitetaan kaivos- ja kemianteollisuuden nauhasuodattimille ja suotonauhapuristimille. Viiran raaka-aineena käytetty polymeeri parantaa suodatustulosta ja pidentää viiran käyttöaikaa. Tuotteella on päästy erittäin hyviin tuloksiin. StrongMax on osoittanut erinomaiset suodatusominaisuutensa erityisesti savukaasujen rikinpoistossa.

Ympäristösäännösten tiukentumisen myötä rikinpoistolaitteistojen määrä lisääntyy maailmanlaajuisesti, mikä antaa hyvää kasvupotentiaalia StrongMax-tuotteelle. StrongMax-viiraja on lisäksi käytetty menestyksellä fosfaatti- ja silikaattikaivoksissa, tuhkansuodatuksessa, kultakaivoksissa sekä jätevedenkäsittelylaitoksissa.

DuoMax-kangas kasvattaa suosiotaan. DuoMax kestää erittäin hyvin korkeita lämpötiloja ja vaikeita kemiallisia olosuhteita. DuoMaxia on toimitettu niin kemian- kaivos-, ympäristö-, farmasia- kuin myös jalostusteollisuuden nauhasuodattimiin. Kangas soveltuu erityisesti fosfaattikaivoksien ja fosforihappolaitoksien suodatuskohteisiin.

Tamfelt on markkinajohtaja maailmassa rautarikastamoiden suodatinkankaissa. Tälle kohderyhmälle toimitetaan Elasta-pusseja sekä Enersec-sektoreita.

Haastavassa markkinatilanteessa olemme tietyissä suodatusprosesseissa ja tietyillä markkina-alueilla, kuten Brasiliassa, pystyneet kasvattamaan markkinaosuuttamme.

Heikki Rehakka
toimitusjohtaja, Tamfelt Filtration Oy

Paperi- ja selluteollisuuden suodatinkankaat

Paperi- ja selluteollisuuden suodatinkangastoimittajana Tamfeltilla on kaksi valttia: sijainti paperinvalmistusteknologian kärkimaassa Suomessa ja tiivis yhteistyö johtavien metsäteollisuuden suodatinvalmistajien kanssa.

Sellun ja paperin valmistuksessa suodatinkankaita käytetään lukuisissa eri suodatinlaitteissa ja pesureissa. Sellunkeittokemikaalit pestään pois keiton jälkeisillä pesureilla. Valkaisuprosessissa massa pestään useamman kerran ja vesi poistetaan suodattamalla. Sama koskee mekaanisen massan valmistusta ja kierrätyspaperista saatavan kuidun uudelleenkäyttöä. Tamfelt on maailman johtava suodatinkangastoimittaja sellutehtaiden kaustisointiprosesseihin.

Tamfelt on markkinajohtaja myös paperi- ja selluteollisuuden kiekkosuodatinpusseissa. Tamfeltin patentoimalla kiekkosuodattimien WellBag-pussilla on saavutettu 15–25 %:n kapasiteetin lisäys normaalipusseihin verrattuna. Tuotteella on ainutlaatuinen kudusrakenne, jonka ansiosta pussin pinta muodostuu kutistettaessa aaltomaiseksi. Tämä taas antaa laajemman suodatuspinnan kuin perinteinen kudos.

TwinStar-massapuristinvirojen toimitusmäärät kasvavat tasaisesti. Viira on saanut erityistä kiitosta hyvästä startista, pitkästä käynti-ikästä sekä optimaalisesta vedenpoistosta.

Myös paperi- ja sellutehtaiden jätevedet suodataan ennen vesistöihin laskemista. Jätevesien käsittelyssä tiivistyvä liete puristetaan suodattimessa suodatinkankaan avulla mahdollisimman kuivaksi, jotta se soveltuu poltettavaksi.

Energian tuotannossa käytettävät suodatinkankaat

Kivihiilen käytöstä aiheutuvien päästöjen vähentämisessä korkealaatuiset suodatinkankaat ovat avainasemassa. Myös lisääntynyt biopolttoainetuotanto tarvitsee suodatusalan tuotteita. Korkealaatuisia suodatinkankaita tarvitaan entistä enemmän ilmansaasteiden vähentämiseen. Ilmansuojelun olennainen osa on teollisuuden ja lämpövoimaloiden savukaasujen ja poistoilman suodatus. Kiinteät hiukkaset palautetaan takaisin prosessiin, muutetaan polttamalla energiaksi tai viedään kaatopaikalle. Suodattimissa käytetään suodatinkasetteja, -lieriöitä ja -pusseja, jotka valmistetaan eri huopatyypeistä.

Pesulahuovat

Suodatinkankaiden lisäksi Tamfelt Filtration on erikoistunut pesulahuopiin, joita käytetään muun muassa laitospesuloiden kuivauskoneissa. Kaupalliset pesulat ja suurten laitosten omat pesulat toimittavat asiakkailleen tekstiilit puhtaina ja kuivina. Tekstiilinkuivatuskoneissa tarvitaan prässähuopia, jotka asennetaan pyöriä telojen ympärille. Niiden avulla kankaaseen saadaan tarvittava sileys ja miellyttävä tuntu. Sen lisäksi huopa välittää kosteuden pois kankaasta. Pesulahuovilta vaaditaan ennen kaikkea hyvää kulutuksen, lämmön ja kosteuden kestoa. Tamfelt on pesulahuopien markkinajohtaja maailmassa.

Fray Bentosin kaustisointiprosessin kankaat Tamfeltilta

Botnian uusin ja suurin sellutehdas käynnistyi Uruguayn Fray Bentosissa marraskuussa 2007. Se tuottaa

valkaistua eukalyptussellua miljoonan tonnin vuosikapasiteetilla. Tehtaan kaustisointiprosessi (vihreä-, valkolipeä- ja meesasuodattimet) käynnistyi sataprosenttisesti Tamfeltin suodatinkankailla. Tehtaalla on oltu hyvin tyytyväisiä Tamfeltin suodatinkankaiden toimintaan ja prosessissa ajetaan edelleen vain Tamfeltin GreenStar X-, WhiteStar- ja LimeStar-pusseja.

Tamfelt on ainoa valmistaja maailmassa, joka voi toimittaa kaikki kaustisoinnissa käytettävät suodatinkankaat. Luotettavat tuotteet, hyvät referenssit, asiakaslähtöinen toiminta ja pitkäaikainen kokemus varmistavat Tamfeltin markkinajohtajan aseman myös tulevaisuudessa.

Suomessa toimituksia Talvivaaraan

Talvivaaran Kaivososakeyhtiön kaivosalue sijaitsee Kainuussa. Esiintymä on yksi Euroopan suurimmista tunnetuista sulfidisen nikkelin varannoista. Tuotanto kaivoksessa on aloitettu lokakuussa 2008. Tamfelt toimitti kaikki starttikankaat kaivoksen nauhasuodattimiin. Nauhasuodattimien käyttöönotto on alkuvuodesta 2009.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

– yhteistyötä asiakkaiden kanssa.

Onnistunut tuotekehitys vaatii pitkäjänteistä työtä, innovatiivisuutta sekä tiivistä yhteistyötä asiakkaiden, kone- ja laitevalmistajien sekä raaka-ainetoimittajien kanssa. Uusien tuotteiden kehittämisen tavoitteena on sekä asiakkaiden että oman kilpailukyvyn parantaminen.

Tutkimus ja kehitys

Tamfeltin tuotekehitys toimii yhteistyössä asiakkaiden, raaka-ainetoimittajien, prosessilaitetoimittajien, kuten paperikone- ja suodatinvalmistajien, sekä korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa. Tuotekehitystoiminnan tarkoituksena on kehittää uusia tuotteita ja parantaa jo olemassa olevien tuotteiden ominaisuuksia entisestään

asiakkaan muuttuvien tarpeiden mukaisesti. Tamfelt on hakenut vuosittain 5-10 patenttia.

Tuotekehitystoiminnassa noudatetaan Tamfeltin laatu- ja ympäristöjärjestelmää. Tamfeltissa on ollut käytössä SFS-EN ISO 9001 -sertifioitu laatujärjestelmä vuodesta 1992, ja se uudistettiin vuonna 2003 vastaamaan ISO 9001:2000 -standardia. Tamfelt on sitoutunut kaikessa toiminnassaan korkeaan laatuun ja kestävään kehitykseen.

Tamfelt-konsernin tutkimus- ja kehitysmenot olivat 2,6 % liikevaihdosta vuonna 2008.

Laboratoriot

Tamfeltilla on modernit tekstiili- ja paperilaboratoriot sekä Tampereen- että Juankosken-tehtailla. Tampereella on myös koesuodatuslaitteisto, ja suodatin-kankaisiin liittyviä laboratoriotoimintoja on lisäksi Portugalin-, Brasilian- ja Puolan-yksiköissä. Raaka-aineiden ja lopputuotteiden tarkastusta varten on oma laboratorio myös Tianjinin-tehtaalla Kiinassa.

Raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden laboratorio-analysit ovat tärkeä osa kokonaistoimintaa. Raaka-aineet ja tarvikkeet testataan tulotarkastuksissa ennen käyttöönottoa. Kudosten valmistuksen aikana tehtävien mittausten ja tarkastusten avulla varmistetaan, että tuote on laatuvaatimusten mukainen.

Näiden lisäksi laboratorioissa tehdään huomattava määrä mm. käytettyjen paperikonekudosten ja suodatin-kankaiden tutkimuksia sekä paperi- ja kartonkianalyyssejä. Tuloksia hyödynnetään laaja-alaisesti tuotesuunnittelussa ja asiakaspalvelussa.

Koesuodatuslaitteiston avulla haetaan optimiratkaisua asiakkaan suodatustarpeisiin. Suodatuskokeet ovat olennainen osa uuden tuotteen kehittämistä.

Tamfeltissa on myös kehitetty erilaisia simulaattoreita, joilla voidaan jäljitellä kudosten käyttäytymistä paperi-koneella. Laboratorioiden käytössä ovat:

- likaantumis- ja kulumissimulaattori
- puristussimulaattori
- vedenpoistosimulaattori
- viiranpesusimulaattori.

Tekninen tuki

Tekninen tuki tarjoaa asiantuntijapalveluja sekä asiakkaan tuotantoprosessin että seisokkien aikana. Seuranta, mittaukset, analyysit ja raportointi ovat osa jokapäiväistä teknistä asiakaspalvelua.

Teknisten asiantuntijoiden tehtävänä on:

- tukea asiakasta prosessien ja ajotapojen optimoinnissa oikeilla kudosvalinnoilla
- tukea asiakasta paperi- ja kartonkikoneiden sekä suodattimien ongelmien ratkaisemisessa ja auttaa laatu- ja ajettavuuskysymyksissä
- tuottaa erikoismittauksia
- osallistua yhteistyöprojekteihin asiakkaiden kanssa
- kehittää uusia asiakaspalvelumittauksia ja -laitteita.

Paperi- tai kartonkikoneella tuotannon aikana tehtävillä mittauksilla pyritään parantamaan koneen ajettavuutta ja optimoimaan paperin tai kartongin laatua. Seisokkien aikana tarkastetaan koneen eri osien ja kudoksien kuntoa. Näin optimoidaan käyntiaikaa ja vältetään vaurioita. Säännölliset kuntotarkastukset pidentävät kudoksien ikää, mikä lisää kustannustehokkuutta.

Mittausten ja laboratorioanalyysien tulokset ovat olennainen osa tuoteapplikointia. Tulokset antavat tärkeää tietoa kudosten käyttäytymisestä asiakkaan prosessissa, ja niiden perusteella voidaan tehdä tarvittavat muutokset asiakkaan seuraavaan tuotteeseen. Jokainen kudos räätälöidään aina asiakkaan kohteen vaatimusten mukaisesti.

Tamfelt panostaa starttiyhteistyöhön asiakkaiden kanssa. Tamfeltin asiantuntijat ovat mukana, kun uusi paperi- tai kartonkikone tai koneuusinta käynnistyy Tamfeltin kudoksilla. Tamfeltin asiantuntijat kouluttavat koneen henkilökuntaa, he keskustelevat asiakkaan ja konetoimittajan kanssa sopivista kudosvalinnoista, tekevät koeajoja ja ennen kaikkea ovat paikalla varmistamassa kudosten toimivuuden ja optimaaliset ajo-olosuhteet koneen lähtiessä käyntiin.

Kokenut ja asiantunteva tekninen tuki, innovatiivinen tuotekehitys sekä luotettavat ja erinomaisesti toimivat tuotteet luovat hyvän pohjan menestykselle ja pitkäaikaiselle yhteistyölle asiakkaan kanssa.

Uutuustuotteita ja referenssi kohteita esitellään

Tamfeltin asiakaslehdessä Innofabrics Now:ssa, joka ilmestyy kaksi kertaa vuodessa. Asiakaslehden uusimmat numerot löytyvät Tamfeltin kotisivuilta osoitteesta www.tamfelt.fi.

Henkilöstö- kertomus

Kansainvälinen yhteistyö ja
kokemusperäisen tiedon
jakaminen avainasemassa.

Vuonna 2008 konsernin palveluksessa oli keskimäärin 1 534 henkilöä (2007: 1 469). Vuoden lopussa konserni työllisti 1 535 henkilöä (1 496), joista 30 % ulkomaan yksiköissä. Henkilöstön uusiutumista kuvaava ulkoinen vaihtuvuus oli konsernissa 7,5 (5,8) %. Vuoden aikana palkattiin 139 uutta henkilöä ja henkilöstömäärä kasvoi 39 henkilöllä. Kasvu keskittyi Tamfelt PMC:n Kiinan-yksikköön, mutta myös Tamfelt Filtrationin ulkomaan yksiköiden henkilöstömäärät olivat hienoisessa kasvussa. Muutokset konsernin henkilöstörakenteessa olivat edelleen vähäisiä. Konsernin henkilöstöstä oli edelleen 70 % työntekijöitä ja 30 % toimihenkilöitä. Henkilöstön keski-ikä oli edelleen 42 vuotta ja keskimääräinen työsuhteen pituus 13 vuotta.

Henkilömäärä Suomessa oli keskimäärin 1 087 (1 076). Vuoden lopussa henkilöstömäärä oli 1 074 (1 057). Henkilöstöstä oli edelleen 71 % työntekijöitä ja 29 % toimihenkilöitä. Naisten osuus henkilöstöstä on viime vuosina laskenut hieman. Viime vuonna se oli 46 (47) %. Työsuhteet ovat perinteisesti pääosin pysyviä, kokoaikaisia ja pitkäkestoisia. Vuoden päättyessä 94 (92) prosenttia henkilöstöstä oli toistaiseksi voimassaolevassa työsuhteessa ja kokoaikatyötä teki edelleen 96 prosenttia henkilöstöstä. Keskimääräinen työsuhteen pituus oli 15 (14) vuotta.

Henkilöstön ulkoinen vaihtuvuus Suomessa oli 4,6 (6,6) %. Vuoden aikana rekrytoitiin 50 (85) henkilöä, joista 33 (65) työntekijätehtäviin ja 17 (20) toimihenkilötehtäviin. Työsuhteita päättyi vuoden aikana 67 (69), joista 53 (52) työntekijä- ja 14 (17) toimihenkilötyösuhteita. Päättyneistä työsuhteista eläkkeelle siirtymisiä oli 11 (7). Henkilöstön sisäinen vaihtuvuus oli 5,1 (5,8) %, kun 55 (61) henkilöä siirtyi vuoden aikana uusiin tehtäviin. Henkilöstön monitaitoistumista ja osaamisen kumuloitumista kuvaava sisäistä vaihtuvuutta pyritään edistämään tiedottamalla avoimista tehtävistä, kysymällä kiinnostusta toisiin tehtäviin siirtymiseen tai sijaisena toimimiseen vuosittain käytävissä kehittymiskeskusteluissa ja ottamalla työkierto osaksi osaamisen kehittämissuunnitelmaa.

Hyvän työnantajakuvan vahvistamiseksi ja hyvän työvoiman saannin turvaamiseksi myös tulevaisuudessa Tamfelt on tarjonnut opiskelijoille kesätyö- ja työssä-oppimispaikkoja, teettänyt opinnäytetöitä, osallistunut koulutusyhteistyöhön sekä järjestänyt mahdollisuuksien mukaan opintokäyntejä. Päättyneen vuoden aikana Suomen-tehtailla työskenteli 141 (146) kesäharjoittelijaa sekä 30 (30) työelämään tutustujaa peruskouluista ja lukiolaista. Osa kesäharjoittelijoista jatkoi työskentelyä lukukauden aikana niin sanottuina ”tarvittaessa”-työntekijöinä.

Vuoden päättyessä 70 (68) prosentilla työntekijöistä ja 93 (93) prosentilla toimihenkilöistä oli ammatillinen koulutus. Toimihenkilöistä yliopisto- tai ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita oli 34 (34) prosenttia,

Tamfeltin arvot:

- Tyytyväinen asiakas
- Hyvä kannattavuus
- Avoimuus ja oikeudenmukaisuus
- Osaaminen ja työkyky
- Kestävä kehitys

insinöörejä 29 (28) prosenttia ja alemman keskiasteen suorittaneita 27 (27) prosenttia.

Osaamisen kehittäminen limittyi toiminnan kehittämiseen

Kehittymiskeskustelukäytäntöä uudistettiin. Kehittymiskeskustelu käydään vuosittain jokaisen kanssa erikseen tai työryhminä. Jokaisella tulee olla halutessaan mahdollisuus myös kahdenkeskiseen keskusteluun. Keskustelu painottuu työtehtävien ja toiminnan sujumiseen ja edelleen kehittämiseen sekä osaamiseen ja osaamistarpeiden ja -odotusten selvittämiseen. Keskusteluun on aikaisempaa enemmän otettu yhteistyön sujumiseen, työhyvinvoinnista huolehtimiseen sekä tasa-arvon toteutumiseen liittyviä teemoja.

Henkilöstön osaamisen kehittämisessä korostui kansainvälinen yhteistyö ja työssä tapahtuva, käytännön-läheinen kokemuseräisen tiedon jakaminen. Tehdas-yksiköiden yhteisissä kehityshankkeissa osaamisen kehittäminen limittyi toiminnan kehittämiseen.

Märkä- ja kuivatusviiratehtaan perustamiseen Kiinan Tianjiniin liittyi merkittävä osaamisen kehittämisprojekti. Kiinalaista henkilöstöä koulutettiin Tampereen- ja Juankosken-tehtailla ja opastusta jatkettiin koneiden asentamisen ja tuotannon käynnistämisen yhteydessä Tianjinissa. Edelleen säännöllisin väliajoin varmistetaan, että toiminta jatkuu yhtenäisten toimintatapojen ja asiakasvaatimusten mukaisesti. Tianjin-projekti on ollut ammattiosaamisen, kansainvälisten yhteistyövalmiuksien, kulttuurituntemuksen ja kielitaidon kannalta monipuolinen oppimishanke sekä kouluttautujille että kouluttajille.

Tamfelt Filtrationin Puolan-tehtaalla toteutettiin yhteisprojektina muun muassa leikkuu- ja ompelutoimintojen sekä työympäristön uudelleenorganisointi ja

puristinkangastuotannon siirto Portugalin-tehtaalta Puolaan. Näiden hankkeiden edellyttämä tuote-, tuotanto-, laatu- ja järjestelmäosaamisen kehittäminen toteutettiin suomalais-puolalais-portugalilaisena yhteishankkeena. Puolan-yksikössä toteutettiin myös vientimyynnin kehittämisohjelma.

Brasilian-tehtaalla käynnistettiin täysimittainen kangastuotanto. Tässä hyödynnettiin Suomen-, Puolan- ja Portugalin-yksiköiden erinomaista kutomokokemusta ja kudonnan erityisosaamista.

Konsernin tietojärjestelmien yhtenäistämistä jatkettiin. SAP-toiminnanohjausjärjestelmä otettiin käyttöön Puolan-, Kiinan- ja Brasilian- yksiköissä. Uusien yhteisten toimintamallien käyttöönotto ja omaksuminen on käytännönläheistä ja tehokasta oppimista kaikille kehityshankkeisiin osallistuville.

Suomessa jatkettiin ammatillisiin perustutkintoihin, ammattitutkintoihin ja erikoisammattitutkintoihin tähtääviä oppisopimusopintoja ammattiosaamisen päivittämiseksi, monipuolistamiseksi ja syventämiseksi. Keväällä saatiin päätökseen ensimmäinen kaksivuotinen tekstiilialan koulutusohjelma, jonka aikana 19 kudonnan alueen työntekijää suoritti näyttötutkintona teknisiin tekstiileihin painottuvan tekstiilialan ammattitutkinnon.

Alkaneena vuonna henkilöstön kehittämisessä korostuvat henkilöstömäärän vähentämisestä, toiminnan tehostamisesta sekä organisaation kehittämisestä johtuvat johtamisen, esimiestyön ja yhteistoiminnan kehittämishankkeet.

Sisäistä viestintää kehitettiin

Tambrella-intranetin käyttöönotolla tehostettiin konsernin sisäistä tiedon hankintaa ja jakelua. Myös lähes 40 vuoden ikään ehtinyttä henkilöstölehteä uudistettiin ja kehitettiin entistä monipuolisemmaksi ja kansainvälisemmäksi konsernilehdeksi.

Työhyvinvointi

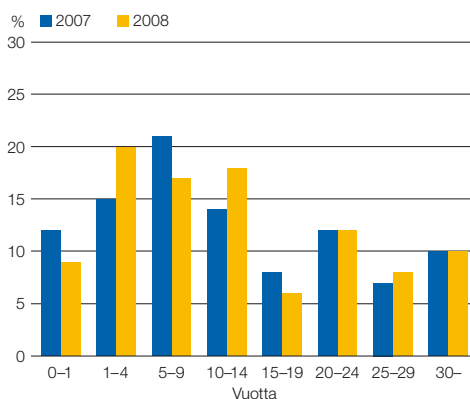
Sairauspoissaolojen osuus työntekijöiden teoreettisesta säännöllisestä työajasta oli kasvussa sekä Tampereen- että Juankosken-tehtailla. Suomen-tehtailla työntekijöiden sairauspoissaolot olivat 7,7 % (6,8) teoreettisesta säännöllisestä työajasta. Sairauspoissaaloista 34 (37) prosenttia aiheutui tuki- ja liikuntaelinsairauksista, 17 (18) prosenttia hengityselinsairauksista, 16 (16) prosenttia vammoista, 10 (8) prosenttia mielenterveyteen liittyvistä häiriöistä ja 23 (17) prosenttia muista sairauksista.

Keskimääräinen eläkkeellesiirtymisikä Suomen-tehtailla oli 59 vuotta (59). Yleisimpänä työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen syynä olivat edelleen tuki- ja liikuntaelinsairaudet. Osa-aikaeläkkeellä oli vuoden lopussa 25 (23) henkilöä.

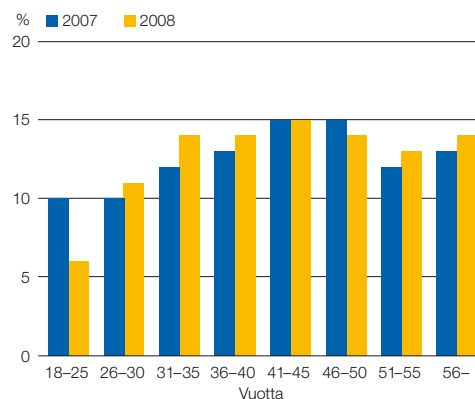
Mahdollisuus työelämän joustoihin eri elämänvaiheissa koetaan yhdeksi työpaikan valintaan ja työpaikassa pysymiseen vaikuttavaksi tekijäksi. Yhteensä 71 (64) henkilöä käytti vuoden aikana joustovapaita. Näistä 40 (32) oli vuorotteluvapaalla ja 24 (24) hoitovapaalla tai osittaisella hoitovapaalla ja 7 (8) opinto- tai työsuhdenvapaalla.

Juankosken-tehtaalla käynnistettiin tyky-hanke, jossa ennaltaehkäisevät toimenpiteet kohdistetaan tuki- ja liikuntaelinsairauksien ehkäisemiseen. Huomio kiinnitetään oikeisiin työasentoihin ja mahdollisuuksien mukaan olosuhteita kehitetään vähemmän kuormittaviksi erityisesti saumauksen, loimauksen ja niisinnän alueella. Lisäksi koko henkilöstö osallistui työkyvyn arviointiin osana ”Työkyky 2020” -hanketta. Hankkeilla arvioidaan olevan merkittävää vaikutusta työntekijöiden työkykyyn ja sairauspoissaolojen vähentämiseen tulevana vuosina ja vuosikymmeninä. Tampereen-tehtaalla valmisteltiin yhteistyön käynnistämistä ulkopuolisen terveystalouden tuottajan kanssa.

Henkilöstön työsuhteen pituus, konserni

Henkilöstön ikäjakauma, konserni

Työturvallisuus ja tapaturmat

Vuonna 2008 konsernin Suomen-tehtailla sattui 102 (105) työpaikkatapaturmaa, 18 (11) työmatkatapaturmaa ja ammattitauti-ilmoituksia tehtiin 2 (4). Näistä kaikista aiheutui poissaoloja yhteensä 694 (711) työpäivää. Työmatkatapaturmien osuus oli 239 (72) työpäivää. Keskimäärin työtaturmasta aiheutui 6,8 (6,8) poissaolopäivää. Yli kolme työstä poissaolopäivää aiheuttaneiden työpaikkatapaturmien tapaturmataajuus (kpl/milj. tehtyä työtuntia) oli 25 (27). Kaikkien työtaturmien sairauspäivätaajuus oli emoyhtiössä 432 (442).

Viime vuonna työturvallisuustyössä keskityttiin riskinarviointeihin, sisäiseen tapaturmatutkintaan ja vaaratilanneilmoitusten kirjaamisen aktivointiin. Ilmoituksia saatiin ennätyselliset 84 (52) kpl. Kaikkien vaaratilanneilmoitusten tehneiden kesken arvottiin kaksi tutustumismatkaa Tamfeltin Puolan-tehtaalle. Paras kannustus ilmoitusten kirjaamiseen on kuitenkin korjaavien toimenpiteiden toteuttaminen. 79 ilmoituksen toimenpide-ehdotukset on jo toteutettu ja loppujen viiden ilmoituksen ehdotukset on otettu työn alle.

Vuonna 2009 työturvallisuustyössä korostetaan vastuullisuutta ja oikeaa asennetta. Kaikkia työntekijöitä koskevat työturvallisuuskorttikoulutukset aloitettiin jo vuonna 2004 ja nyt on aika aloittaa viisi vuotta voimassa olevien korttien päivityskoulutukset.

Aloitetoiminta

Vuoden aikana Tamfeltin Suomen-tehtailla uudistettiin ja virkistettiin aloitetoimintaa tehostamalla aloitteiden käsittely- ja tiedotusprosessia, uudistamalla sääntöjä, lisäämällä näkyvyyttä ja kampanjointia sekä kouluttamalla henkilöstöä. Aloitemäärä kasvoi 25 prosenttia suhteessa edelliseen vuoteen. Tampereella ja Juankoskella palkittiin vuoden aloitteidentekijät ja lausunnonantajat. Aloite-toimintaan osallistui 14 prosenttia henkilöstöstä. Vuoden aloitepalkkioiden yhteissumma oli n. 48 000 euroa ja suurin yksittäinen aloitepalkkio oli 5 740 euroa.

Yhtiö lanseeraa aloitetoimintaa myös ulkomaan yksiköihin. Puolan-tehtaalla aloitetoiminta otettiin jo käyttöön ja Portugalin-tehtaalla on aloitejärjestelmä ennestään.

Henkilöstörakenne 31.12.

	2008		2007	
	konserni lkm	Suomi lkm	konserni lkm	Suomi lkm
Työntekijöitä	1071	763	1038	747
Toimihenkilöitä	464	311	458	310
Yhteensä	1535	1074	1496	1057
	%	%	%	%
Miehiä	51	54	51	53
Naisia	49	46	49	47
Työntekijöitä	70	71	70	71
Toimihenkilöitä	30	29	30	29
Vaihtuvuus	7,5	4,6	5,8	6,6

	2008		2007	
	konserni vuotta	Suomi vuotta	konserni vuotta	Suomi vuotta
Keski-ikä	42	43	42	42
Keskim. työsuhteen pituus	13	15	13	14

Ympäristöraportti

Energiankäytön tehostamiseen
ja ympäristövaikutusten
vähentämiseen panostettiin.

Ympäristöpolitiikka

Kestävä kehitys

Ympäristöjärjestelmän noudattaminen ja sen jatkuva parantaminen varmistavat tarvittavien luonnonvarojen optimaalisen käytön ja kestävän kehityksen.

Lakien ja asetusten noudattaminen

Tamfelt noudattaa kaikessa toiminnassaan ympäristön-suojelua koskevia lakeja, asetuksia ja viranomaismääräyksiä.

Raaka-aineen ja energian tehokas käyttö

Raaka-aine ja energia käytetään tehokkaasti. Yhteistyössä asiakkaiden kanssa tuotteista kehitetään kilpailukykyisiä ja ekologisia. Toiminnassa vältetään turhaa sähkön, veden ja lämpöenergian käyttöä.

Jätteiden vähentäminen ja kierrättäminen

Toiminnassa pyritään vähentämään jätemäärää ja lisäämään sen kierrätettävyyttä. Syntyvä jäte lajitellaan ja ohjataan kierrätettäväksi tai jatkokäsiteltäväksi.

Jatkuva parantaminen

Toiminnalle asetetaan vuosittaiset ympäristötavoitteet. Toimenpideohjelmilla ohjataan resursseja ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi. Tamfeltin johto asettaa tavoitteet, huolehtii tarvittavista resursseista ja valvoo tavoitteiden toteutumista.

Henkilöstön sitoutuminen

Toiminnan perustana on osaava ja motivoitunut henkilökunta, joka aktiivisesti osallistuu ympäristöasioiden suunnitteluun, kehittämiseen ja parantamiseen. Jokainen tamfeltilainen ja yhteistyökumppani vastaavat omassa työssään ympäristöpäämäärien saavuttamisesta.

Tamfelt noudattaa toiminnassaan kestävän kehityksen periaatetta. Ympäristöpolitiikka on pohjana kaikessa tuotteiden ja toiminnan ympäristövaikutuksia koskevassa päätöksenteossa.

Ympäristöasiat vuonna 2008

Tamfeltin Suomen-toimintojen merkittävimmät ympäristöhankkeet keskittyivät Tampereen- ja Juankosken-tehtaiden raaka-ainekäytön parantamiseen, jätemäärien vähentämiseen, jätteiden hyötykäytön ja kierrättämisen lisäämiseen, Tampereen-tehtaan ympäristöluvan edellyttämiin toimenpiteisiin, energiankäytön tehostamiseen ja päästökauppaan.

Tamfelt Filtrationin alaisissa Brazilian-, Kiinan- ja Puolan-yksiköissä rakennettiin ISO 14001-standardin mukaisia ympäristöjohtamisjärjestelmiä, jotka on tarkoitettu sertifioitua vuoden 2009 aikana.

Ympäristöpolitiikka ja ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

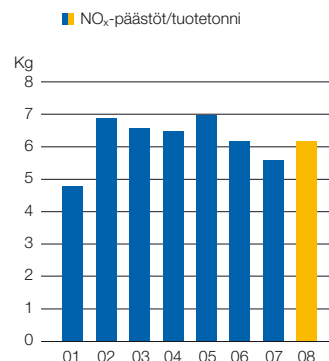
Tamfeltin ympäristöpolitiikka ja ympäristöasioiden hallintaohjelma huomioivat Juankosken- ja Tampereen-tehtaiden ympäristövaikutukset ja lainsäädännön vaatimukset.

Ympäristöohjelma tähtää raaka-aineiden tehokkaan hyödyntämiseen sekä energian ja veden turhan kulutuksen välttämiseen. Yhtiö pyrkii vähentämään toiminnassa syntyvää jätemäärää. Lisäksi jätteiden kierrättämistä pyritään parantamaan. Ongelmajätteet ja ihmisille sekä ympäristölle vaaralliset jätteet ohjataan ongelmajätelaitokselle.

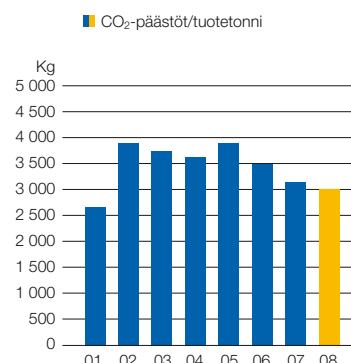
Tamfeltin ympäristöasioiden hallintajärjestelmä on rakennettu ISO 14001 -standardin mukaan. Emoyhtiölle on myönnetty ympäristösertifikaatti 2.3.1998.

Vastuu ympäristöohjelman kehittämisestä ja toimeenpanosta on Tamfeltin johdolla.

Typpioksidipäästöt,
Tampereen-tehdas

Hiilidioksidipäästöt,
Tampereen-tehdas

Ympäristöriskit

Tamfeltin toimintojen aiheuttamat ympäristöriskit ovat vähäiset. Tampereen-tehtaan ympäristöriskit liittyvät kuumaöljyjärjestelmään ja tehtaan osittaiseen sijaintiin Kaukajärven valuma-alueella. Juankosken-tehtaalla ympäristöriskejä ei juuri ole.

Aiemmin tehdyn tutkimuksen mukaan Tampereen-tehtaan jäteveden tasausaltaan pohjalietteisessä on pieniä metallimääriä. Allas poistettiin käytöstä vuonna 2006. Altaan maaperälle suoritettiin koekairauksia, joiden pohjalta maanäytteet analysoitiin ja maaperän saastuneisuus selvitettiin. Altaan maaperä puhdistetaan lähitulevaisuudessa.

Merkittävät ympäristövaikutukset ja niiden kehitys

Tampereen-tehdas pumpppaa läheisestä Kaukajärvestä käyttövetä. Vedellä on merkittävä rooli etenkin kesäaikaan tehdastilojen jäähdyttämisessä. Yhtiö rakensi ilmastoinnin jäähdytysvedelle palautusputken Kaukajärveen. Putki otettiin käyttöön kesällä 2008.

Tamfelt huolehtii Kaukajärven laskuojan padosta, jolla osittain säädelään järven pinnan korkeutta. Padon poikkileikkausprofiilit ja vedenjohtokyky tarkastettiin vuonna 2008.

Tampereen-tehtaalta jätevesi lasketaan suoraan kaupungin jätevesiverkostoon. Jätevesien pitoisuudet

ovat noudattaneet ympäristöluvan määräyksiä. Tamfelt seuraa jäteveden laatua säännöllisesti omilla pistokokeilla ja ulkopuolisen laboratorion ottamilla näytteillä.

Tampereen-tehtaan voimalaitoksen polttoaineena käytetään maakaasua. Maakaasun kulutus suhteessa tuotantotonneihin laski vuonna 2008. Kulutuksen lasku johtui leudon talven aiheuttamasta kiinteistöjen lämmitystarpeen laskusta sekä voimalaitoksen hyötysuhteen hienoisesta paranemisesta.

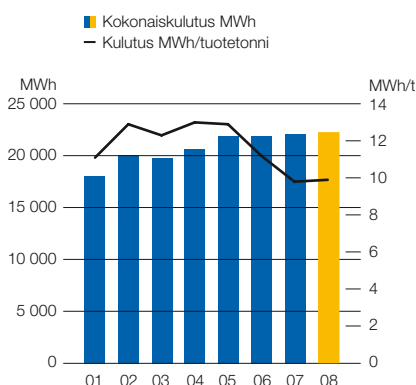
Tampereen-tehdas liittyi päästökauppaan 1.1.2005. Päästölupa ja päästöoikeudet kattavat ajanjakson 2005–2007. Tamfelt kuuluu päästökaupan 2. jaksoon vuosille 2008–2012. Vuonna 2008 Tamfelt myi 14 000 päästöoikeutta ja sai myynnistä 309 750 euroa. Kattaakseen päästövajeensa yhtiö on varautunut ostamaan 7 000 kpl päästöoikeuksia.

Tamfelt osallistui Tampereen kaupungin ilmanlaadun seurantaan tarkkailusopimuksen mukaisesti. Päivitetty tarkkailusopimus allekirjoitettiin vuonna 2005.

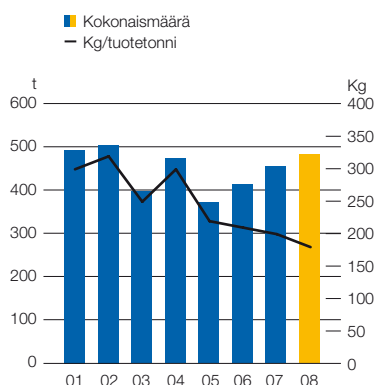
Sähkönkulutus suhteessa tuotantotonneihin pysyi edellisen vuoden tasolla Tampereella ja Juankoskella.

Tampereen- ja Juankosken-tehtaiden jätteet ovat valtaosaksi raaka-aineperäisiä. Tampereen- ja Juankosken tehtaalla tuotantokiloihin suhteutetun kaatopaikkajätteen määrä pysyi vuoden 2007 tasolla. Tampereen-tehtaan jätteistä kierrätettiin noin 60 prosenttia ja Juankosken-tehtaan jätteistä noin 90 prosenttia.

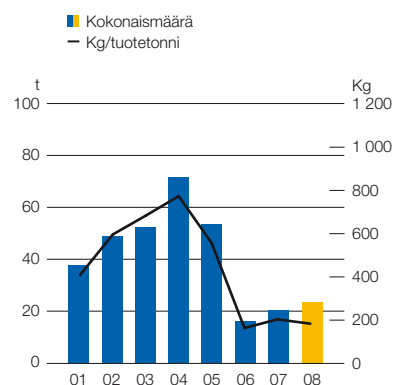
Sähkönkulutus,
Tampereen-tehdas

Kaatopaikkajätteet,
Tampereen-tehdas

Kaatopaikkajätteet,
Juankosken-tehdas

Syntyneet ongelmajätteet toimitettiin ongelmajätteiden käsittelylaitokselle. Ongelmajätteiden määrä on melko vähäinen sekä Tampereen- että Juankosken-tehtailla. Tampereen-tehtaan ongelmajättemäärä on kasvanut viime vuosina, koska valmistusprosessissa on lisätty haitallisten kemikaalien käyttöä.

Suomen-yksiköiden raaka-aineiden hyödyntäminen laski viisi prosenttia edelliseen vuoteen nähden. Haaskioiden kierrätystavoitetta ei saavutettu. Haaskioiden kierrätys pysyi edellisen vuoden tasolla. Tamfelt tutkii edelleen aktiivisesti haaskioiden hyödyntämismahdollisuuksien lisäämistä. Muun muassa raaka-aineen uusio-käyttöä ja energiana hyödyntämistä kokeillaan.

Tamfeltista toimitettujen tuotteiden pakkauksista yli 90 prosenttia hyödynnetään.

Tampereen-tehtaan jätteet energiana

Energiajakeeksi kutsutaan polttokelpoista, tuotannon raaka-aineksi sopimatonta, erikseen kerättävää jätettä. Tampereen-tehtaan energiajäte sisältää pääosin raaka-ainehaaskioita, likaista pahvia, muoveja ja puuta. Energiajakeen joukossa ei saa olla biojätteitä, metalleja eikä PVC-muovia, jotka kerätään tehtaalla erikseen.

Energiajakeen käyttö polttoaineena korvaa kivihiiltä ja turvetta. Tampereen-tehtaan polttokelpoiset jätteet ovat lämpöarvoltaan kivihiilen luokkaa ja jonkin verran parempia kuin turve. Tuhkapitoisuus on alle yksi pro-

sentti kuiva-aineesta kun taas kivihiilen tuhkapitoisuus on 10–18 prosenttia. Rikki- ja klooripitoisuudet ovat myös alhaiset. Jätteiden polttaminen alentaa energiatuotantolaitoksen päästöjä mm. kivihiileen verrattuna.

Jätteiden toimittaminen polttoaineeksi vähentää tehtaiden kaatopaikkakuormitusta huomattavasti. Myös jätteen käsittelykustannukset vähenevät lähes puoleen kaatopaikalle toimitetun jätteen kustannuksista, muun muassa koska energiajakeesta ei makseta jäteveroa.

Jätteiden polttamiseen liittyvä lainsäädäntö muuttuu Suomessa lähivuosina. Tamfelt seuraa lainsäädännön kehittymistä.

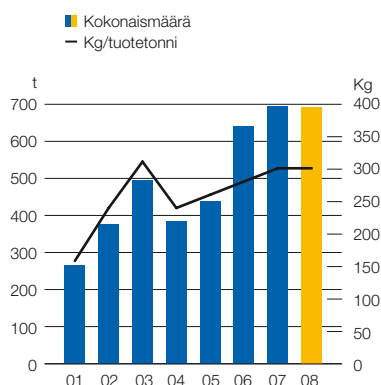
Sidosryhmäsuhteet

Vuoden aikana viranomaisten kanssa on käyty vuoropuhelua pääasiassa ympäristöluvan asioista. Lisäksi yhtiö on toiminut aktiivisesti naapuruston suuntaan esiin nousseissa ympäristöasioissa.

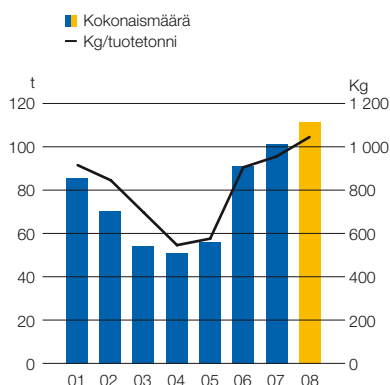
Tamfeltin henkilöstö osallistuu ympäristöohjelman kehittämiseen. Ympäristöohjelman mukaisesti henkilöstö ottaa ympäristöasiat huomioon päivittäisissä töissään. Lisäksi henkilöstö on tuonut aktiivisesti esille ympäristövaikutuksia vähentäviä toimenpiteitä.

Tamfeltin asiakaskunta on lähestynyt yhtiötä ympäristöasioita koskevilla arvioinneilla ja kysymyksillä. Asiakaskunta on todennut ympäristöasioiden hoidon korkeatasoiseksi.

Kierrätykseen toimitetut jätteet, Tampereen-tehdas

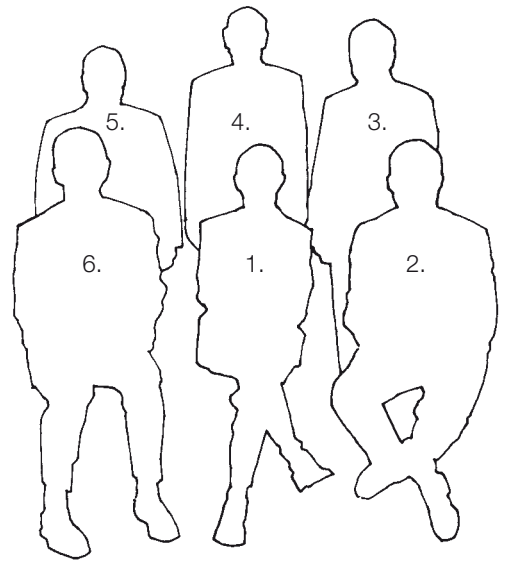
Kierrätykseen toimitetut jätteet, Juankosken-tehdas

Hallitus 31.12.2008

1. MIKAEL VON FRENCKELL

s. 1947
Hallituksen puheenjohtaja.
Valtiotieteiden maisteri.
Kauppaneuvos.
Partneri, Sponsor Capital Oy.

Tamfelt Oyj Abp:

Hallituksen varajäsen 1979–1983. Hallituksen jäsen vuodesta 1983. Hallituksen varapuheenjohtaja 1990–1995. Puheenjohtaja vuodesta 1995.

Keskeinen työkokemus:

Suomen Yhdyspankki Oy, varatoimitusjohtaja ja työvaliokunnan jäsen (1993–1995); Suomen Yhdyspankki Oy, johtokunnan jäsen (1990–1993).

Hallituksen puheenjohtaja:

Sponsor Capital Oy, Waldemar von Frenckells stiftelse.

Hallituksen varapuheenjohtaja:

Neste Oil Oyj.

Hallituksen jäsen:

Tamro Oyj.

Tamfeltin osakkeita:

150 000 kantaosaketta, 150 000 etuoikeutettua osaketta.

2. NIKLAS SAVANDER

s. 1962
Hallituksen varapuheenjohtaja.
Diplomi-insinööri. Kauppatieteiden maisteri.
Yksikön johtaja, johtokunnan jäsen, Nokia Oyj, Services.

Tamfelt Oyj Abp:

Hallituksen jäsen vuodesta 2005.
Hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2007.

Keskeinen työkokemus:

Nokia Technology Platforms, yksikön johtaja (2006–2007); Nokia Enterprise Solutions, Mobile Devices -liiketoimintayksikkö, johtaja (2003–2006).

Hallituksen jäsen:

Waldemar von Frenckells stiftelse, Nokia Siemens Networks.

Tamfeltin osakkeita:

3 250 etuoikeutettua osaketta.

3. MARTIN LILIUS

s. 1947
Diplomi-insinööri.
Senior Consultant, JMAC Scandinavia AB.
Ruotsin konsuli Tampereella.

Tamfelt Oyj Abp:

Hallituksen varajäsen 1986–1994.
Hallituksen jäsen vuodesta 1994.

Keskeinen työkokemus:

Konsultti, Management Systems Oy (1999 – 2008); yksityisyrittäjä (1994–1999).

Hallituksen jäsen:

Svenska Finlands Folkting.

Liittohallituksen varajäsen:

Pohjola-Norden ry.

Tamfeltin osakkeita:

14 517 kantaosaketta, 447 etuoikeutettua osaketta.

4. JOUKO OKSANEN

s. 1951
Kauppatieteiden maisteri.
Talousjohtaja, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma.

Tamfelt Oyj Abp:

Hallituksen jäsen vuodesta 1995.

Keskeinen työkokemus:

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Eläke-Varma, talousjohtaja (1990–1998); Fazer Musiikki Oy, talousjohtaja (1984–1990).

Hallituksen puheenjohtaja:

F-Kustannus Oy, F-Musiikki Oy.

Hallituksen varapuheenjohtaja:

Diabetestutkimussäätiö.

Hallituksen jäsen:

Arek Oy, Ahlström Capital Oy.

Tamfeltin osakkeita:

600 kantaosaketta.

5. VESA KAINU

s. 1947
Insinööri.

Tamfelt Oyj Abp:

Hallituksen jäsen vuodesta 2005.
Hallituksen jäsen 1995–2000.

Keskeinen työkokemus:

Metso Ventures, toimitusjohtaja (2003–2006); Metso Minerals Oy, varatoimitusjohtaja (2001–2003).

Hallituksen jäsen:

Exel Oyj, Karolin Machine Tool AB.

Tamfeltin osakkeita:

750 etuoikeutettua osaketta.

6. CARL-MAGNUS CEDERCREUTZ

s. 1964
Diplomi-insinööri. MBA.
Johtaja, Nokia Siemens Networks.

Tamfelt Oyj Abp:

Hallituksen varajäsen 2006–2007.
Hallituksen jäsen vuodesta 2007.

Keskeinen työkokemus:

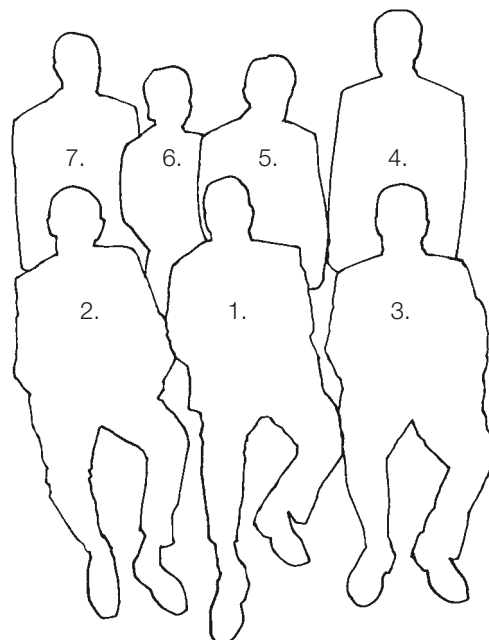
Nokia Business Infrastructure, johtaja (2002–2004); Nokia Networks, useita tehtäviä (1997–2002 sekä 2004–2007).

Tamfeltin osakkeita:

3 630 kantaosaketta.

Konsernin johtoryhmä 31.12.2008

1. JYRKI NUUTILA

s. 1948
Taloustieteiden maisteri.
Johtoryhmän puheenjohtaja.
Toimitusjohtaja.

Tamfelt Oyj Abp:n palveluksessa
vuodesta 1986. Toimitusjohtajana vuodesta
2005. Johtoryhmän jäsen vuodesta 1986.

Keskeinen työkokemus:

Tamfelt Oyj Abp:n varatoimitusjohtaja
(1992–2005); Tamfelt Oyj Abp:n hallintojohtaja
(1986–1992).

Hallituksen varapuheenjohtaja:

Tekstiili- ja vaatetusteollisuus ry.

Tamfeltin osake- ja optio-omistus:

kantaosakkeita 346 kpl, etuoikeutettuja osakkeita
2 728 kpl, optioita 30 000 kpl.

2. SEPPO HOLKKO

s. 1950
Diplomi-insinööri.
Toimitusjohtajan varamies. Tamfelt PMC Oy:n
toimitusjohtaja.

Tamfelt Oyj Abp:n palveluksessa
vuodesta 1998. Johtoryhmän jäsen
vuodesta 1998.

Keskeinen työkokemus:

Valmet Oy:n Aasian aluejohtaja (1995–1997);
Valmet Oy:n paperikonetehtaan myyntipäällikkö
ja tehtaanjohtaja (1983–1995).

Hallituksen jäsen:

Metsäklusteri Oy, Paper-Machine Clothing
Association (PCA).

Neuvottelukunnan jäsen:

Tampereen ammattikorkeakoulu, paperi-, tekstiili-
ja kemiantekniikka.

Tamfeltin osake- ja optio-omistus:

kantaosakkeita 500 kpl, etuoikeutettuja osakkeita
2 548 kpl, optioita 20 000 kpl.

3. HEIKKI REHAKKA

s. 1958
Diplomi-insinööri.
Tamfelt Filtration Oy:n toimitusjohtaja.

Tamfelt Oyj Abp:n palveluksessa
vuodesta 1987. Johtoryhmän jäsen
vuodesta 2005.

Keskeinen työkokemus:

Tamfelt Oyj Abp, Suodatin kangas Suomi, yksikön
johtaja (2002–2005); Tamfelt Oyj Abp, Puristin-
huopien tuoteryhmäpäällikkö (1997–2002).

Tamfeltin osake- ja optio-omistus:

kantaosakkeita 4 190 kpl, optioita 17 500 kpl.

4. KIMMO PÄRSSINEN

s. 1963
Kauppatieteiden maisteri.
Talousjohtaja.

Tamfelt Oyj Abp:n palveluksessa
vuodesta 1995. Johtoryhmän jäsen
vuodesta 2005.

Keskeinen työkokemus:

Tamfelt Oyj Abp, PMC-divisioonan liiketoiminnan
kehityspäällikkö (2002–2005); Tamfelt
Oyj Abp, laskentapäällikkö (1995–2002).

Tamfeltin osake- ja optio-omistus:

etuoikeutettuja osakkeita 825 kpl, optioita
17 500 kpl.

5. JARMO JÄRVIÖ*

s. 1955
Ammattikoulu: hitsaaja.
Koneenhoitaja. Pääluottamusmies, Tampere.

Tamfelt Oyj Abp:n palveluksessa
vuodesta 1984. Johtoryhmän jäsen
vuodesta 1997.

Tamfeltin osake- ja optio-omistus:

Ei omista Tamfeltin osakkeita.

6. PIRKKO JÄRVELÄ*

s. 1947
Ekonomi.
Toimistopäällikkö. Toimihenkilöiden edustaja,
Tampere.

Tamfelt Oyj Abp:n palveluksessa
vuodesta 1983. Johtoryhmän jäsen
vuodesta 2003.

Keskeinen työkokemus:

Sestomarkkinat, konttoripäällikkö (1974–1980);
Oy Stockmann Ab, tavaratalopäällikön sihtööri
(1970–1973).

Tamfeltin osake- ja optio-omistus:

etuoikeutettuja osakkeita 1 164 kpl, optioita
14 000 kpl.

7. JAAKKO RÄSÄNEN*

s. 1947
Kansakoulu.
Pääluottamusmies, Juankoski.

Tamfelt Oyj Abp:n palveluksessa
vuodesta 1978. Johtoryhmän jäsen
vuodesta 1997.

Tamfeltin osake- ja optio-omistus:

etuoikeutettuja osakkeita 750 kpl.

* Henkilöstöryhmien hallintoedustus.

Hallinnointi

Tamfelt Oyj Abp:n hallinto perustuu Suomen lakeihin ja yhtiön yhtiöjärjestykseen. Tamfelt noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n, Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton 1.7.2004 voimaan tullutta suositusta listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä (Corporate Governance -suositus) samoin kuin Pohjoismaisen Pörssin sääntöjä ja ohjeita.

1.1.2009 astuu voimaan uudistettu hallinnointisuositus, Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi, jota Tamfelt siirtyy noudattamaan.

Yhtiökokous

Tamfeltin yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain toukokuun loppuun mennessä. Yhtiökokouksen kutsuu koolle yhtiön hallitus. Hallitus voi päättää yhtiökokouksen koolle kutsumisesta omasta aloitteestaan, mutta sillä on velvollisuus kutsua yhtiökokous koolle, mikäli tilintarkastajat tai osakkeenomistajat, jotka omistavat vähintään kymmenen prosenttia yhtiön osakkeista, sitä vaativat. Yhtiökokous käsittelee sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvat asiat. Merkittävimpiä yhtiökokouksen päätösvaltaan kuuluvia asioita ovat mm. yhtiöjärjestyksen muuttaminen, osakepääoman korottaminen tai alentaminen, hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien valinta, tilinpäätöksen hyväksyminen ja osingonjako. Osakkeenomistajalla on oikeus saada haluamansa asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää yhtiökokouskutsuun. Tamfeltin yhtiöjärjestys löytyy yhtiön kotisivuilta osoitteesta www.tamfelt.fi/sijoittajat.

Yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen on julkaistava kerran yhdessä pääkaupungissa ilmestyvässä suomenkielisessä ja kerran yhdessä ruotsinkielisessä sanomalehdessä sekä kerran yhdessä Tampereella ilmestyvässä sanomalehdessä tai lähetettävä osakkaille osakerekisteriin merkityillä osoitteilla aikaisintaan kaksi (2) kuukautta ennen ja viimeistään seitsemäntoista (17) päivää ennen yhtiökokousta. Tamfelt julkaisee kutsun myös pörssitiedotteena sekä kotisivuillaan Internetissä.

Hallintoneuvosto

Tamfeltilla ei ole hallintoneuvostoa.

Hallitus

Tamfeltin hallitukseen kuuluu viidestä yhdeksään varsinaista ja enintään kolme varajäsentä. Hallituksen jäsenet valitsee varsinainen yhtiökokous. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy yhtiöjärjestyksen mukaan vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, joten jokaisessa varsinaisessa yhtiökokouksessa valitaan aina koko hallitus. 70 vuotta täyttänyttä henkilöä ei voida valita hallituksen jäseneksi. Vuonna 2008 hallitukseen kuului kuusi varsinaista jäsentä.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen, mutta toimii kokouksissa esittelijänä.

Hallituksen työjärjestys

Hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen tehtävät ja toimintaperiaatteet.

Hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät Suomen osakeyhtiölain sekä muun soveltuvan lainsäädännön pohjalta. Hallituksen tehtäviin kuuluu huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Lisäksi hallitus päättää konsernin toiminnan kannalta laajakantoisista ja periaatteellisesti tärkeistä asioista. Näitä ovat konsernin strategia, toimintasuunnitelma, toimintavaltuudet, pitkävaikutteiset sopimukset, budjetit sekä suuret investoinnit ja niiden rahoitus. Hallituksella on myös valvontatehtävä eli velvollisuus seurata ja arvioida jatkuvasti konsernin taloudellista asemaa sekä huolehtia tätä arviointia koskevan raportoinnin järjestämisestä. Hallitus nimittää toimitusjohtajan, toimitusjohtajan varamiehen ja muun konsernijohtajan sekä päättää heidän palkkaeduistaan ja muista sopimusehdoista. Lisäksi hallitus valmistelee yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat, päättää yhtiökokouksen koollekutsumisesta ja huolehtii yhtiökokouksen päätösten täytäntöönpanosta. Hallituksen tehtävänä on edistää yhtiön ja sen kaikkien osakkeenomistajien etua.

Hallituksen kokoukset

Hallitus kokoontuu laatimansa kokousaikataulun mukaisesti. Lisäksi voidaan pitää ylimääräisiä hallituksen kokouksia. Kokoukset voivat olla myös puhelinkokouksia. Vuonna 2008 hallitus kokoontui yhdeksän kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 98.

Hallitus on päätösvaltainen, jos yli puolet hallituksen varsinaisista jäsenistä, joista yhden tulee olla puheen-

johtaja, tai tämän ollessa estynyt varapuheenjohtaja, on saapuvilla. Hallituksen päätökseksi tulee se kanta, jota enemmän kuin puolet läsnä olevista jäsenistä kannattaa. Äänten mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee.

Hallitukselle annetaan kokouksissa ajan tasalla olevaa tietoa konsernin toiminnasta, taloudesta ja riskeistä. Hallitukselle esitetään viimeisimmät tulosta ja taloudellista asemaa koskevat raportit sekä yhtiön ja toimialan ajankohtaisia asioita koskeva katsaus. Raportointi toteutetaan sellaisessa laajuudessa, että hallitus pystyy hoitamaan taloudellista valvontaa.

Hallitus arvioi toimintaansa vuosittain sisäisenä itsearviointina.

Hallituksen valinta

Hallitukselle ilmoitetut jäsen ehdokkaat julkaistaan yhtiökokouksessa, jos ehdotusta kannattavat osakkeenomistajat, joilla on vähintään 10 % yhtiön osakkeiden tuottamasta äänimäärästä ja ehdotettu henkilö on suostunut tehtävään. Yhtiökokouksien julkaisemisen jälkeen asetetut ehdokkaat julkistetaan erikseen.

Hallituksen jäseneksi ensimmäistä kertaa ehdolla olevan henkilön on osallistuttava valinnasta päättävään yhtiökokoukseen, ellei hänen poissaololleen ole painavia syitä.

Hallituksen jäsenet vuonna 2008

Vuonna 2008 hallituksen puheenjohtajana toimi Mikael von Frenckell ja varapuheenjohtajana Niklas Savander. Hallituksen muut varsinaiset jäsenet olivat Martin Lilius, Jouko Oksanen, Vesa Kainu ja Carl-Magnus Cedercreutz.

Corporate Governance -suositusten mukaan hallituksen jäsenten enemmistön on oltava riippumattomia yhtiöstä. Lisäksi vähintään kahden mainittuun enemmistöön kuuluvista jäsenistä on oltava riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Kaikki Tamfeltin hallituksen jäsenet ovat tämän määritelmän mukaan riippumattomia sekä yhtiöstä että sen osakkeenomistajista. Hallituksen jäsenten henkilö- ja omistustiedot on esitetty tämän vuosikertomuksen sivulla 26–27.

Hallituksen valiokunnat

Valiokuntien perustamista ei ole katsottu tarpeelliseksi liiketoiminnan laajuuden, käsiteltävien asioiden määrän ja hallituksen pienen koon vuoksi.

Toimitusjohtaja

Hallitus nimittää ja tarvittaessa erottaa yhtiön toimitusjohtajan. Toimitusjohtajan toimitusuhteen ehdot on määritetty kirjallisesti hallituksen hyväksymässä sopimuksessa. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan varamies vastaa toimitusjohtajan velvollisuuksista siinä tapauksessa, että toimitusjohtaja on estynyt

hoitamasta niitä itse. Tamfelt Oyj Abp:n toimitusjohtajana toimi vuonna 2008 Jyrki Nuutila ja toimitusjohtajan varamiehenä Tamfelt PMC Oy:n toimitusjohtaja Seppo Holkko.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmän muodosti vuonna 2008 toimitusjohtaja, PMC- ja Filtration liiketoiminta-alueiden johtajat, talousjohtaja sekä kolme henkilöstöryhmien edustajaa.

Johtoryhmä kokoontuu toimitusjohtajan johdolla. Johtoryhmän tehtävä on avustaa toimitusjohtajaa konsernin johtamisessa, valmistella asioita hallituksen ja toimitusjohtajan käsiteltäväksi sekä toimia toimitusjohtajan neuvonantajana. Johtoryhmä valmistelee strategiset linjaukset, laatii toimintasuunnitelmat ja budjetin, suunnittelee investoinnit ja seuraa niiden toteutusta, allokoii resurssit, päättää avaintoiminnoista ja merkittävistä operatiivisista asioista sekä valvoo päätöksiensä toteuttamista.

Johtoryhmän kokoukset

Johtoryhmä kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Keskeisiä johtoryhmässä vuonna 2008 käsiteltyjä asioita olivat strategiset linjaukset, kansainvälistymiseen liittyvät kysymykset, investoinnit, konsernisopimukset, tuotekehitys- ja laatuasiat ja markkinatilanteen muutokset loppuvuodesta 2008.

Vuonna 2008 johtoryhmä kokoontui 16 kertaa. Johtoryhmän henkilö- ja omistustiedot on esitelty vuosikertomuksen sivuilla 28–29.

Palkitseminen

Hallituksen palkkiot

Vuoden 2008 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaan hallituksen puheenjohtajalle maksetaan palkkiona 3 400 euroa kuukaudessa, varapuheenjohtajalle ja varsinaisille jäsenille 1 700 euroa kuukaudessa. Lisäksi puheenjohtajalle maksetaan 800 euroa ja jäsenille 600 euroa kokoukselta sekä korvaus matkakuluista. Hallituksen jäsenille ei makseta palkkioita osakkeina, eivätkä he kuulu optiojärjestelmien piiriin. Vuonna 2008 hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita yhteensä 164 000 euroa.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkat ja palkkiot

Johdon palkitsemisesta päättää yhtiön hallitus. Palkan lisäksi toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille maksetaan bonuspalkkioita, jotka määräytyvät yhtiön tuloksen sekä henkilökohtaisten, etukäteen sovittujen tavoitteiden mukaan. Johtoryhmän jäsenillä on yhteensä 7 000 kappaletta E-optioita sekä 92 000 kappaletta F-optioita yhtiön vuoden 2005 optio-ohjelmasta. Tarkemmat tiedot toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten Tamfelt-osakeomistuksesta ja optio-oikeuksista ovat vuosikertomuksen sivuilla 28–29.

Toimitusjohtajan palkka luontaisetuineen ja bonuksineen vuonna 2008 oli 403 922 euroa. Toimitusjohtajalla on 30 000 kappaletta optioita vuoden 2005 optio-ohjelmasta. Toimitusjohtajan eläke on 60 % laskennallisesta eläkepalkasta. Yhtiöllä on eläkejärjestely, joka mahdollistaa toimitusjohtajan vanhuuseläkkeelle jäämisen aikaisintaan 60 vuoden iässä. Toimitusjohtajan irtisanomisaika on 12 kuukautta yhtiön puolelta ja 6 kuukautta toimitusjohtajan puolelta. Yhtiön toimesta tapahtuvan irtisanomisen yhteydessä maksettavan korvauksen määrä vastaa irtisanomisajan palkkaa.

Sisäinen valvonta, riskien hallinta ja sisäinen tarkastus

Yhtiön hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Toimitusjohtaja yhdessä johtoryhmän kanssa huolehtii kirjanpidon, varainhoidon ja juoksevan hallinnon lainmukaisuudesta ja luotettavuudesta. Sisäinen valvonta toteutetaan konsernin sisäisen rakenteen mukaisesti, ja sitä varten yhtiössä on käytössä asianmukaiset seuranta- ja raportointijärjestelmät. Taloudellista kehitystä seurataan kuukausittaisella tulos-, tase- ja kassavirtaraportoinnilla. Lisäksi seurataan keskeisten tunnuslukujen kehittymistä sekä liiketoiminnan kannalta merkittäviä tapahtumia ja sopimuksia. Valvontajärjestelmä kattaa toteumatietojen lisäksi ajantasaiset ennusteet kuluvalle vuodelle.

Yhtiön hallitus ohjaa ja valvoo, että riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty. Toimitusjohtaja ja johtoryhmä vastaavat riskienhallinnan suunnittelusta ja toteutuksesta. Liiketoimintadivisioonat vastaavat omien liiketoimintariskiensa tunnistamisesta, arvioimisesta ja riskienhallinnan toteutuksesta apunaan konsernin johto. Rahoitusriskien hallinnasta vastaa emoyhtiö ja konsernin riskivakuuttamisesta kukin yhtiö emoyhtiön määrittelemien periaatteiden mukaisesti.

Tamfeltissa ei ole erillistä sisäisen tarkastuksen osastoa. Toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä vastaavat, että toiminnassa noudatetaan voimassaolevia lakeja ja säädöksiä, yhtiön sääntöjä, toimintaperiaatteita ja ohjeita sekä hallituksen päätöksiä. Sisäinen kontrolli hoidetaan toimintojen hyvällä suunnittelulla, esimiesvalvonnalla sekä emoyhtiöstä tehtävin tarkastuskäytein. Tapauskohtaisesti sisäisessä tarkastuksessa käytetään yhtiön ulkopuolisia asiantuntijoita.

Sisäpiirihallinto

Tamfeltissa noudatetaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Tamfeltin sisäpiiriläisten tulee ajoittaa kaupankäyntinsä yhtiön liikkeeseen laskemilla arvopapereilla hetkiin, jolloin markkinoilla on mahdollisimman täydellinen tieto osakkeen arvoon vaikuttavista seikoista.

Sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön liikkeeseen laskemilla arvopapereilla 14 vuorokauden aikana ennen osavuositarkastuksen tai tilinpäätöksen julkistamista.

Tamfelt noudattaa myös Rahoitustarkastuksen standardia 5.3 sisäpiiri-ilmoituksista ja -rekistereistä. Tamfeltin julkiseen sisäpiiriin kuuluvat hallitus, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies, tilintarkastajat ja johtoryhmän jäsenet. Lisäksi Tamfeltilla on erityiskohtainen sisäpiiri, johon kuuluvat mm. muu johto, johdon sihteerit sekä kirjanpidosta ja viestinnästä vastaavat henkilöt. Tarvittaessa perustetaan myös hankekohtaisia sisäpiirirekistereitä. Sisäpiirirekistereitä ylläpitää Tamfeltin sijoittajasuhteista vastaava osasto.

Tamfeltin julkinen sisäpiirirekisteri on nähtävissä Tamfeltin kotisivuilla osoitteessa www.tamfelt.fi/sijoittajat. Sisäpiirirekisteri on nähtävillä myös Euroclear Finland Oy:n (Suomen Arvopaperikeskus) asiakaspalvelupisteessä Helsingissä osoitteessa Urho Kekkosen katu 5 C, 8. kerros.

Tilintarkastus

Yhtiökokous valitsee yhtiölle kaksi varsinaista tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa, joiden kunkin tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä. Tilintarkastajien valintaa koskevat ja ennen yhtiökokousta hallituksen tietoon tulleet ehdotukset julkistetaan yhtiökokouskutsussa silloin, kun ehdotuksen takana on vähintään 10 % yhtiön osakkeiden tuottamasta äänimäärästä ja ehdotettu henkilö tai yhteisö on suostunut tehtävään. Tilintarkastajien toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Tilintarkastajat tarkastavat konsernin ja emoyhtiön tilinpäätöksen ja kirjanpidon sekä suorittavat emoyhtiön hallinnon tarkastuksen. Tilintarkastajat antavat yhtiön osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen yhtiön vuositilinpäätöksen yhteydessä. Yhtiön hallitus kuulee tilintarkastajia vähintään kerran vuodessa.

Vuonna 2008 yhtiökokous valitsi varsinaisiksi tilintarkastajiksi KHT Jari Paloniemen ja KHT Veikko Terhon. Varatilintarkastajiksi valittiin KHT Jukka Lahdenpää ja KHT-yhteisö Moore Stephens Rewinet Oy Ab.

Kaikille konsernin tilintarkastajille on maksettu vuonna 2008 palkkioita yhteensä 81 491 euroa. Näistä palkkioista tilintarkastukseen liittymättömiä konsulttipalkkioita oli yhteensä 27 274 euroa.

Tiedottaminen

Tamfeltin kotisivuilla osoitteessa www.tamfelt.fi julkaitaan keskeiset yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä koskevat tiedot. Myös yhtiön pörssitiedotteet löytyvät yhtiön kotisivuilta heti, kun ne on julkaistu.

Toimintakertomus

Tamfelt on maailman johtavia teknisten tekstiilien valmistajia. Konserni valmistaa teknisiä tekstiilejä paperi- ja selluteollisuuden, kaivos- ja kemianteollisuuden, energiateollisuuden, jätevesien käsittelylaitoksien ja suurpesuloiden tarpeisiin. Tamfeltin suurin asiakasryhmä on paperi- ja selluteollisuus.

Vuoden 2008 alussa Tamfelt yhtiöitti paperikonekudos- ja suodatinkankaat-liiketoimintansa. Tamfelt PMC Oy ja Tamfelt Filtration Oy aloittivat toimintansa 1.1.2008. Konsernin emoyhtiönä toimii Tamfelt Oyj Abp. Konserni raportoi PMC- ja Filtration-liiketoiminnat ensisijaisena segmenttinä ja maantieteellisen segmentin toissijaisena segmenttinä.

Tamfelt PMC:n tärkein kohdealue on isojen ja nopeiden paperi- ja kartonkikoneiden kudokset. Tamfelt PMC:llä on tuotantolaitokset Suomessa Tampereella ja Juankoskella sekä Kiinassa Tianjinissa.

Tamfelt Filtrationin kohdealueita ovat muun muassa kaustisointiprosessin sekä raudan pelletointilaitosten ja savukaasujen rikinpoistossa käytettävät suodatinkankaat. Noin puolet suodatinkankaiden liikevaihdosta tulee ympäristöliiketoiminnasta. Tamfelt Filtrationilla on tuotantoa Suomessa Tampereella, Portugalissa Ovarissa, Brasiliassa Belo Horizontessa, Puolassa Łódźissa ja Kiinassa Shanghaissa.

Konsernin liikevaihto

Konsernin liikevaihto laski 1,7 prosenttia edellisvuodesta ja oli 164,7 miljoonaa euroa (167,5 vuonna 2007). Ulkomaan-toimintojen osuus konsernin liikevaihdosta oli 70,9 prosenttia (68,9).

Konsernin taloudellinen tulos

Konsernin liikevoitto oli 19,5 milj. euroa (25,9) eli 11,8 prosenttia (15,5) liikevaihdosta. Tilikauden voitto oli 12,3 milj. euroa (20,8). Tuloksen heikkenemiseen vaikuttivat hinta- kilpailun lisäksi parin viime vuoden suurista investoinneista aiheutuneet kasvaneet pääomakulut. Myös kasvaneet henkilöstökustannukset vaikuttivat heikentävästi vuoden 2008 tulokseen. Sijoitetun pääoman tuotto oli 14,4 prosenttia (22,7) ja oman pääoman tuotto 11,3 prosenttia (19,2). Osakekoh- tainen tulos laski 0,45 euroon. Vuonna 2007 osakekohtainen tulos oli 0,76 euroa.

Konsernin kassavirrat ja rahoitus

Tamfeltin liiketoiminnan rahavirta oli 18,0 miljoonaa euroa (25,2). Nettokäyttöpääoma oli 41,1 miljoonaa euroa (36,0). Investoinnit olivat 15,7 miljoonaa euroa (24,5). Konsernin korolliset velat olivat 35,4 miljoonaa euroa (17,5). Tilikauden aikana korolliset velat lisääntyivät 17,8 miljoonaa euroa (12,4). Osinkoja maksettiin 14,7 miljoonaa euroa (16,6). Konsernilla oli tilikauden päättyessä likvidejä varoja 10,7 miljoonaa euroa (6,3). Käyttämättömiä, nostamattomia luottoja oli 21 miljoonaa euroa.

Tamfelt PMC – paperikonekudokset

- Liikevaihto oli 111,8 miljoonaa euroa (1-12/07: 113,7)
- Liikevoitto oli 15,9 miljoonaa euroa (1-12/07: 21,2)
- Varat olivat 121,6 miljoonaa euroa (12/07: 114,0)
- Velat olivat 48,6 miljoonaa euroa (12/07: 26,0)
- Investoinnit olivat 12,1 miljoonaa euroa (1-12/07: 20,7)
- Poistot ja arvonalentumiset olivat 8,3 miljoonaa euroa (1-12/07: 7,2)

Toimintaympäristö ja liiketoiminnan keskeiset tapahtumat

Paperikonekudokset eli PMC-tuotteet (Paper Machine Clothing) ovat paperikoneiden märkäviiraja, puristinhuopia ja -kudoksia, kenkäpuristinhuopia eli belttejä sekä kuivatus- viiraja. Tamfelt PMC on yksi johtavista paperikonekudostoimit- tajista Euroopan leveille ja nopeakäyntisille paperikoneille. Tällä fokusalueella Tamfelt PMC:n markkinaosuudet kasvoivat Euroopassa, Pohjois-Amerikassa sekä Aasiassa. Paperikone- kudosten tueksi Tamfelt tarjoaa korkeatasoista teknistä asian- tuntija- ja asiakaspalvelua sekä laboratoriopalveluja.

Paperin ja kartongin kysyntä vuonna 2008 kasvoi vain hyvin vähän. Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa kasvu hiipui täysin. Aasiassa ja Etelä-Amerikassa kasvu jatkui lievänä hidastuen sielläkin loppuvuodesta 2008 selvästi.

Investoinnit paperi- ja kartonkiteollisuuden uuteen valmistuskapasiteettiin tehdään pääosin Kiinaan ja Kaakkois- Aasiaan. Myös Euroopassa on käynnissä joitakin uusia projekteja, mutta toisaalta kannattamatonta ylikapasiteettia

suljetaan. Selluteollisuuden investoinnit keskittyvät selkeiden kustannusalueiden takia pääosin Etelä-Amerikkaan.

Vuonna 2008 paperikonekudosten kysyntä kasvoi edelleen Aasiassa. Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa se laski hieman vuoden 2007 tasosta. Pitkällä aikavälillä kudosmarkki- noiden kehitys seuraa paperin markkinatilanteen kehitystä. Kudosten ominaiskulutus (kulutus tuotettua paperitonnia kohti) pienenee kuitenkin jatkuvasti, mikä johtuu siitä että kehi- tetään yhä parempia kudoksia, joilla pystytään tehostamaan paperintekoprosessia. Uudet kudostyyppit ovat myös entistä kestävämpiä, mikä pidentää niiden käyttöaikoja. Kudosten ominaiskulutus pienentyy myös teknologisen kehityksen seurauksena, kun uusia paperikoneita rakennetaan ja vanhoja tehottomampia koneita suljetaan.

Kirstynyt kilpailutilanne näkyy alan kannattavuudessa. Merkittäviä kudostoimittajia joutui taloudellisiin vaikeuksiin vuoden 2008 aikana ja alan tuotantokapasiteettia on vähen- netty Pohjois-Amerikassa, Euroopassa ja Australiassa. Inves- tointeja tehtiin Aasiaan ja Etelä-Amerikkaan.

Tamfelt PMC:n liikevaihto ylsi lähes vuoden 2007 tasolle. Myyntivolyymit pysyivät edellisen vuoden tasolla, mutta alentuneet myyntihinnat sekä osittain US dollarin heikkene- minen suhteessa euroon vaikuttivat pienentävästi liikevaihi- toon. Liikevoittoa laskivat nousseet tuotantokustannukset, raju hintakilpailu sekä uuden märkä- ja kuivatusviiratehtaan käynnistämiseen liittyvät kustannukset Kiinassa.

Vuonna 2008 lanseerattiin BlackBelt-kenkäpuristinhihna. BlackBelten optimaalinen rakenne syntyy täysin uudella raaka- ainekoostumuksella. Tuote on herättänyt laajaa kiinnostusta asiakaskunnassa.

Tamfelt oli jälleen mukana kudostoimittajana useissa uusien ja uusittujen paperi- ja kartonkikoneiden käynnistyksis- sä niin Euroopassa, Aasiassa (erityisesti Kiinassa) kuin myös Pohjois-Amerikassa.

Saadut tilaukset ja tilauskanta

Saatujen tilausten määrä laski vuoteen 2007 verrattuna erityi- sesti viimeisen kvartaalin aikana, varsinkin kotimaasta tilauksia saatiin selvästi vuotta 2007 vähemmän. Tamfelt PMC:n tilaus- kanta pieneni vuoden aikana ollen vuoden 2008 lopussa 20 prosenttia pienempi kuin vuoden 2008 alussa. Asiakkaat ovat lykänneet koneinvestointejaan ja pienentäneet kudos- varastojaan, mikä heijastui loppuvuodesta tilauskantaan. Tilaukskannan pienenemiseen vaikuttivat useiden paperin tuotantolinjojen sulkemiset Suomessa.

Investoinnit

Tamfelt PMC:n bruttoinvestoinnit vuonna 2008 olivat 12,1 miljoonaa euroa (20,7).

Lokakuussa 2008 vihittiin virallisesti käyttöön yhtiön keväällä 2008 toimintansa aloittanut märkä- ja kuivatusviira- tehdas Kiinan Tianjinissa. Valmistettavat tuotteet ovat Tam- feltin keihäänkärkituotteita, joita ajetaan menestyksekkäästi useilla maailman vaativimmista paperi- ja kartonkikoneista.

Tamfelt PMC:ssä on jatkettu tuotannon tehostamiseen ja läpimenoaikojen lyhentämiseen tähtääviä investointeja mm. modernisoimalla tuotannon avainkoneita ja hankkimalla uusia saumauskoneita.

Tamfelt Filtration – suodatinkankaat

- Liikevaihto oli 53,0 miljoonaa euroa (1-12/07: 53,8)
- Liikevoitto oli 6,0 miljoonaa euroa (1-12/07: 7,1)
- Varat olivat 39,7 miljoonaa euroa (12/07: 39,1)
- Velat olivat 11,0 miljoonaa euroa (12/07: 8,0)
- Investoinnit olivat 2,6 miljoonaa euroa (1-12/07: 3,0)
- Poistot ja arvonalentumiset olivat 2,4 miljoonaa euroa (1-12/07: 2,2)

Toimintaympäristö ja liiketoiminnan keskeiset tapahtumat

Tamfelt Filtrationilla on vahva asema paperi- ja selluteollisuuden suodatinkangasmarkkinoilla. Kaivos- ja kemianteollisuuden suodatinkangastoimitusten osalta on keskitytty tiettyihin suodatintyyppeihin ja asiakassegmentteihin, joiden kudos-toimittajana Tamfelt Filtration on saavuttanut merkittävän markkinaosuuden. Tamfelt Filtration valmistaa myös kuivasuodatustuotteita sekä suurpesuloiden käyttämiä pesulahuopia. Pesulahuopien valmistajana Tamfelt Filtration on maailman markkinajohtaja.

Katsauskaudella metsäteollisuuden suodatinkankaiden kysyntä jatkui hyvällä tasolla ja kasvoi merkittävästi edellisestä vuodesta. Kaivos- ja kemianteollisuuden märkäsuodatustuotteiden osalta vuoden 2008 kysyntä kasvoi kokonaisuudessaan, kuitenkin kysyntä ja vastaavasti myynti jäi vuoden kahden viimeisen kuukauden aikana selvästi edellisvuoden lopun tasosta. Maantieteellisesti kasvu keskittyi Etelä-Amerikkaan, Itä-Eurooppaan ja Aasian alueille.

Kuivasuodatustuotteiden kysyntä oli selvästi alhaisemmallalla tasolla kuin vuosi sitten johtuen asiakasteollisuuden volyymin vähentymisestä ja tiukentuneesta kilpailutilanteesta Euroopan ulkopuolisten toimijoiden tullessa lisääntyvässä määrin Euroopan alueelle.

Pesulahuopien myynnin kasvu jatkui hyvänä kääntynä loppuvuodesta lievään laskuun.

Noin puolet Tamfeltin suodatinkangasliiketoiminnasta on ympäristöliiketoimintaa. Yleinen ympäristötietoisuuden lisääntyminen ja samalla ympäristönsuojelunormien tiukentuminen on lisännyt suodatinkankaiden kysyntää. Tämän kehityksen ennustetaan jatkuvan lähitulevaisuudessa. Korkealaatuiset suodatinkankaat ovat avainasemassa fossiilisten polttoainien kuten kivihiilen käytöstä aiheutuvien päästöjen vähentämisessä samoin kuin erityyppisissä ilman ja vesienkäsittelyyn liittyvissä suodatuksissa. Myös lisääntynyt biopolttoainetuotanto tarvitsee suodatusalan tuotteita.

Tamfelt Filtrationin liikevaihto pysyi vuoden 2007 tasolla. Liikevoitto laski edeltävän vuoden tasosta. Suodatinkangasasiakkaat alensivat loppuvuodesta 2008 kapasiteettiansa käyttöasteita ja vähensivät varastojaan. Loppuvuoden 2008 suodatinkangastoimitukset olivat selvästi edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa pienemmät. Liikevaihdon kehitys oli nouseva aina lokakuun loppuun asti, jonka jälkeen myynnin kehitys kääntyi laskuun johtuen kansainvälisestä taloustaan-tumasta.

Saadut tilaukset ja tilauskanta

Tamfelt Filtrationin tilauskanta pieneni vuoden aikana ollen vuoden 2008 lopussa lähes 14 prosenttia pienempi kuin

vuoden 2008 alussa. Muutos tapahtui kahden viimeisen kuukauden aikana johtuen asiakaskunnan kysyntätilanteen muutoksesta.

Investoinnit

Tamfelt Filtrationin bruttoinvestoinnit vuonna 2008 olivat 2,6 miljoonaa euroa (3,0). Investoinneista merkittävimmät tehtiin lähinnä Tampereen-tehtaalle, jonne hankittiin uusia kutoma-koneita ja uusi alansa suurin tekstiilien kalanterointiin tarkoitettu kalanteri.

Tutkimus ja kehitys

Tamfeltin tutkimus- ja kehitystoiminnan menot vuonna 2008 olivat 2,6 prosenttia (2,7) liikevaihdosta. Tamfeltin tuote-kehitys toimii yhteistyössä asiakkaiden, raaka-ainetoimittajien, paperikone- ja suodatinvalmistajien sekä korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa. Yhteistyöprojekteissa keskitytään suodatuksen, paperilaadun, paperikoneen ajettavuuden sekä taloudellisuuden parantamiseen. Merkittäviä hankkeita on käynnissä myös kudostekniikoiden, raaka-aineiden ja valmistustapojen kehittämiseksi.

Riskit ja epävarmuustekijät

Tamfeltin keskeisen asiakaskunnan muodostavat metsäteollisuuden ja kaivosteollisuuden asiakkaat. Kaivosteollisuuden suhdannevaihtelut vaikuttavat kaivosten toiminta-asteeseen, millä on vaikutusta Tamfelt Filtrationin liikevaihtoon. Metsäteollisuus on sekä PMC:n että Filtrationin merkittävä asiakasryhmä. Metsäteollisuuskapasiteetin alasajo ja tehdasyksiköiden lopettaminen aiheuttavat menetyksiä Tamfeltin asiakaskuntaan etenkin Euroopassa.

Yleinen talouden epävakaus kasvattaa valuuttakurssien hallintaan sekä asiakaskunnan maksukykyyn liittyviä riskejä. Tamfelt toimii enenevässä määrin Etelä-Amerikan ja Kaukoidän markkinoilla, missä luottotappioiden riski on muita markkinoita suurempi.

Asiakkaat kilpailuttavat kudostoimittajia ja keskittävät ostojaan yhä harvemmille toimittajille. Pitkäaikaiset sopimukset ovat merkittävä osa Tamfeltin myynnistä. Kudosten ominaiskulutuksen lasku ja raaka-aineiden hinnan sekä yleisen kustannustason nousu aiheuttavat hintapaineita ja kasvattavat liiketoimintariskiä. Hintariskeihin varaudutaan tuottavuutta, pääoman käytön tehokkuutta sekä toiminnan laatua parantamalla.

Konserni on joissakin raaka-aineissa riippuvainen vain muutamasta toimittajasta, mikä lisää raaka-aineiden laatuun, saatavuuteen ja hintaan liittyvää riskiä.

Paperi- ja kartonkiteollisuuden kasvu on nopeinta Kiinassa ja muualla Aasiassa. Sellu- ja kaivosteollisuus kasvaa etenkin Etelä-Amerikassa. Tamfeltin asiakaskunta rakentaa uutta tuotantokapasiteettia yhä enenevässä määrin näille alueille. Myös kudostoimittajat siirtävät tuotantoaan alhaisemman kustannustason maihin asiakasteollisuuden perässä. Säilyttääkseen kilpailukykyä Tamfelt kehittää toimintaansa sekä kustannusrakennettaan ja tuottavuuttaan. Asiakasteollisuuden mahdolliset investointien lykkääntymiset luovat riskin myös Tamfeltin myynnin kehittymiselle.

Tamfelt vakuuttaa toimintaansa liittyvät vahinkoriskit siinä määrin kuin se katsotaan taloudellisesti tai muuten perusteluksi. Tamfeltin vakuutusturva pitää sisällään asianmukaiset vakuutukset omaisuusvahinkojen, toiminnan keskeytymisen, tuote- ja toimintavastuun sekä luottotappioiden varalle. Riskit pyritään tunnistamaan sekä toimimaan niiden ja niistä aiheutuvien vahinkojen vähentämiseksi. Tamfeltin liiketoimintaympäristöön sisältyy kuitenkin riskejä, joita Tamfelt ei voi kattaa vakuutuksin tai poistaa muilla keinoin.

Henkilöstö

Konsernin henkilöstömäärä oli keskimäärin 1 534 (1 469). Emoyhtiön palveluksessa oli keskimäärin 178 (168) henkilöä. Vuoden viimeisenä päivänä konsernin palveluksessa oli 1 535 (1 496) ja emoyhtiössä 175 (172) henkilöä. Konsernin henkilöstömäärä kasvoi 39 henkilöllä.

Työsuhteen pituus konsernissa oli keskimäärin 13 vuotta (13). Vuoden lopussa henkilöstön keskimääräinen ikä oli 42 vuotta (42). Henkilöstön vaihtuvuus oli 4,0 prosenttia (5,8). Vuoden aikana Suomen-yksiköissä 44 tamfeltilaista siirtyi konsernin sisällä uusiin tehtäviin. Tamfelt-konsernin keskimääräinen eläkkeellesiirtymisikä oli 59 vuotta (59).

Hyvän työnantajakuvan vahvistamiseksi ja hyvän työvoiman saannin turvaamiseksi myös tulevaisuudessa Tamfelt tarjosi opiskelijoille harjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja ympäri vuoden. Lisäksi moni ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelija teki opinnäyte- tai päättötöyön Tamfeltille.

Henkilöstön osaamisen kehittämisessä korostui kansainvälinen yhteistyö ja työssä tapahtuva, käytännönläheinen kokemusperäisen tiedon jakaminen. Edellytyksiä työn laadukkaalle tekemiselle ja toiminnan ja työhyvinvoinnin jatkuvalla kehittämiselle vahvistettiin. Tamfelt julkaisee vuosittain henkilöstökertomuksen, joka sisältää yksityiskohtaisempaa tietoa yhtiön henkilöstöstä.

Katsauskauden lopulla 8.12.2008 Tamfelt kertoi pörssitiedotteella aloittavansa kaikkia henkilöstöryhmiä koskevat yt-neuvottelut yhtiön Tampereen-tehtaalla.

Ympäristö

Tampereen- ja Juankosken-toiminnot kattavalle ympäristöjärjestelmälle on myönnetty SFS-EN ISO 14001 -sertifikaatti vuonna 1998. Sertifikaatti on päivitetty vuonna 2006. Tamfeltin ympäristönsuojelutoiminta täyttää voimassa olevat lakisääteiset ympäristönsuojeluväatimukset.

Yhtiön ympäristöohjelman päämäärät ja tavoitteet kestävän kehityksen tukemiseksi on esitetty Tamfeltin ympäristöpolitiikassa. Tamfeltin tuotantoprosessissa ei synny merkittävästi ympäristöä kuormittavia päästöjä. Ympäristöohjelman tärkeimmät päämäärät ovat raaka-aineiden käytön tehostaminen ja kaatopaikalle sijoitettavan, luonnossa hitaasti hajoavan jätteen määrän vähentäminen sekä veden ja energian tarpeettoman kulutuksen välttäminen.

Tamfeltin Suomen-toimintojen merkittävimmät ympäristöhankkeet vuonna 2008 keskittyivät Tampereen ja Juankosken tehtaiden raaka-ainekäytön parantamiseen, jätemäärien

vähentämiseen, jätteiden hyötykäytön ja kierrättämisen lisäämiseen, Tampereen-tehtaan ympäristöluvan edellyttämiin toimenpiteisiin, energiankäytön tehostamiseen ja päästökauppaan. Vuonna 2008 yhtiö myi 14 000 päästöoikeutta ja sai myynnistä 309 750 euroa. Kattaakseen päästövajeensa yhtiö on varautunut ostamaan 7 000 kpl päästöoikeuksia. Tamfelt Filtrationin alaisissa Brasilian, Kiinan ja Puolan yhtiöissä rakennettiin ISO 14001-standardin mukaisia ympäristöjohtamisjärjestelmiä, jotka on tarkoitettu sertifioitaviksi vuoden 2009 aikana.

Kudossaaskioiden uusiokäyttö pysyi vuonna 2008 edeltävän vuoden tasolla. Tamfelt tutkii edelleen aktiivisesti haaskioiden hyödyntämismahdollisuuksien lisäämistä. Vuoden 2008 ympäristömenot olivat 0,2 % liikevaihdosta.

Tamfelt julkistaa vuosittain ympäristöraportin, joka sisältää yksityiskohtaisempaa tietoa yhtiön ympäristöasioista.

Ulkomaiset sivuliikkeet

Yhtiöllä on Kiinan Shanghaissa edustusto Tamfelt Shanghai Representative Office.

Osakepääoman muutokset

Vuoden 2008 lopussa Tamfeltin osakepääoma oli 27 563 964,00 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 27 563 964 osaketta, josta 10 119 198 oli kantaosakkeita ja 17 444 766 etuoikeutettuja osakkeita.

Varsinainen yhtiökokous 10.3.2005 päätti optio-oikeuksien antamisesta yhtiön avainhenkilöille. Vuoden 2005 optio-ohjelma oikeuttaa merkitsemään yhteensä 437 000 etuoikeutettua osaketta, mikä on enintään 1,6 prosenttia Tamfeltin vuodenvaihteen osakepääomasta ja 0,2 prosenttia äänimäärästä. Vuoden 2005 optio-ohjelman nojalla Tamfeltin osakepääoma voi nousta enintään 437 000,00 eurolla. Tämän optio-ohjelman merkintäaika E-optio-oikeuksilla alkoi 1.11.2007 ja F-optio-oikeuksilla se alkaa 1.11.2009.

Omat osakkeet

Vuoden 2008 aikana yhtiön hallussa ei ollut omia osakkeita. Hallituksella ei ole voimassa olevia valtuutuksia päättää omien osakkeiden hankkimisesta tai niiden luovuttamisesta.

Yhtiön hallitus, tilintarkastajat ja johtoryhmä

Tamfelt Oyj Abp:n varsinainen yhtiökokous 18. maaliskuuta 2008 valitsi hallituksen varsinaisiksi jäseniksi Mikael von Frencckellin, Martin Liliuksen, Jouko Oksasen, Vesa Kainun, Niklas Savanderin ja Carl-Magnus Cedercreutzin. Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan Mikael von Frencckellin puheenjohtajaksi ja Niklas Savanderin varapuheenjohtajaksi.

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin Jari Paloniemi, KHT ja Veikko Terho, KHT ja varatilintarkastajiksi Jukka Lahdenpää, KHT ja Moore Stephens Rewinet Oy Ab, KHT-yhteisö.

Konsernin johtoryhmään vuonna 2008 kuuluivat Tamfelt Oyj Abp:n toimitusjohtaja Jyrki Nuutila, Tamfelt PMC Oy:n toimitusjohtaja Seppo Holkko, Tamfelt Filtration Oy:n toimitusjohtaja Heikki Rehakka, konsernin talousjohtaja Kimmo Pärssinen, sekä henkilöstöryhmien edustajina Tampereen-

tehtaan pääluottamusmies Jarmo Järviö, Juankosken-tehtaan pääluottamusmies Jaakko Räsänen ja toimihenkilöiden edustaja Pirkko Järvelä.

Tamfelt tiedotti 15.8.2008 toimitusjohtajavaihdoksesta. Tehtävässä aloitti diplomi-insinööri Reima Kerttula 1.1.2009. Toimitusjohtajana toiminut Jyrki Nuutila jäi aiemman sopimuksensa mukaisesti eläkkeelle katsauskauden lopussa 31.12.2008.

1.1.2009 alkaen johtoryhmään kuuluvat Tamfelt Oy Ab:n toimitusjohtaja Reima Kerttula, Tamfelt PMC Oy:n toimitusjohtaja Seppo Holkko, Tamfelt Filtration Oy:n toimitusjohtaja Heikki Rehakka, konsernin talousjohtaja Kimmo Pärssinen, konsernin henkilöstöjohtaja Tuire Leimu sekä myöhemmin nimitettävä konsernin liiketoiminnan kehitysjohtaja.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Tamfelt-konsernin Tampereen-tehtaan kaikkia henkilöstöryhmiä koskeneet yhteistoimintalain mukaiset neuvottelut saatiin päätökseen 28.1.2009.

Joulukuussa 2008 annetussa neuvotteluesityksessä arvioitiin henkilöstön vähentämistarpeen olevan enintään 160 henkilöä. Neuvottelujen tuloksena henkilöstön vähennystarve tarkentui 97 henkilöön. Lisäksi Tampereen-tehtaan henkilöstö tullaan lomauttamaan keskimäärin 3-6 viikoksi porrastetusti. Lomautusten kokonaismäärää arvioidaan vuoden aikana kysyntätilanteen mukaan. Neuvotteluissa päätettiin myös, että määräaikaisia työsopimuksia ei jatketa.

Tavoitteena ovat 10 miljoonan euron kustannussäästöt vuositasolla ja siten liiketoimintojen kilpailukyvyyn ja toimintaedellytysten turvaaminen myös tulevaisuudessa. Kustannussäästöt eivät toteudu täysimääräisinä vuonna 2009.

Yhtiö kirjaa ensimmäiselle neljännekselle kertaluonteisen kulun ilman työvelvoitteita päättyvistä työsuhteista. Kustannuksen arvioidaan olevan noin miljoona euroa.

Näkymät

Globaali talouskriisi ja sen aiheuttama taloudellinen epävarmuus vaikuttavat maailman talouden kasvuun merkittävästi. Myös kehittyvien maiden nopea talouskasvu tulee selvästi hidastumaan ja investointiaktiivisuus pienenemään. Paperin kysyntä ja metsäteollisuuden tuotantovolyymit laskevat ja Tamfeltin tuotantomäärien arvioidaan kehittyvän vastaavasti.

Metallien hintakehitys on ollut laskeva ja tämä tulee pienentämään kaivosteollisuuden volyymeita ja samalla vaikuttamaan heikentävästi suodatinkankaiden kysyntään. Toisaalta ympäristötietoisuuden lisääntyminen ja ympäristönormien tiukentuminen maailmanlaajuisesti puolestaan kasvattavat suodatinkankaiden kysyntää ja tarjoavat uusia mahdollisuuksia suodatinkankaiden myynnin kasvattamiselle.

Asiakasteollisuuden investointisuunnitelmien lykkääntyminen ja nopeasti heikentynyt maksuvalmius muodostavat kuitenkin merkittävän riskin Tamfeltin liiketoiminnalle niin kauan kuin kansainvälisessä taloudessa jatkuu nykyisen kaltainen epävarmuus ja luottamuspula.

Heikko suhdannetilanne, koventunut hintakilpailu ja taistelu markkinaosuuksista heikentävät koko alan, myös Tamfeltin tulosnäkyviä. Yhtiön Tampereen-tehtaalla on saatu yt-neuvottelut päätökseen toiminnan sopeuttamiseksi markkinatilannetta vastaavaksi. Säästötoimia tullaan toteuttamaan myös muilla yhtiön tehtailla. Sekä liikevaihdon että liikevoiton arvioidaan pienentyvän alkaneella tilikaudella selvästi.

Viime vuosien merkittävät investoinnit ovat parantaneet Tamfeltin toimitusvalmiutta, tuottavuutta ja kustannuskilpailukykyä. Investointien määrää vähennetään merkittävästi kuluvalle tilikaudella. Yhtiön likviditeettitilanteen arvioidaan säilyvän hyvänä.

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,16 euroa kantaosakkeelle ja 0,18 euroa etuoikeutetulle osakkeelle.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Konsernin tuloslaskelma

1 000 €	Viite	1.1.–31.12.2008	%	1.1.–31.12.2007	%
Jatkuvat toiminnot					
Liikevaihto	1.	164 732	100	167 506	100
Liikevoitto	2.–5.	19 478	12	25 908	15
Rahoitustuotot	6.	1 571		1 565	
Rahoituskulut	7.	-3 675		-1 260	
Voitto ennen veroja		17 374		26 213	
Tuloverot	8.	-5 117		-5 371	
Tilikauden voitto		12 257	7	20 842	12
Jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille		12 409		20 869	
Vähemmistölle		-152		-27	
		12 257	7	20 842	12
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos (EUR), jatkuvat toiminnot:	9.				
laimentamaton		0,45		0,76	
laimennusvaikutuksella oikaistu		0,45		0,75	

Konsernitase

1 000 €	Viite	31.12.2008	%	31.12.2007	%
Varat					
Pitkäaikaiset varat					
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	10.	94 178		88 492	
Liikearvo	11.	287		287	
Muut aineettomat hyödykkeet	11.	4 585		4 288	
Muut rahoitusvarat	12.	1 281		1 396	
Laskennalliset verosaamiset	13.	1 068		924	
		101 399	57	95 387	58
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	14.	35 457		33 049	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	15.	29 239		29 794	
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	23.	960		1 886	
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		1 531		514	
Rahavarat	16.	9 767		4 438	
		76 954	43	69 681	42
Varat yhteensä		178 353	100	165 068	100
Oma pääoma ja velat					
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					
Osakepääoma	17.	27 564		27 564	
Ylikurssirahasto	17.	1 015		1 015	
Muuntoerot	17.	-1 083		-1 645	
Arvonmuutosrahasto	17.	-320		103	
Kertyneet voittovarot		80 162		82 306	
		107 338		109 343	
Vähemmistön osuus		54		225	
Oma pääoma yhteensä		107 392	60	109 568	66
Pitkäaikaiset velat					
Laskennalliset verovelat	13.	10 486		10 592	
Korolliset velat	20.	18 280		11 728	
		28 766	16	22 320	14
Lyhytaikaiset velat					
Ostovelat ja muut velat	21.	24 748		27 090	
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		379		262	
Lyhytaikaiset korolliset velat	20.	17 068		5 828	
		42 195	24	33 180	20
Velat yhteensä		70 961		55 500	
Oma pääoma ja velat yhteensä		178 353	100	165 068	100

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 €	Viite	1.1.–31.12.2008	1.1.–31.12.2007
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto		12 257	20 842
Oikaisut kauden voittoon	24.	17 861	15 378
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		555	-603
Vaihto-omaisuuden muutos		-2 408	-962
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-2 342	-2 376
Varausten muutos			-42
Saadut korot		322	378
Maksetut korot		-2 011	-973
Muut rahoituserät, netto		-415	900
Maksetut verot		-5 809	-7 309
Liiketoiminnan nettorahavirta		18 010	25 233
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-14 598	-23 075
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-1 066	-1 241
Investoinnit muihin sijoituksiin			-150
Investointien nettorahavirta		-15 664	-24 466
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot		23 003	16 727
Lainojen takaisinmaksut		-5 828	-4 323
Maksetut osingot		-14 682	-16 611
Rahoituksen nettorahavirta		2 493	-4 207
Rahavarojen muutos		4 839	-3 440
Rahavarat tilikauden alussa		6 324	9 779
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		210	113
Sijoitusten käyvän arvon muutosten vaikutus		-657	-128
Rahavarat tilikauden lopussa		10 716	6 324

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma

1 000 €	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvonmuu- tos- ja muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yht.	Vähemmis- tön osuus	Oma pää- oma yht.
Oma pääoma 31.12.2006	27 564	1 015	-495	508	78 989	107 581	229	107 810
Muuntoerot			-1 150			-1 150	23	-1 127
Kirjanpidollisten arvioiden muutos					-1 070	-1 070		-1 070
Käyvän arvon muutos, myytävissä olevat sijoitukset				-546		-546		-546
Omaan pääomaan kirjattujen erien verot				142		142		142
Osakeperusteisten maksujen vastakirjaus					130	130		130
Tilikauden voitto					20 869	20 869	-27	20 842
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä			-1 150	-404	19 929	18 375	-4	18 371
Osingonjako					-16 612	-16 612		-16 612
Oma pääoma 31.12.2007	27 564	1 015	-1 645	103	82 306	109 343	225	109 568
Muuntoerot			562			562	-19	543
Käyvän arvon muutos, johdannaiset				-480				
Käyvän arvon muutos, myytävissä olevat sijoitukset				-92		-92		-92
Omaan pääomaan kirjattujen erien verot				149		149		149
Osakeperusteisten maksujen vastakirjaus					130	130		130
Katsauskauden voitto					12 409	12 409	-152	12 257
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä			562	-423	12 538	12 677	-171	12 506
Osingonjako					-14 682	-14 682		-14 682
Oma pääoma 31.12.2008	27 564	1 015	-1 083	-320	80 162	107 338	54	107 392

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Yrityksen perustiedot

Tamfelt-konsernin päätuotteet ovat tekniset tekstiilit, joita käytetään paperi-, kartonki- ja selluteollisuudessa, kaivos- ja kemianteollisuudessa sekä jätevesien käsittelylaitoksissa ja suurpesuloissa. Suurin asiakasryhmä on paperi- ja selluteollisuus. Konsernin ensisijainen segmenttiraportointimuoto on liiketoimintasegmenttien mukainen. Toissijaisen segmentin muodostaa maantieteellinen jakauma. Konsernin valmistus toiminta on keskittynyt Suomeen, Portugaliin, Brasiliaan, Kiinaan ja Puolaan.

Konsernin emoyritys on Tamfelt Oyj Abp. Emoyrityksen kotipaikka on Tampere ja sen rekisteröity osoite Yrittäjänkatu 21, 33710 Tampere.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.tamfelt.fi tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Yrittäjänkatu 21, 33710 Tampere.

Tamfelt Oyj Abp:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 6.2.2009 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2008 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksyttäviä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpitolainsäädännön ja muun tilinpäätöstä koskevan lainsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia sijoituksia, kaupankäyntitaroituksessa pidettäviä sijoituksia sekä eräitä muita rahoitussaimisia, jotka arvostetaan käypään arvoon. Osakeperusteiset maksut on arvostettu käypään arvoon niiden myöntämishetkellä. Ennen vuotta 2004 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisten osalta liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista liikearvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenona. Näiden hankintojen luokittelua tai tilinpäätöskäsittelyä ei ole oikaistut konsernin avaavaa IFRS-tasetta laadittaessa. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina.

Konserni on soveltanut 1.1.2008 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

IFRIC 11 *IFRS 2 – Konserniyhtiöiden osakkeita ja omia osakkeita koskevat liiketoimet*. Tulkinta selventää omana pääomana maksettavien liiketoimien (IFRS 2) soveltamisalaa ja vaatii kyseisten liiketoimien uudelleenarviointia tytäryhtiöissä. Tulkinnalla ei ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRIC 12 *Palvelutoimilupajärjestelyt*. Konsernilla ei ole tulkinnassa tarkoitettuja sopimuksia julkisen sektorin kanssa. Tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRIC 14 *IAS 19 – Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahoitustarvitukset ja näi-*

den välinen yhteys. Tulkintaa sovelletaan IAS 19 –standardin mukaisiin työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuspohjaisiin järjestelyihin ja muihin pitkäaikaisiin etuuspohjaisiin työsuhte-etuuksiin silloin, kun järjestelyyn liittyy vähimmäisrahoitustarvitus. Tulkinta tarkoittaa myös tulevien palautusten tai vastaisten järjestelyyn suoritettavien maksujen vähennysten kautta taseeseen merkittävän omaisuuserän kirjaamis- edellytyksiä. Konsernilla on tulkinnassa tarkoitettuja eläkejärjestelyjä eräissä maissa. Tulkinnan käyttöönottolla ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia konsernin taseeseen.

IAS39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* sekä IFRS 7 *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot – standardien muutokset – Reclassification of Financial Assets* (voimassa 1.7.2008 lähtien). Muutokset on annettu lokakuussa 2008 kansainvälisen rahoituskriisin vuoksi ja ne koskevat tiettyjen rahoitusvarojen uudelleenluokittelua. Uudelleenluokittelu on sallittu määrätyn ajanjakson aikana takautuvasti 1.7.2008 lähtien ja sen jälkeen tietyissä poikkeuksellisissa tilanteissa. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilikauden 2008 tilinpäätökseen tai tuleviin tilinpäätöksiin, sillä konsernilla ei ole ollut tilikauden päättyessä taseessaan sellaisia standardimuutosten tarkoittamia rahoitusvaroja, joiden uudelleenluokittelu olisi konsernin arvion mukaan tarpeellista. Standardien muutokset on hyväksytty sovellettaviksi EU:ssa.

Konserni on soveltanut seuraavaa standardia ennen sen pakollista voimaantuloa:

IFRS 8 *Toimintasegmentit* (voimassa 1.1.2009 jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 8:n mukaan esitettävien segmenttietojen on perustuttava johdolle toimitettuun yhteisön sisäiseen raportointiin ja siihen noudatettuihin laskenta-periaatteisiin. IFRS 8:n käyttöönotto ei ole muuttanut merkittävästi segmenteistä esitettävää informaatiota, sillä jo konsernin aiemmin julkistamat segmenttiedot perustuivat konsernin sisäiseen raportointirakenteeseen.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Tamfelt Oyj Abp ja kaikki sen tytäryritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Myös potentiaalisen äänivallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun

konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot, sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida, jos tappio johtuu arvonalentumisesta. Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja vähemmistölle esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja vähemmistölle kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana. Vähemmistön osuus kertyneistä tappioista kirjataan konsernitilinpäätökseen enintään sijoituksen määrään saakka.

Ulkomaanrahan määräisten erien muuntaminen

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia; käytännössä käytetään usein kurssia, joka vastaa likimain tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaanrahan määräiset monetaariset erät on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssveja käyttäen. Ulkomaanrahan määräiset ei-monetaariset erät, jotka on arvostettu käypiin arvoihin, on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen arvostuspäivän valuuttakursseja. Muutoin ei-monetaariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin lukuun ottamatta niiden lainojen kurssierot, jotka on määritetty suojaamaan ulkomaista nettoinvestointia ja ovat siinä tehokkaita. Näiden osalta kurssierot on kirjattu oman pääoman muuntoeroihin.

Ulkomaisten konserniyritysten tilinpäätösten muuttaminen

Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi kauden painotettua keskipäivän taseen tilinpäätöspäivän kurssveja käyttäen. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan omaan pääomaan. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista ja hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien syntyneet muuntoerot kirjataan omaan pääomaan. Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota. Muuntoerot, jotka ovat syntyneet ennen 1.1.2004, on kirjattu IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti kertyneisiin voittovaroihin IFRS-siirtymän yhteydessä, eikä niitä myöskään myöhemmin tytäryrityksen myynnin yhteydessä kirjata tuloslaskelmaan. Siirtymispäivästä lähtien konsernitilinpäätöstä laadittaessa syntyneet muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä.

1.1.2004 lähtien ulkomaisten yksikköjen hankinnasta syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksikköjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käyvän arvon oikaisu on käsitelty kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssveja käyttäen. Ennen 1.1.2004 tapahtuneiden hankintojen liikearvot ja käyvän arvon oikaisu on kirjattu euromääräisinä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset	25–40 vuotta
Koneet ja kalusto	3–15 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuususerät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, jos hyödykkeen hankintamenu on määritettävissä luotettavasti ja jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi. Patentit, tavaramerkit ja lisenssit, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenuonsa ja kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajansa kuluessa.

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Poistoajat ovat seuraavat:

Patentit	10 vuotta
Kehittämismenot	5 vuotta
ATK-ohjelmistot	3–10 vuotta
Muut	5–10 vuotta

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tätä aiempien liiketoimintojen yhdistämisen liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenona. Näiden hankintojen luokitelua tai tilinpäätöskäsittelyä ei ole oikaistu konsernin avaavaa IFRS-tasetta laadiittaessa.

Liikearvoista (ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä) ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintamenuon. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Uusien tai kehittyneempien tuotteiden suunnittelusta johtuvat kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin. Hyödykkeistä kirjataan poistot siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Aktivoidujen kehittämismenon taloudellinen vaikutusaika on viisi vuotta, jonka kuluessa aktivoidut hyödykkeet kirjataan tasapoistoina kuluksi.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alhaisempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Aineiden ja tarvikkeiden hankintameno määritetään liukuvan keskihinnan menetelmää noudattaen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaali toiminta-asteella. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

Arvonalentumiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä

oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet.

Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Rahoitusvarojen kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko käypä arvo tai odotettavissa olevien vastaisten, alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen rahavirtojen nykyarvo. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappio perutaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa. Myöskään myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloksen kautta. Jaksotettuun hankintahintaan IAS 39:n mukaisesti käsiteltävistä saamisista kerrytetään arvonalentumiskirjauksen jälkeen korkotuottoa sillä korolla, jota on käytetty diskonttokorkona arvonalentumiskirjausta laskettaessa.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehty suoritus kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Konsernin etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan jaksolla kertynyt etuus.

Osakeperusteiset maksut

Konserni on soveltanut IFRS 2 *Osakeperusteiset maksut* -standardia kaikkiin sellaisiin optiojärjestelyihin, joissa optiot on myönnetty 7.11.2002 jälkeen ja joihin ei ole syntynyt oikeutta ennen 1.1.2005. Tätä aiemmista optiojärjestelyistä ei ole esitetty kuluja tuloslaskelmassa. Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana. Optioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon siitä optioiden määrästä, johon oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Käypä arvo määritetään Black-Scholes-optionhinnoittelumallin perusteella. Ei-markkinaperusteisten ehtojen (esimerkiksi kannatta-

vuus ja tietty tuloksen kasvutavoite) vaikutuksia ei sisällytetä option käypään arvoon, vaan ne otetaan huomioon niiden optioiden määrässä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta optioiden määrästä jokaisena tilinpäätöspäivänä. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset (mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna) kirjataan osakepääomaan (nimellisarvo) ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetken rahan aika-arvosta ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Uudelleenjärjestelyä koskeva suunnitelma sisältää vähintään seuraavat tiedot: järjestelyä koskeva liiketoiminta, pääasialliset toimipaikat, joihin järjestely vaikuttaa, niiden henkilöiden toimipaikkojen sijainti, työtehtävät ja arvioitu lukumäärä, joille tullaan suorittamaan korvauksia työsuhteen päättymisestä, toteutuvat menot ja suunnitelman toimeenpano-aika.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Käytöstä poistamista ja alkuperäiseen tilaan palauttamista koskevista velvoitteista kirjataan varaus silloin, kun konsernilla on ympäristölainsäädännön ja konsernin ympäristövastuuperiaatteiden perusteella velvoite, joka liittyy tuotantolaitoksen käytöstä poistamiseen, ympäristövahingon korjaamiseen tai laitteiston paikasta toiseen siirtämiseen.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien osalta, jolloin verovaikutus kirjataan myös vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisissä tilikausissa liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, johdannaissovimusten uudelleenarvostuksista, etuusperusteisista eläkejärjestelystä, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista.

Verotuksessa vähennyskelvottomista liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa ja tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Tuloutusperiaatteet

Mydyt tavarat ja tuotetut palvelut

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu.

Vuokratuotot

Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokratkaudelle.

Lisenssi- ja rojalittuotot

Lisenssi- ja rojalittuottojen tuloutus tapahtuu sopimuksen tosiasiallisen sisällön mukaisesti.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Konserni on soveltanut IAS 39 ja IFRS 7 -standardeja rahoitusvarojen ja -velkojen kirjauksessa ja esittämisessä. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tuloksen kautta. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmä on jaettu kahteen alaryhmään: kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät varat ja alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavaksi määrätyt varat. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät sekä 12 kuukauden sisällä erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon ja kaikkien tämän ryhmän sijoitusten käypä arvo on määritetty toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten eli tilinpäätöspäivän ostonoteerausten pohjalta. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat sellaisia johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä ja jotka konsernilla on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti. Ne arvostetaan

jaksotettuun hankintamenoon, ja ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä yritys pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin rahoitusvarat, jotka on aikaansaatua luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja velalliselle. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon, ja ne sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin, viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluuttua.

Myytavissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määritetty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitettu pitämään alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja korollisista sijoituksista, ja ne arvostetaan käypään arvoon. Tämän ryhmän sijoitusten käypä arvo on pääsääntöisesti määritetty toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten eli tilinpäätöspäivän ostonoteerausten pohjalta. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään arvomuutosrahastoon omaan pääomaan verovaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Rahoitusvelkoihin voi sisältyä pitkiä ja lyhytaikaisia velkoja, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia.

Johdannaissovimukset ja suojauslaskenta

Konserni ei ole soveltanut IFRS:n mukaista suojauslaskentaa valuuttamääräisiä tase-eriä ja todennäköisiä tulevia rahavirtoja suojaaviin valuuttajohdannaisiin, vaikka ne olisi hankittu suojaavassa tarkoituksessa. Konsernin kaupallisen rahavirran pääasiallinen suojausinstrumentti on valuuttatermiinit. Ei-suojaavat johdannaisinstrumentit on arvostettu käypään arvoon ja arvostustulos on kirjattu rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Taseessa ei-suojaavat johdannaiset sisältyvät lyhytaikaisiin muihin saamisiin. Konserni ei solmi johdannaissovimuksia spekulatiotarkoituksessa.

Emoyhtiö Tamfelt Oyj Abp on solminut sähkötermiinisopimuksia tasataksaan sähkön hinnanvaihtelun aiheuttamia vaikutuksia Suomessa sijaitsevilla yksiköissään. Sopimukset kirjataan tulosvaikutteisesti niiden erääntyessä. Erääntymättömistä sähköjohdannaisista johtuva vastuu esitetään liitetiedoissa. Suojausrahaston muutokset on esitetty laskelmassa konsernin oman pääoman muutoksista kohdassa Arvonmuutos- ja muut rahastot.

Liikevoitto

IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut raaka-aineiden, valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla oikaistuina, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Johdon harkintaa edellyttävät laatomisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joissa joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatomisperiaatteiden soveltamisesta. Arvot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilipäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden ja oletamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Arvonalentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo, keskeneräiset aineettomat hyödykkeet ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laatomisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, jotka eivät ole vielä voimassa ja joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

IAS23 *Vieraan pääoman menot* (uudistettu 2007) (voimassa 1.1.2009 jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi edellyttää, että ehdot täyttävän hyödykkeen, kuten tuotantolaitoksen, hankintamenoon sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot. Konserni on kirjannut aiemmin sallitun tavan mukaan vieraan pääoman menot kuluksi sille tilikaudelle, jonka aikana ne ovat syntyneet. Konserni arvioi, että uuden standardin käyttöönotolla ei tule olemaan olennaista vaikutusta tulevaan tilinpäätökseen. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa.

IFRIC 13 *Kanta-asiakasohjelmat* (voimassa 1.7.2008 jälkeen alkavilla tilikausilla). Konsernilla ei ole tulkinnassa tarkoitettuja kanta-asiakasjärjestelyjä, joten tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* (uudistettu 2007) (voimassa 1.1.2009 jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi muuttaa tilinpäätöslaskelmien esittämistapaa. Uudistettu standardi muuttaa laajasti myös muissa standardeissa käytettävää terminologiaa, ja myös joidenkin tilinpäätöslaskelmien nimet muuttuvat. Osakekohtainen tulos -tunnusluvun laskentaperuste ei muutu. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 3 – *Liiketoimintojen yhdistäminen* (uudistettu 2007) (voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistetun standardin soveltamisala on aikaisempaa laajempi. Standardi sisältää useita konsernin kannalta merkittäviä muutoksia. Standardimuutokset vaikuttavat hankinnoista kirjattavan liikearvon määrään sekä liiketoimintojen myyntituloksiin. Standardimuutoksilla on vaikutusta myös tuloslaskelmaan kirjattaviin eriin sekä hankintakaudella että niillä tilikausilla, joilla suoritetaan lisäkauppahintaa tai toteutetaan lisähankintoja. Standardin siirtymäsääntöjen mukaisesti liiketoimintojen yhdistämissä, joissa hankinta-ajankohta on ennen standardin pakollista käyttöönottoa, ei oikaista. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 27 *Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös* (muutettu 2008) (voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutettu standardi edellyttää tytäryrityksen omistusmuutoksista syntyvien vaikutusten kirjaamista suoraan konsernin omaan pääomaan silloin, kun emoyrityksen määräysvalta säilyy. Mikäli määräysvalta tytäryrityksessä menetetään, jäljellä oleva sijoitus arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Vastaavaa kirjanpidollista käsittelytapaa sovelletaan jatkossa myös osakkuusyrityksiin (IAS 28) ja yhteisyritysosuuksiin (IAS 31). Standardimuutoksen seurauksena tytäryrityksen tappioita voidaan kohdistaa vähemmistölle silloinkin, kun ne ylittävät vähemmistön sijoituksen määrän. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 2 *Osakeperusteiset maksut* -standardin muutokset *Vesting Conditions and Cancellations* (voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardimuutos edellyttää, että kaikki lopullista oikeutta synnyttämättömät ehdot otetaan huomioon myönnettujen oman pääoman ehtoisten instrumenttien käypää arvoa määritettäessä. Lisäksi standardimuutoksessa tarkennetaan peruutusten käsittelyä koskevaa ohjeistusta. Konserni selvittää parhaillaan näiden standardimuutosten vaikutuksia sen tuleviin tilinpäätöksiin. Standardin muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* ja IAS 32 *Rahoitusinstrumentit*. *Esittämistapa* -standardien muutokset *Puttable Financial Instruments and Obligations Arising on Liquidation* (voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardien muutokset edellyttävät tietyt ominaisuudet täyttävien, lunastusvelvoitteisten oman pääoman ehtoisten rahoitusinstrumenttien (puttable financial instruments) luokittelua omaksi pääomaksi, kun ne tähän asti on käsitelty velkoina. Muutettujen standardien käyttöönotolla ei tule olemaan vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin. Standardin muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Improvements to IFRSs -muutokset (*Annual Improvements 2007*) (voimaan pääsääntöisesti 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). *Annual Improvements* -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireiset

muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat yhteensä 34 standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta konsernin arvion mukaan tulevat muutokset eivät ole merkittäviä konsernitilinpäätöksen kannalta. Standardin muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Muutokset standardeihin IFRS 1 *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto* ja IAS 27 *Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös* – *Cost of an Investment in a Subsidiary, Jointly Controlled Entity of Associate* (voimaan 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardimuutokset koskevat IFRS-ensisiirtymiä, eikä niillä siten ole vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

IFRIC 15 *Agreements for the Construction of Real Estate* (voimaan 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinnassa annetaan ohjeistusta siihen, mitä standardia kiinteistöjen rakentamisesta syntyvien tuottojen kirjaamisessa on sovellettava, ja milloin tuotot kiinteistön rakentamishankkeesta voidaan tulouttaa. Tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin, sillä konserni ei toimi rakennusosalalla. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRIC 16 *Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation* (voimaan 1.10.2008 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta selkeyttää ulkomaisen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojauksen kirjanpitokäsittelyä konsernitilinpäätöksessä. Konsernin arvion mukaan tulkinnalla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* –standardin muutos (*Eligible Hedged Items*) (voimaan 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset koskevat suojauslaskentaa. Niillä tarkennetaan IAS 39:n ohjeistusta suojauskohteen yksipuolisen riskin suojaamisesta sekä inflaatoriskin suojaamisesta, kun kyseessä on rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä. Konserni arvioi, ettei standardimuutoksella ole merkittävää vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin. Muutettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

1. Segmentti-informaatio

Tamfelt-konsernin segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen ja maantieteellisen segmenttijaon mukaisesti. Konsernin ensisijainen segmenttiraportointimuoto on liiketoimintasegmenttien mukainen. Liiketoimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin. Liiketoimintasegmenttien tuotot koostuvat teknisistä tekstiileistä.

Segmenttien varat ja velat muodostuvat liiketoimintaan liittyvistä eristä, kuten aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä, vaihto-omaisuudesta, myynti- ja muista liiketoimintaan liittyvistä saamisista sekä osto- ja muista liiketoimintaan liittyvistä veloista. Konserniin kokonaisuutena kohdistuvat konsernihallinnon kulut, varat ja velat sekä rahoitukseen liittyvät erät esitetään kohdassa Muut toiminnot.

Liiketoimintasegmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Segmenttien välillä ei tapahdu merkittävää sisäistä myyntiä.

Konsernin liiketoimintasegmentit ovat: Paperi- ja kartonkikonekudokset (Tamfelt PMC) ja Suodatinkankaat (Tamfelt Filtration).

IFRS 8:n käyttöönotto ei ole muuttanut konsernin raportoitavia toimintasegmenttejä, sillä jo konsernin aiemmin esittämä segmentti-informaatio perustui johdon sisäiseen raportointiin, jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat olleet ja ovat edelleen IFRS-säännösten mukaiset. Tilikauden 2007 segmentti-informaatio on oikaistu IFRS 8:n edellyttämän esitystavan mukaiseksi.

Vuonna 2008 tuotot yhdeltä yksittäiseltä asiakkaalta olivat 14,5 %:a (ed. vuosi 15,8 %) konsernin tuotoista.

Liiketoimintasegmentti 2008:

1 000 €	Tamfelt PMC	Tamfelt Filtration	Muut	Konserni
Tuotot				
Ulkoinen liikevaihto	111 763	52 969		164 732
Tulos				
Liikevoitto	15 869	6 020	-2 411	19 478
Rahoituserät			-2 104	-2 104
Verot			-5 117	-5 117
Tilikauden tulos				12 257
Muut tiedot				
Segmentin varat	121 589	39 740	17 024	178 353
Segmentin velat	48 590	10 960	11 411	70 961
Investoinnit	12 067	2 617	980	15 664
Poistot ja arvonalentumiset	8 304	2 360	166	10 830

Liiketoimintasegmentti 2007:

1 000 €	Tamfelt PMC	Tamfelt Filtration	Muut	Konserni
Tuotot				
Ulkoinen liikevaihto	113 693	53 813		167 506
Tulos				
Liikevoitto	21 171	7 068	-2 331	25 908
Rahoituserät			305	305
Verot			-5 371	-5 371
Tilikauden tulos				20 842
Muut tiedot				
Segmentin varat	113 990	39 059	12 019	165 068
Segmentin velat	25 975	8 012	21 513	55 500
Investoinnit	20 748	2 989	729	24 466
Poistot ja arvonalentumiset	7 235	2 177	183	9 595

Maantieteelliset segmentit

1 000 €	Liikevaihto		Investoinnit		Varat	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Suomi	55 874	57 580	9 902	14 242	139 672	136 232
Muu Eurooppa	65 185	68 152	344	1 114	17 364	15 308
Muut maat	62 151	58 958	5 418	9 110	36 946	25 952
Eliminoinnit	-18 478	-17 184			-15 629	-12 424
Konserni	164 732	167 506	15 664	24 466	178 353	165 068

2. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 €	2008	2007
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	195	114
Vuokratuotot	18	19
Muut	634	173
	847	306

3. Liiketoiminnan kulut

Materiaalit, palvelut ja liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2008	2007
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-1 915	1 558
Ostot tilikauden aikana	37 032	37 657
Varastojen muutos	1 310	-2 448
Vuokratkulut	810	556
Ulkopuoliset palvelut	574	1 075
Käyttöomaisuuden myyntitappiot ja romutukset	70	211
Muut kuluerät	30 656	30 067
	68 537	68 676

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 €	2008	2007
Palkat		
Hallitusten jäsenet ja toimitusjohtajat	1 541	1 172
Muut palkat	52 841	48 851
	54 382	50 023

Eläkekulut	8 276	8 962
Myönnetty osakkeina toteutettavat ja maksettavat optiot	130	130
Muut henkilösivukulut	3 946	4 518
	66 734	63 633
Henkilöstömäärä		
Keskimäärin	1 534	1 469
Vuoden lopussa	1 535	1 496

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista ja lainoista esitetään liitetiedoissa kohdassa 27. Lähipiiritahtumat.

4. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 €	2008	2007
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset	764	766
Koneet ja kalusto	9 145	7 975
Muut aineelliset hyödykkeet	14	14
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	907	840
	10 830	9 595

5. Tutkimus- ja kehittämiskulut

Konsernin tutkimus- ja kehittämiskulut olivat 4 281 tuhatta euroa vuonna 2008 (2007: 4 475 tuhatta euroa).

6. Rahoitustuotot

1 000 €	2008	2007
Korkotuotot	322	378
Osinkotuotot	125	80
Valuuttakurssivoitot	791	786
Valuuttatermiinien arvonmuutokset, ei suojauslaskennassa	271	
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien varojen myyntivoitot	62	321
	1 571	1 565

Liikevoiton yläpuolella oleviin eriin sisältyy valuuttakurssivoitoja 86 tuhatta euroa vuonna 2008 (2007: kurssitappioita 960 tuhatta euroa).

7. Rahoituskulut

1 000 €	2008	2007
Korkokulut	2 021	973
Valuuttakurssitappiot	1 049	96
Valuuttatermiinien arvonmuutokset, ei suojauslaskennassa		63
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien varojen myyntitappiot	64	
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien varojen käyvän arvon muutos	556	128
	3 690	1 260

8. Tuloverot

1 000 €	2008	2007
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	5 230	6 342
Edellisten tilikausien verot	-50	-811
Laskennalliset verot	-63	-160
	5 117	5 371

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla (26 %) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma.

1 000 €	2008	2007
Tulos ennen veroja	17 374	26 212
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	4 517	6 815
Aikaisempien tilikausien verot	-50	-811
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	153	410
Verovapaat tulot	-337	-606
Vähennyskelvottomat kulut	275	137
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-267	-515
Tilikauden tappiosta kirjaamaton verosaaminen	663	303
Laskennallisten verojen muutos	163	-362
Verot tuloslaskelmassa	5 117	5 371

9. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2008	2007
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto, jatkuvat toiminnot (1 000 €)	12 409	20 869
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	27 564	27 564
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR/osake), jatkuvat toiminnot	0,45	0,76

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten osakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Konsernilla on osakkeiden määrää lisäävänä instrumenttina osakeoptiot. Osakeoptioilla on laimentava vaikutus, kun

osakeoption merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennusvaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, joka joudutaan laskemaan liikkeelle vastikkeettomana, koska optioiden käytöstä saatavilla varoilla konserni ei voisi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden kauden keskimääräiseen hintaan.

	2008	2007
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto, jatkuvat toiminnot (1 000 €)	12 409	20 869
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	27 564	27 564
Osakeoptioiden vaikutus (1 000 kpl)	15	122
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1 000 kpl)	27 579	27 686
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EUR /osake), jatkuvat toiminnot	0,45	0,75

10. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	880	30 650	175 874	474	1 398	209 276
Lisäykset		330	14 322	46	955	15 653
Vähennykset		-85	-844		-1 197	-2 126
Kurssierot		274	1 046		-27	1 293
Hankintameno 31.12.2008	880	31 169	190 398	520	1 129	224 096
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008		-11 372	-109 035	-378		-120 785
Poistot		-770	-9 168	-14		-9 952
Vähennykset		6	801			807
Kurssierot			11			11
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008		-12 136	-117 391	-392		-129 919
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	880	19 278	66 839	96	1 398	88 491
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	880	19 033	73 007	128	1 129	94 178
Koneet ja laitteet, poistamaton osa 31.12.2008						62 239
Hankintameno 1.1.2007	942	24 164	161 580	474	7 551	194 711
Lisäykset		7 100	22 126		1 382	30 608
Vähennykset	-62	-620	-7 835		-7 533	-16 050
Kurssierot		6	3		-2	7
Hankintameno 31.12.2007	880	30 650	175 874	474	1 398	209 276
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2007		-11 451	-107 145	-364		-118 960
Poistot		-766	-7 974	-14		-8 754
Vähennykset		843	6 077			6 920
Kurssierot		2	7			9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2007		-11 372	-109 035	-378		-120 785
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	942	12 713	54 435	110	7 551	75 751
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	880	19 278	66 839	96	1 398	88 491
Koneet ja laitteet, poistamaton osa 31.12.2007						63 412

11. Aineettomat hyödykkeet

1 000 €	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	1 346	11 787	13 133
Lisäykset		1 208	1 208
Kurssierot		-5	-5
Hankintameno 31.12.2008	1 346	12 990	14 336
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008	-1 059	-7 499	-8 558
Poistot		-907	-907
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008	-1 059	-8 406	-9 465
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	287	4 288	4 575
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	287	4 584	4 872
Hankintameno 1.1.2007	1 346	11 826	13 172
Lisäykset		1 241	1 241
Tytäryrityksen hankinta			0
Vähennykset		-1 279	-1 279
Kurssierot		-1	-1
Hankintameno 31.12.2007	1 346	11 787	13 133
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2007	-1 059	-7 793	-8 852
Poistot		-840	-840
Vähennykset		1 134	1 134
Kurssierot			0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2007	-1 059	-7 499	-8 558
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	287	4 033	4 320
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	287	4 288	4 575

12. Muut rahoitusvarat

Konserni on myynyt tilikauden aikana asunto-osakkeitaan. Myytävissä olevien sijoitusten tilikauden aikana tapahtunut käyvän arvon muutos on kirjattu omaan pääomaan arvomuutosrahastoon.

1 000 €	2008	2007
Julkisesti noteeratut osakesijoitukset	966	1 059
Noteeraamattomat osakesijoitukset	315	337
	1 281	1 396

13. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2008 aikana

1 000 €	1.1.2008	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2008
Laskennalliset verosaamiset				
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	436	35		471
Jaksotuserot	488	-16	125	597
	924	19	125	1 068
Laskennalliset verovelat				
Kertyneet poistoerot	8 981	-97		8 884
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	36		-24	12
Johdannaisten arvostus käypään arvoon	4	70		74
Tytäryhtiöhankinnat	40	-4		36
Muut arvostuserot	660	-101		559
Jaksotuserot	871	50		921
	10 592	-82	-24	10 486

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2007 aikana

1 000 €	1.1.2007	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2007
Laskennalliset verosaamiset				
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	512	-76		436
Jaksotuserot	136	352		488
	648	276		924
Laskennalliset verovelat				
Kertyneet poistoerot	8 879	102		8 981
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	178		-142	36
Johdannaisten arvostus käypään arvoon	21	-17		4
Tytäryhtiöhankinnat	40			40
Muut arvostuserot	758	-98		660
Jaksotuserot	974	-103		871
	10 850	-116	-142	10 592

14. Vaihto-omaisuus

1 000 €	2008	2007
Aineet ja tarvikkeet	11 355	12 560
Keskeneräiset tuotteet	13 764	8 524
Valmiit tuotteet	10 338	11 965
Yhteensä	35 457	33 049

Vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvon kulukirjaukset olivat tilikaudella 2 248 tuhatta euroa (2007: 1 143 tuhatta euroa).

15. Myyntisaamiset ja muut saamiset

1 000 €	2008	2007
Myyntisaamiset	27 061	27 353
Siirtosaamiset	3 363	2 636
Lainasaamiset	346	319
	30 770	30 308

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät henkilöstöön ja veroihin liittyviin jaksotuksiin. Konserni on kirjannut tilikauden aikana luottotappiota myyntisaamisista 182 tuhatta euroa (2007: 33 tuhatta euroa).

Korottomat saamiset jakautuvat valuutoittain seuraavasti:

1 000 €	2008	2007
AUD	91	56
BRL	433	509
CAD	680	752
CHF	1	
CNY	1 483	1 815
EUR	19 205	20 862
GBP	163	39
KRW	38	
NOK	11	77
PLN	208	336
SEK	79	144
USD	9 237	5 455
	30 424	29 989

16. Rahavarat

1 000 €	2008	2007
Käteinen raha ja pankkitilit	9 767	4 438
	9 767	4 438

17. Oma pääoma

1 000 €	Osakkeiden lukumäärä (1 000)	Osakepääoma	Ylikurssirahasto
1.1.2007	27 564	27 564	1 015
31.12.2007	27 564	27 564	1 015
1.1.2008	27 564	27 564	1 015
31.12.2008	27 564	27 564	1 015

Tamfelt Oyj Abp:n yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäispääoma on 10 000 000 euroa ja enimmäispääoma 80 000 000 euroa.

31.12.2008 yhtiön osakepääoma oli 27 563 964 euroa ja osakkeiden määrä 27 563 964 osaketta. Osakkeet jakautuivat seuraavasti:

	2008		2007	
	kpl	EUR	kpl	EUR
Kantaosake (20 ääntä/osake)	10 119 198	10 119 198	10 119 198	10 119 198
Etuoikeutettu osake (1 ääni/osake)	17 444 766	17 444 766	17 444 766	17 444 766
	27 563 964	27 563 964	27 563 964	27 563 964

Osingot

Hallitus esittää yhtiökokoukselle osinkoa jaettavaksi seuraavasti:

Kantaosake	0,16 euroa/osake
Etuoikeutettu osake	0,18 euroa/osake

Oman pääoman rahastojen kuvaukset:

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuttamisesta syntyneet muuntoerot. Avaavassa IFRS-taseessa on ulkomaisten yksikköiden kertyneet muuntoerot oletettu nollan suuruisiksi.

Arvonmuutos ja muut rahastot

Arvonmuutosrahasto koostuu myytävissä olevien arvopaperien käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotuksesta laskennallisella verovelalla oikaistuna.

Lunastusvelvollisuuslauseke

Tamfelt Oyj Abp:n yhtiöjärjestyksen 12§:n mukaan osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia, on velvollinen lunastamaan yhtiön muilta osakkeenomistajilta heidän omistamansa yhtiön osakkeet osakelajista riippumatta siinä määrin kuin lunastukseen oikeutettu niin vaatii yhtiöjärjestyksen 12§:ssä tarkemmin määrättyin edellytyksin.

Tarkemmat osaketietoja koskevat erittelyt on esitetty kohdassa Osaketietoja.

18. Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on ollut optiojärjestelyjä 1.4.1998 lähtien. Optiot, jotka on myönnetty 7.11.2002 jälkeen ja joihin ei ole syntynyt oikeutta ennen 1.1.2005 on kirjattu tilinpäätökseen IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardin mukaisesti. Tamfeltin vuoden 2008 tilinpäätöksessä tämä koskee vuoden 2005 E- ja F-optioita. Oikeus vuoden 2005 E-optioihin on syntynyt

1.11.2007 ja syntyy F-optioihin 1.11.2009 ja päättyy molempien osalta 30.5.2011. Oikeus vuoden 2005 optioihin päättyy myös, mikäli optionhaltijan työsuhte Tamfelt-konserniin päättyy ennen 1.11.2009 muun syyn kuin kuoleman tai eläkkeelle siirtymisen johdosta.

Kauden aikana voimassa olleiden optiojärjestelyiden muut keskeiset ehdot on esitetty alla olevassa taulukossa.

Optiojärjestely

	Osakeperusteiset E-optiot, myönnetty avainjohdolle	Osakeperusteiset F-optiot, myönnetty avainjohdolle
Järjestelyn luonne	Myönnetyt osakeoptiot	Myönnetyt osakeoptiot
Myöntämispäivä	10.5.2005	10.5.2005
Myönnettyjen instrumenttien määrä, kpl	218 500	218 500
Toteutushinta, euroa	9,20	9,20
Osakehinta myöntämishetkellä, euroa	8,10	8,10
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	5,10	5,10
Odotettu volatiiliteetti, %	20,95	20,95
Aika maturiteettiin, vuosina	6,1	6,1
Riskiton korko, %	2,87	2,87
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo, euroa	1,81	1,81
Arvonmääritysmalli	Black-Scholes	Black-Scholes

Osakeoptioiden kauden aikaiset muutokset ja painotetut keskimääräiset lunastushinnat ovat seuraavat:

	2005 E-optiot		2005 F-optiot	
	Toteutushinta painotettuna keski- arvona euroa/osake	Optioiden määrät	Toteutushinta painotettuna keski- arvona euroa/osake	Optioiden määrät
Tilikauden alussa	8,18	218 500	8,18	218 500
Myönnettyt uudet optiot	-	-	-	-
Menetettyt optiot	-	-	-	-
Toteutetut optiot	-	-	-	-
Raunneet optiot	-	-	-	-
Tilikauden lopussa toteutettavissa olevat optiot	7,64	218 500	7,64	218 500

Tilinpäätöshetkellä ulkona olevien osakeoptioiden lunastushinnat ja raukeamisajat on esitetty seuraavassa:

Raukeamisvuosi	2008 Toteuttamishinta (euro)	2008 Osakkeiden määrä
2007	7,64	218 500
2009	7,64	218 500

Osakkeiden käypä arvo niissä optiojärjestelyissä, joiden perusteella myönnetään osakkeita, on perustunut noteerattuun osakehintaan. Optioiden käyvän arvon laskennassa ei ole otettu huomioon osinkoja.

19. Eläkevelvoitteet

Konserniyhtiöiden eläkejärjestelyt on hoidettu vakuutusyhtiöissä, ja ne ovat pääosin maksupohjaisia. Joissakin konsernin ulkomaisissa yksiköissä on etuuspohjaisia järjestelyitä, joihin liittyvä vastuu on esitetty taseessa ja tilikauden muutos kuluna tuloslaskelmassa. Maksupohjaisissa eläkejärjestelyissä eläkemaksut suoritetaan vakuutusyhtiölle, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuvelvoitteita. Konsernin suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jota veloitus koskee.

1 000 €	2008	2007
Taseen etuuspohjainen eläkevelka	684	804

20. Korolliset velat

1 000 €	2008	2007
Pitkäaikaiset		
Muut lainat	18 280	11 728
	18 280	11 728

Lyhytaikaiset		
Eläkelainat		1 583
Muut lainat	17 068	4 245
	17 068	5 828

Pitkäaikaisten lainojen erääntymisajat

Vuosi 2008				
1 000 €	2010	2011	2012	
Pankkilainat	2 011	2 000	14 269	
	2 011	2 000	14 269	

Vuosi 2007				
1 000 €	2009	2010	2011	2012
Muut lainat	2 067	2 011	2 000	5 650
	2 067	2 011	2 000	5 650

Konsernin pankkilainat ovat sekä vaihtuva- että kiinteäkorkoisia. Konsernin keskimääräinen korkoprosentti on 5,62 % (2007: 5,66 %).

Korolliset pitkäaikaiset velat jakautuvat valuutoittain seuraavasti:

1 000 €	2008	2007
EUR	5 011	7 078
CNY	13 269	4 650
	18 280	11 728

21. Ostovelat ja muut velat

1 000 €	2008	2007
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	2 983	6 781
Saadut ennakot	359	408
Siirtovelat	17 533	15 428
Muut velat	4 252	4 473
	25 127	27 090

Siirto- ja muiden velkojen olennaiset erät muodostuvat henkilöstökulu- ja verojaksotuksista.

Korottomat lyhytaikaiset velat jakautuvat valuutoittain seuraavasti:

1 000 €	2008	2007
BRL	185	232
CAD	189	761
CHF	3	
CNY	122	67
EUR	23 540	25 468
GBP	10	9
PLN	97	337
SEK	6	6
USD	974	210
	25 127	27 090

22. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on suojata rahoitusmarkkinoiden muutosten epäsuotuisat vaikutukset konsernin tulokseen. Konsernin rahoitustoiminnan tavoitteet ja limitit on määriteltä yhtiön hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa. Pääasiallinen rahoitusriski on valuuttariski.

Valuuttariski

Konsernin myynnistä n. 13 prosenttia ja ostoista n. 15 prosenttia tapahtuu ulkomaan valuutoissa. Merkittävin myyntivaluutta on Yhdysvaltain dollari. Valuutakohtaista nettopositiota tarkastellaan pääsääntöisesti vuoden tähtämellä ja konsernin politiikkana on suojata tätä positiota. Suojausinstrumenttina käytetään pääsääntöisesti 1-12 kk:n pituisia valuuttaterminejä, jotka eivät ole rahavirtojen suojauslaskennan piirissä. Ulkomaisten tytäryhtiöiden omaan pääomaan liittyvää valuuttariskiä ei suojata. Konsernilla on ulkomaisia nettosijoituksia ja se on siten altistunut riskeille, jotka syntyvät kun JPY-määräiset sijoitukset muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan. Konserni ei ole suojannut ulkomaisia nettosijoituksiaan.

Emoyrityksen toimintavaluutta on euro. Ulkomaanrahan määräiset varat ja velat muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ovat seuraavat:

2008, nimellisarvot

1 000 €	BRL	CAD	CNY	PLN	USD
Pitkäaikaiset varat	477	17	16 097	520	217
Pitkäaikaiset velat			13 269		
Pitkäaikaisten erien valuuttakurssimuutos	-97	-3	1 755	-91	6
Lyhytaikaiset varat	705	1 162	4 550	414	9 910
Lyhytaikaiset velat	185	189	122	97	974
Lyhytaikaisten erien valuuttakurssimuutos	-47	-21	16	199	341

2007, nimellisarvot

1 000 €	BRL	CAD	CNY	PLN	USD
Pitkäaikaiset varat	498	21	10 429	672	102
Pitkäaikaiset velat			4 650		
Pitkäaikaisten erien valuuttakurssimuutos	9	2	-84	15	-4
Lyhytaikaiset varat	1 203	2 293	6 378	942	6 097
Lyhytaikaiset velat	962	2 154	6 174	533	200
Lyhytaikaisten erien valuuttakurssimuutos	29	194	-154	7	-30

Alla olevassa taulukossa on esitetty euron vahvistuminen tai heikkeneminen Yhdysvaltain dollariin, Kanadan dollariin ja Kiinan yuaniin verrattuna, kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

2008

1 000 €	CAD	CNY	USD
Muutos%	5	5	5
Vaikutus verojen jälkeiseen voittoon	28	68	658
Vaikutus omaan pääomaan 1.1.	5	315	256
Vaikutus osakepääoman korotukseen		35	
Yhteensä 31.12	33	418	914

2007

1 000 €	CAD	CNY	USD
Muutos%	5	5	5
Vaikutus verojen jälkeiseen voittoon	40	63	919
Vaikutus omaan pääomaan 1.1.		69	321
Vaikutus osakepääoman korotukseen			
Yhteensä 31.12	40	132	1 240

Korkoriski

Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta sen vaikutus ei ole merkittävä kokonaisuudessaan. Konsernin tulot sekä operatiiviset kassavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konserni on pääasiallisesti altistunut käyvän arvon korkoriskille ja sen katsotaan liittyvän lähinnä lainasalkkuun. Tilinpäätöspäivänä 100 % luotoista oli vaihtuvakorkoisia ja duraatio oli 2,8 vuotta. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia päästäkseen rahoitusperiaatteidensa mukaiseen tavoitteeseen. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli avoimia koronvaihtosopimuksia 7 milj. euroa. Mahdollisten korkojohdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Sijoitustoiminnan markkinariski

Likvidejä varoja sijoittaessaan Tamfelt on riskin karttaja. Sijoittamisen kohteena ovat pääsääntöisesti rahamarkkinainstrumentit. Rajoitetusti voidaan likvidejä varoja sijoittaa myös osakkeisiin. Yhtiön hallitus on vahvistanut periaatteet, joiden mukaan voidaan ottaa sijoitus- ja vastapuoliriskejä vain tietyn luottokelpoisuuden omaavien vastapuolten kanssa, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan jatkuvasti ja luotettavasti seurata. Alla oleva taulukko kuvaa sijoitusten hintariskiä, mikäli eri osakeindekseissä tapahtuisi 5%:n vahvistuminen tai heikkeneminen kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muutumattomina. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen arvonmuutokset vaikuttavat verojen jälkeiseen tulokseen. Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutokset vaikuttavat omaan pääomaan. Laskelmat on tehty olettaen, että konsernin sijoitukset muuttuvat kyseisen indeksin muutosten mukaisesti.

1 000 €	Muutokset tuloslaskelmassa		Muutokset omassa pääomassa	
	2008	2007	2008	2007
OMX	35	70	35	70
TOPIX	-	-	36	39

Hintariski

Konsernin kotimaisten yksiköiden valmistusprosessin vaatiman sähkön hintariskiä suojataan sähköjohdannaisilla.

Rahavirran ja käyvän arvon luottoriski

Konsernin rahoituspolitiikassa on määritelty asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaissovimusten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoituspolitiikka. Konsernin asiakaskunta on jakautunut laajasti eri puolelle maailmaa, ja konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Asiakkaiden luottolimiittejä ja heidän taloudellista tilaansa seurataan jatkuvasti. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä on rahoitusvarojen kirjanpitoarvo 31.12. vähennettynä käteisvaroilla ja pankkisaamisilla sekä turvaavan vakuuden ehdon omaavilla saamisilla.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatimaa rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan nostamattomilla luottolimiiteillä sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita pankkeja ja rahoitusmuotoja. Nostamattomien luottolimiittien määrä 31.12.2008 oli 21 milj. euroa (18 milj. euroa 31.12.2007).

Sopimuksiin perustuva maturiteettianalyysi on kuvattu konsernin liitetiedoissa numero 20. Konsernin kaikki ostovelat ovat alle vuoden mittaisia.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen tuotto. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan jatkuvasti nettovelkaantumisasteella (gearing). Konsernin korolliset nettovelat olivat vuoden 2008 lopussa 24,6 milj. euroa (31.12.2007 11,2 milj.euroa) ja nettovelkaantumisaste oli 22,9 % (10,3 % 31.12.2007). Nettovelkaantumisastetta laskettaessa korollinen nettovelka (korolliset velat / rahavarat) on jaettu oman pääoman määrällä 2008 lopussa 107,4 milj. euroa (109,6 milj. euroa 31.12.2007).

23. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Rahoitusjohdannaiset kirjataan taseeseen käypään arvoon, joka määritellään siksi summaksi, jolla halukkaat osapuolet saattaisivat käydä niistä kauppaa muussa meneillään olevassa tapahtumassa kuin selvitystilassa tai pakkomyynissä. Valuuttatermiinien käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän termiinihintoihin. Hyödykejohdannaiset arvostetaan tilinpäätöspäivän markkinahintoihin.

1 000 €	2008	2007
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Käypä arvo	960	1 886
Kirjanpitoarvo	960	1 886
Valuuttatermiinit, ei suojauslaskennassa		
Käypä arvo	4 599	2 734
Kohde-etuuden arvo	4 311	2 717
Sähköjohdannaiset		
Käypä arvo	1 826	2 057
Kaupan arvo	2 306	1 689

24. Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut

1 000 €	2008	2007
Rahoituserät netto	2 104	-305
Poistot	10 830	9 595
Työsuhde-etuudet	130	130
Käyttöpääoman ja rahoituserien kurssierot	-472	560
Vähemmistöosuudet	152	27
Tilikauden verot	5 117	5 371
	17 861	14 829

25. Muut vuokrasopimukset

Konsernilla ei ole IAS 17.35a-d:n ja IAS 17.56a-c:n tarkoittamia ei purettavissa olevia vuokrasopimuksia.

27. Lähipiiritapahtumat

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

Yritys	Kotimaa	Omistusosuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Emoyritys Tamfelt Oyj Abp	Suomi		
Fanafel – Fábrica Nacional de Feltros Industriais Lda.	Portugali	100	100
Tamfelt Filtration Oy	Suomi	100	100
Tamfelt (UK) Ltd.	Iso-Britannia	100	100
Tamfelt – GMCC (Tianjin) Paper Machine Clothing Co., Ltd.	Kiina	60	60
Tamfelt, Inc.	USA	100	100
Tamfelt Kiinteistöt Oy	Suomi	100	100
Tamfelt PMC Oy	Suomi	100	100
Tamfelt PMC, Canada Inc.	Kanada	100	100
Tamfelt PMC, Inc.	USA	100	100
Tamfelt Special Textiles (Shanghai) Co., Ltd.	Kiina	100	100
Tamfelt Tianjin PMC Co., Ltd.	Kiina	100	100
Tamfelt Tecnologia em Filtração Ltda.	Brasilia	99,99	99,99
Tamfelt Sp. z o.o.	Puola	80	80
Tampereen Verkatehdas Oy	Suomi	100	100

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat

1 000 €	2008	2007
Konsernin johtoryhmän johtajajäsenten työsuhde-etuudet		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 004	1 155
Osakeperusteiset maksut		296
Palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja	403	354
Hallituksen jäsenet		
Cedercreuz Axel		5
Cedercreuz Carl-Magnus	24	22
von Frenckell Mikael	45	42
Kainu Vesa	24	22
Lilius Martin	23	14
Oksanen Jouko	24	22
Savander Niklas	23	22

26. Ehdolliset velat

Vakuudet ja vastuusitoumukset

1 000 €	2008	2007
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Talletusvakuudet	20	20
Muut vastuusitoumukset		
Eläkevastuut		347
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen 12 kuukauden aikana	172	153
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen yli 12 kuukauden aikana	188	166
	380	686

Toimitusjohtajalla, toimitusjohtajan varamiehellä ja konsernin johtoon 1.1.2005 kuuluneella johtajajäsenellä on mahdollisuus jäädä eläkkeelle aikaisintaan 60-vuotiaana. Eläkeiän alentamisen ja lakisääteisen eläketurvan muun täydentämisen kustannukset katetaan vapaaehtoisella eläkevakuutuksella.

Palkan ja bonusten lisäksi johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja osakeoptiojärjestelyihin. Johtoryhmän jäsenillä on optioita vuoden 2005 optio-ohjelmasta. Johdolle tai muulle lähipiirille ei ole myönnetty lainoja eikä annettu takauksia tai muita vakuuksia.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on 12 kuukautta yhtiön puolelta ja 6 kuukautta toimitusjohtajan puolelta. Yhtiön toimesta tapahtuvan irtisanomisen yhteydessä maksettavan korvauksen määrä vastaa irtisanomisajan palkkaa.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut, konserni

1 000 €, IFRS	2008	2007	2006	2005	2004
Liikevaihto	164 732	167 506	154 972	140 087	133 760
Muutos, %	-1,7	8,1	10,6	4,7	6,4
Ulkomaan myynnin osuus	116 722	115 420	102 814	94 556	83 692
% liikevaihdosta	70,9	68,9	66,3	67,5	62,6
Liikevoitto	19 478	25 908	25 877	21 574	15 854
% liikevaihdosta	11,8	15,5	16,7	15,4	11,9
Voitto ennen satunnaiseriä, veroja ja vähemmistöosuutta	17 374	26 213	26 203	20 801	16 282
% liikevaihdosta	10,5	15,6	16,9	14,8	12,2
Voitto ennen veroja ja vähemmistöosuutta	17 374	26 213	26 203	20 801	16 282
% liikevaihdosta	10,5	15,6	16,9	14,8	12,2
Oman pääoman tuotto, %	11,3	19,2	19,4	16,1	13,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	14,4	22,7	23,7	19,5	15,7
Omavaraisuusaste, %	60,3	66,5	70,6	66,7	64,7
Gearing, %	22,9	10,3	-4,3	6,5	11,5
Bruttoinvestoinnit	15 664	24 466	11 539	10 165	15 379
% liikevaihdosta	9,5	14,6	7,4	7,3	11,5
Tutkimus- ja kehitykseen	4 281	4 475	4 381	3 289	3 593
% liikevaihdosta	2,6	2,7	2,8	2,3	2,7
Henkilöstön keskim. lukumäärä tilikauden aikana	1 534	1 469	1 415	1 333	1 325

Oman pääoman tuotto, %

Voitto ennen satunnaiseriä, veroja ja vähemmistöosuutta - verot
 Oma pääoma + vähemmistöosuus (keskiarvo) x 100

Sijoitetun pääoman tuotto, %

Voitto ennen satunnaiseriä, veroja ja vähemmistöosuutta + korko- ja muut rahoituskulut
 Taseen loppusumma - korottomat velat (keskiarvo) x 100

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma + vähemmistöosuus
 Taseen loppusumma - saadut ennakot x 100

Nettovelkaantumisaste (gearing), %

Korolliset velat - rahat, pankkisaamiset ja rahoitusarvopaperit
 Oma pääoma + vähemmistöosuus x 100

Emoyhtiön tuloslaskelma

1 000 €	Viite	1.1.–31.12.2008	%	1.1.–31.12.2007	%
Liikevaihto	1.	14 595	100	140 361	100
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos				-1 299	
Liiketoiminnan muut tuotot	2.	474		328	
Materiaalit ja palvelut	3.	-2 142		-29 927	
Henkilöstökulut	4.	-10 600		-55 425	
Poistot ja arvonalentumiset	5.	-958		-7 992	
Liiketoiminnan muut kulut		-3 780		-27 667	
		-17 480		-121 011	
Liikevoitto		-2 411	-17	18 379	13
Rahoitustuotot ja -kulut	6.	-835		121	
Voitto ennen satunnaisia eriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja		-3 246	-22	18 500	13
Satunnaiset erät	7.	15 450		1 430	
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		12 204	84	19 930	14
Tilinpäätössiirrot		-41		-2 007	
Välittömät verot	8.	-3 154		-3 405	
Tilikauden voitto		9 009	62	14 518	10

Emoyhtiön tase

1 000 €	Viite	31.12.2008	%	31.12.2007	%
Vastaavaa					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet	10.	2 090		4 325	
Aineelliset hyödykkeet	11.	2 999		60 690	
Sijoitukset	12.	73 470		45 580	
		78 559	72	110 595	70
Vaihtuvat vastaavat					
Vaihto-omaisuus	13.	2 266		20 838	
Pitkäaikaiset saamiset	14.			162	
Lyhytaikaiset saamiset	15.	27 380		24 671	
Rahat ja pankkisaamiset		705		618	
		30 351	28	46 289	30
Vastaavaa yhteensä		108 910	100	156 884	100
Vastattavaa					
Oma pääoma	16.				
Osakepääoma		27 564		27 564	
Ylikurssirahasto		1 015		1 015	
Osakeanti					
Edellisten tilikausien voitto		25 243		25 407	
Tilikauden voitto		9 009		14 518	
		62 831	58	68 504	44
Tilinpäätössiirtojen kertymä	18.	960	1	32 863	21
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen vieras pääoma	19.	5 011		7 021	
Lyhytaikainen vieras pääoma	19.–20.	40 108		48 496	
		45 119	41	55 517	35
Vastattavaa yhteensä		108 910	100	156 884	100

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

1 000 €	1.1.–31.12.2008	1.1.–31.12.2007
Liiketoiminnan rahavirrat		
Liikevoitto	-2 411	18 379
Oikaisut kauden voittoon*	1 192	7 623
Käyttöpääoman muutokset:		
Myynti- ja muiden saamisten muutos	-592	-2 171
Vaihto-omaisuuden muutos	148	1 101
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	1 188	-541
Varausten muutos		-42
Saadut korot	1 157	173
Maksetut korot	-1 843	-1 661
Muut rahoituserät, netto	-149	1 609
Verot	-4 490	-5 631
Liiketoiminnan nettorahavirta	-5 800	18 839
Investointien rahavirrat		
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-468	-9 082
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-511	-1 161
Investoinnit muihin sijoituksiin		-4 960
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutustulot	135	505
Investointien nettorahavirta	-844	-14 698
Rahoituksen rahavirrat		
Lainojen nostot	12 003	15 493
Lainojen takaisinmaksut	-5 660	-6 952
Maksetut osingot	-14 682	-16 612
Saadut konserniavustukset	15 450	1 430
Rahoituksen nettorahavirta	7 111	-6 641
Rahavarojen muutos	467	-2 500
Rahavarat tilikauden alussa	618	3 118
Liiketoimintasiirrossa siirtyneet rahavarat	-390	
Rahavarat tilikauden lopussa	695	618

* Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja poistot

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu noudattaen tilikauden alussa voimassa olleita tilinpäätössäännöksiä.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty mm. välilliset verot, alennukset ja myynnin kurssierot.

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat emoyhtiössä on merkitty taseeseen tilinpäätöspäivän viralliseen keskikurssiin. Avoinna olevat valuuttamääräisten tase-erien suojausinstrumentit on arvostettu päivän arvoon, korkotekijät huomioon ottaen. Tilaukskantaan kohdistuvat suojausinstrumentit on arvostettu varovaisuuden periaatetta noudattaen.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä vuosittain kirjanpidossa tehdyillä suunnitelmapoistoilla. Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus on esitetty emoyhtiössä erillisenä eränä tilinpäätössiirroissa.

Suunnitelmapoistot on laskettu taloudellista pito-aikaa vastaavina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenoista. Tavallisimmat poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet	3–10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25–40 vuotta
Koneet ja kalusto	3–15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	10 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty alimman arvon periaatetta, eli varasto on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman todennäköisen luovutushinnan mukaiseen arvoon. Hankintameno on määritelty käyttäen hankinnasta tai valmistuksesta aiheutuneita välittömiä menoja FIFO-periaatetta noudattaen.

Rahoitusarvopaperit

Saamistodistukset merkitään taseeseen hankintameno siten, että hankintameno ja nimellisarvon välinen erotus jaksotetaan maturiteetin mukaan hankintameno lisäykseksi tai vähennykseksi. Tilinpäätöksessä ne arvostetaan kuitenkin enintään markkinahintaan. Osakkeet ja osuudet merkitään taseeseen hankintameno tai sitä alempaan markkinahintaan.

Saamistodistusten nimelliskorkotuotot kirjataan korkotuottoihin. Niiden hankintameno ja nimellisarvon välisen erotuksen jaksotus kirjataan korkotuottojen lisäykseksi tai vähennykseksi. Mikäli saamistodistukset myydään ennen eräpäivää, kirjataan myyntivoitto muihin rahoitustuottoihin ja myyntitappio muihin rahoituskuluihin.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu sen tilikauden kuluiksi, jolloin ne ovat syntyneet lukuun ottamatta tutkimuskalustoa, joka poistetaan suunnitelman mukaan viidessä vuodessa tasapoistoin.

Verot

Yhtiön tuloslaskelmassa esitetään veroina tilikaudelta verolaskelman perusteella maksettavaksi tulevat verot.

Eläkesitoumukset Suomessa

Toimessa olevan henkilökunnan eläketurvan järjestämisestä aiheutuva vastuu on katettu eläkevakuutusin eläkevakuutusyhtiössä. Päätyneisiin työsuhteisiin liittyvistä eläkejärjestelyistä aiheutuvat vastaiset eläkemenot on kirjattu pakollisiin varauksiin. Emoyhtiön omalla vastuulla olevat eläkkeet ovat vapaaehtoisia, rekisteröimättömiä, päätyneisiin työsuhteisiin kohdistuvia vanhuuseläkkeitä. Näistä eläkkeistä johtuva vastuu on kirjattu kuluksi.

Ympäristömenot

Ympäristömenot on kirjattu sen tilikauden kuluiksi, jona ne ovat syntyneet, lukuun ottamatta koneita ja kalustoa, jotka poistetaan suunnitelman mukaan 3–5 vuodessa tasapoistoin.

1. Liikevaihto

(Tampelint toimialana on tekniset tekstiilit.)

Liikevaihto segmentteittäin

1 000 €	2008	%	2007	%
Suomi	14 426	99	52 086	37
Muu Eurooppa	23	0	55 254	39
Muut maat	146	1	33 021	24
	14 595	100	140 361	100

2. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 €	2008	2007
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	27	46
Vuokratuotot	107	107
Muut	340	175
	474	328

3. Materiaalit ja palvelut

1 000 €	2008	2007
Ostot tilikauden aikana	1 995	29 454
Varastojen muutos	-147	-197
Ulkopuoliset palvelut		670
	1 848	29 927

4. Henkilöstökulut

1 000 €	2008	2007
Toimitusjohtaja	403	354
Hallituksen jäsenet	101	150
Muut palkat ja palkkiot	7 991	43 319
Eläkekulut	1 326	8 111
Muut henkilösivukulut	779	3 491
	10 600	55 425

Henkilöstömäärä		
Keskimäärin	178	1 053
Vuoden lopussa	175	1 057

5. Suunnitelmapoistot

1 000 €	2008	2007
Aineettomat oikeudet	463	614
Muut pitkävaikutteiset menot	74	210
Rakennukset ja rakennelmat		124
Koneet ja kalusto	416	7 030
Muut aineelliset hyödykkeet	5	14
	958	7 992

Lähipiiritiedot on esitetty konsernin liitetiedoissa kohdassa 27.

6. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2008	2007
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä		951
Osinkotuotot muilta	39	
	39	951

Muut korko- ja rahoitustuotot		
Konserniyrityksiltä	1075	
Muilta	619	860
	1 694	860
Rahoitustuotot yhteensä	1 733	1 811

Korkokulut ja muut rahoituskulut

Konserniyrityksille	-1 001	-810
Muille	-1 567	-880
Rahoituskulut yhteensä	-2 568	-1 690
	-835	121

Erään korko- ja rahoitustuotot sisältyy kurssivoittoja + / tappiota, netto -188 tuhatta euroa (2007: 687 tuhatta).

7. Satunnaiset erät

1 000 €	2008	2007
Konserniavustukset	15 450	1 430

8. Välittömät verot

1 000 €	2008	2007
Tuloverot satunnaisista eristä	-4 017	372
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	863	3 033
	-3 154	3 405

9. Ympäristökulut

Ympäristökuluilla ei ole olennaista vaikutusta tilinpäätöksen antamaan kuvaan.

10. Aineettomat hyödykkeet

1 000 €	2008	2007
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	8 988	9 773
Lisäykset	156	508
Vähennykset	-4 204	-1 293
Hankintameno 31.12.	4 940	8 988
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-6 100	-6 636
Poistot	-463	-614
Vähennykset	3 058	1 150
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-3 505	-6 100
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 435	2 888
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	2 849	2 196
Lisäykset	355	653
Vähennykset	-2 147	
Hankintameno 31.12.	1 057	2 849
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 413	-1 203
Lisäykset	-74	-210
Vähennykset	1 085	-1 413
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-402	-1 413
Kirjanpitoarvo 31.12.	655	1 437

11. Aineelliset hyödykkeet

1 000 €	2008	2007
Maa-alueet		
Hankintameno 1.1.	767	767
Hankintameno 31.12.	767	767
Kirjanpitoarvo 31.12.	767	767
Rakennukset		
Hankintameno 1.1.	4 888	4 888
Vähennykset	-4 888	
Hankintameno 31.12.		4 888
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 232	-1 108
Poistot		-124
Vähennykset	1 232	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-1 232
Kirjanpitoarvo 31.12.		3 656
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	149 909	142 508
Lisäykset	446	13 592
Vähennykset	-142 328	-6 191
Hankintameno 31.12.	8 027	149 909
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-94 751	-93 741
Poistot	-416	-7 030
Vähennykset	89 165	6 020
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-6 002	-94 751
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 025	55 158
Tuotannon koneiden kirjanpitoarvo 31.12.	1 531	52 945
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	474	474
Vähennykset	-93	
Hankintameno 31.12.	381	474
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-378	-363
Poistot	-5	-14
Vähennykset	81	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-302	-378
Kirjanpitoarvo 31.12.	79	96
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	1 014	5 524
Lisäykset	22	998
Vähennykset	-908	-5 508
Hankintameno 31.12.	128	1 014
Kirjanpitoarvo 31.12.	128	1 014

12. Sijoitukset

1 000 €	2008	2007
Osakkeet, konserniyritykset		
Hankintameno 1.1.	44 326	39 366
Lisäykset	40 824	4 960
Vähennykset	-12 763	
Hankintameno 31.12.	72 387	44 326
Kirjanpitoarvo 31.12.	72 387	44 326
Muut osakkeet		
Hankintameno 1.1.	1 254	1 104
Lisäykset		150
Vähennykset	-172	
Hankintameno 31.12.	1 082	1 254
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 082	1 254

13. Vaihto-omaisuus

1 000 €	2008	2007
Aineet ja tarvikkeet	2 266	8 325
Keskeneräiset tuotteet		8 149
Valmiit tuotteet		4 364
	2 266	20 838

14. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 €	2008	2007
Muut lainasaamiset		162

15. Lyhytaikaiset saamiset

1 000 €	2008	2007
Myyntisaamiset muilta	2	17 642
Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä	2 022	5 628
Muut lainasaamiset		248
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	23 350	1 152
Siirtosaamiset	1 656	1 152
Siirtosaamiset saman konsernin yrityksiltä	349	1 152
	27 379	24 670
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Henkilöstöön liittyvät jaksotukset	66	234
Verojaksotukset	1 531	599
Muut jaksotukset	408	319
	2 005	1 152

16. Oma pääoma

1 000 €	2008	2007
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	27 564	27 564
Osakepääoma 31.12.	27 564	27 564
Ylikurssirahasto 1.1.	1 015	1 015
Ylikurssirahasto 31.12.	1 015	1 015
Vapaa oma pääoma		
Edellisten tilikausien voittovarot 1.1.	39 925	42 019
Osingonjako	-14 682	-16 612
Edellisten tilikausien voittovarot 31.12.	25 243	25 407
Tilikauden voitto	9 009	14 518
Oma pääoma yhteensä	62 831	68 504

17. Laskelma
voitonjakokelpoisista varoista

1 000 €	2008	2007
Voitto edellisiltä tilikausilta	25 243	25 407
Tilikauden voitto	9 009	14 518
	34 252	39 925

18. Tilinpäätössiirtojen kertymä

Tilinpäätössiirtojen kertymä muodostuu kertyneestä poisto-erosta.

19. Korolliset velat

1 000 €	2008	2007
Muut lainat	11	7 021
	11	7 021
Lyhytaikaiset		
Eläkelainat		1 583
Muut lainat	11	77
Pankkilainat	11 000	4 000
Muut lainat konserniyrityksiltä	23 796	20 793
	34 807	26 453

Pitkäaikaisten lainojen erääntymisajat

Vuosi 2008	2010	2011	2012	
Muut pitkäaikaiset lainat	2 011	2 000	1 000	
Vuosi 2007	2009	2010	2011	2012
Eläkelainat				
Muut pitkäaikaiset lainat	2 011	2 010	2 000	1 000
	2 011	2 010	2 000	1 000

20. Ostovelat ja muut velat

1 000 €	2008	2007
Lyhytaikaiset		
Saadut ennakot		147
Ostovelat	808	4 808
Ostovelat konserniyrityksille	959	509
Muut velat	806	3 467
Siirtovelat	2 729	13 113
	5 302	22 044

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Henkilöstökulujaksotukset	2 524	10 071
Muut jaksotukset	205	3 042
	2 729	13 113

21. Vakuudet ja vastuusitoumukset

1 000 €	2008	2007
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	19 269	4 650
Talletusvakuus	20	20
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen 12 kuukauden aikana	80	153
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen yli 12 kuukauden aikana	110	166
	19 479	4 989

22. Johdannaissopimukset

1 000 €	2008	2007
Valuuttatermiinit		
Käypä arvo	4 599	2 734
Kohde-etuuden arvo	4 311	2 717
Sähköjohdannaiset		
Käypä arvo	1 826	2 057
Kauppan arvo	2 306	1 689

Osaketietoja

Osakepääoma ja osakelajit

Tamfelt Oyj Abp:n osakepääoma jakautuu kantaosakkeisiin ja etuoikeutettuihin osakkeisiin. Osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,00 euro. Varsinaisen yhtiökokouksen päättäessä, että osinkoa jaetaan, on etuoikeutetulle osakkeelle jaettava kaksi prosenttiyksikköä suurempi osinko kuin kantaosakkeelle osakkeen kirjanpidollisesta vasta-arvosta laskettuna. Kantaosakkeella on 20 ääntä ja etuoikeutetulla yksi ääni. Kantaosake voidaan muuntaa etuoikeutetuksi osakkeeksi osakkeenomistajan vaatimuksesta yhtiöjärjestyksen 3a pykälässä määrätyillä edellytyksillä. Molemmat osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä toimialaluokassa Teollisuustuotteet ja -palvelut.

Tilikauden päättyessä yhtiön rekisteröity osakepääoma oli 27 563 964,00 euroa. Osakepääoma jakaantui 10 119 198 kantaosakkeeseen ja 17 444 766 etuoikeutettuun osakkeeseen. Yhtiön yhteenlaskettu osakemäärä oli 27 563 964 osaketta ja äänimäärä 219 828 726 ääntä. Yhtiön vähimmäispääoma on 10 000 000,00 euroa ja enimmäispääoma 80 000 000,00 euroa. Näissä rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta.

Optio-ohjelma

Tamfelt Oyj Abp:n varsinaisen yhtiökokous 10.3.2005 päätti optio-oikeuksien antamisesta Tamfelt Oyj Abp:n avainhenkilöille. Vuoden 2005 optio-oikeuksia annettiin yhteensä 437 000 kappaletta, ja niistä 218 500 on merkitty kirjaimella E ja 218 500 kirjaimella F. Jokainen optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden Tamfelt Oyj Abp:n etuoikeutetun osakkeen. Osakkeen merkintähinta on etuoikeutetun osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi Helsingin Pörssissä 1.2.–9.3.2005 lisätynä 0,35 eurolla ja pyöristettynä ylöspäin lähimpään kymmenen senttiin. Osakkeen merkintähintaa alennetaan ennen osakemerkintää maksettavien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Osakkeen merkintähinta on kuitenkin aina vähintään osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo. Merkintähinta 31.12.2008 oli 7,64 euroa.

Osakkeiden merkintäaika E-optio-oikeuksilla alkoi 1.11.2007 ja optio-oikeuksilla F se alkaa 1.11.2009. Molempien optio-oikeuksien merkintäaika päättyi 31.5.2011. E- ja F-optio-oikeuksien perusteella voidaan merkitä enintään 437 000 etuoikeutettua osaketta, mikä vastaa 1,6 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja 0,2 prosenttia äänivallasta. Vuoden 2005 optio-oikeudet kohottavat yhtiön osakepääomaa enintään 437 000,00 eurolla. Optio-ohjelman ehdot ovat kokonaisuudessaan nähtävillä yhtiön Internet-sivuilla osoitteessa www.tamfelt.fi.

Optio-ohjelma toimii avainhenkilöiden kannustusjärjestelmän osana. Vuoden 2005 optio-ohjelman piiriin kuuluu yhteensä 22 henkilöä.

Kurssikehitys ja osakevaihto

Vuonna 2008 OMX Helsinki Cap laski 50,0 prosenttia. Tamfeltin kantaosakkeen kurssi laski vuoden 2008 aikana 39,2 prosenttia ja etuoikeutetun osakkeen kurssi 54,1 prosenttia.

Vuonna 2008 NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä vaihdettiin Tamfeltin kantaosakkeita 0,8 miljoonalla eurolla (2007: 2,9) ja etuoikeutettuja osakkeita 10,5 miljoonalla eurolla (17,4).

Kantaosakkeiden kappalemääräinen vaihto vuoden 2008 aikana oli 80 107 (253 315), etuoikeutettuja osakkeita vaihdettiin 1 331 789 kpl (1 533 963).

Vuoden 2008 (2007) aikana kantaosakkeiden vaihto oli 0,8 prosenttia (2,5) kantaosakkeiden kokonaismäärästä. Etuoikeutettujen osakkeiden vaihto oli 7,6 prosenttia (8,8) etuoikeutettujen osakkeiden kokonaismäärästä.

Kantaosakkeen ylin kaupantekokurssi vuoden 2008 aikana oli 12,00 euroa ja alin 6,50 euroa. Etuoikeutetun osakkeen ylin kaupantekokurssi oli 11,30 euroa ja alin 5,04 euroa. Kantaosakkeen vuoden 2008 päätöskurssi oli 7,30 euroa ja etuoikeutetun osakkeen 5,10 euroa. Kantaosakkeen keskimurssi vuonna 2008 oli 9,49 euroa. Etuoikeutetun osakkeen keskimurssi oli 7,91 euroa. Koko osakekannan markkina-arvo vuoden lopussa oli 161 826 532 euroa.

Osingonjakopolitiikka ja osinkoehdotus vuodelta 2008

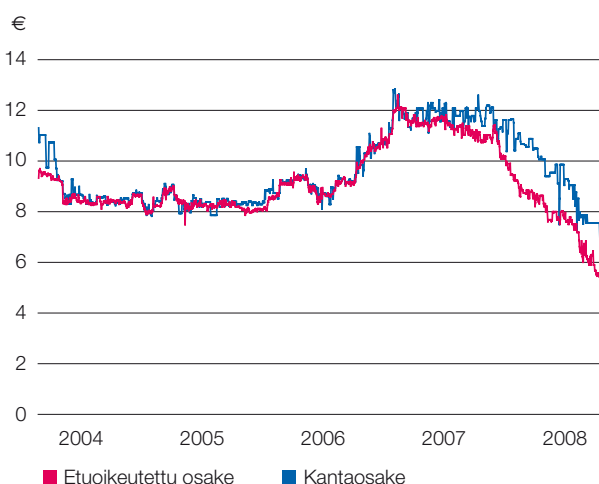
Osingonjakopolitiikan mukaan osakekohtaisesta tuloksesta jaetaan vähintään 50 prosenttia osinkoina edellyttäen, ettei se vaaranna yhtiön taloudellista asemaa tai kehitystä.

Yhtiökokoukselle 2009 Tamfeltin hallitus esittää, että osinkoa jaetaan 0,16 euroa kantaosakkeelle ja 0,18 euroa etuoikeutetulle osakkeelle. Ehdotettu osinko on kokonaisuudessaan 4,8 miljoonaa euroa eli 38,4 prosenttia tuloksesta. Osingonmaksun täsmäytyspäivä on 23.3.2009 ja maksupäivä 30.3.2009.

Osakekannan omistuksen jakautuminen

Vuoden 2008 lopussa yhtiöllä oli 3 354 (3 202) osakkeenomistajaa ja neljä (kolme) hallintarekisteröityä omistusta. Osakekannasta 97,1 prosenttia on suomalaisessa omistuksessa, ja tästä 38,0 prosenttia yksityisjoittajien omistuksessa. Hallintarekisteröityjen osakkeiden lukumäärä oli 345 618 kappaletta (503 779).

Osakkeiden kurssikehitys 2004–2008

Liputusilmoitukset vuonna 2008

Vuonna 2008 ei ollut liputuksia.

Omat osakkeet ja hallituksen valtuudet

Tamfelt ei omista omia osakkeitaan, eikä yhtiön hallituksella ole valtuutusta omien osakkeiden hankintaan.

Osakassopimukset

Yhtiön tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä voimassaolevia sopimuksia.

Lunastusvelvollisuus

Tamfelt Oyj Abp:n yhtiöjärjestys sisältää lunastusvelvollisuutta koskevan pykälän. Sen mukaan osakkeenomistaja, jonka osuus saavuttaa tai ylittää yhden kolmasosan yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, on velvollinen lunastamaan yhtiön muilta osakkeenomistajilta heidän omistamansa yhtiön osakkeet osakelajista riippumatta siinä määrin, kuin lunastukseen oikeutettu niin vaatii yhtiöjärjestyksen 12 pykälässä tarkemmin määrätyn edellytyksin.

Johdon osakkeenomistus

Yhtiön hallituksen jäsenillä, toimitusjohtajalla ja toimitusjohtajan varamiehellä (mukaan lukien lähipiirin omistukset) oli 31.12.2008 yhteensä 169 593 kpl (169 053) kanta-osakkeita ja 159 723 kpl (159 123) etuoikeutettuja osakkeita vastaten

1,2 prosenttia (1,2) osakekannasta ja 1,6 prosenttia (1,6) äänivallasta. Toimitusjohtajalla ja toimitusjohtajan varamiehellä oli vuoden lopussa optio-oikeuksia yhteensä 50 000 kappaletta. Näiden optio-oikeuksien perusteella voidaan merkitä yhteensä enintään 50 000 etuoikeutettua osaketta, mikä 31.12.2008 vastasi 0,18 prosenttia yhtiön osakekannasta ja 0,02 prosenttia kokonaisuäänimäärästä. Tarkemmin hallituksen ja johtoryhmän osakeomistus esitellään vuosikertomuksen sivuilla 26-29.

Perustietoja osakkeista 31.12.2008

Tamfeltin osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä toimialaluokassa Teollisuustuotteet ja -palvelut.

Kaupankäyntitunnukset	
kantaosake	TAFKS
etuoikeutettu osake	TAFPS
Osakemäärä	
kantaosake	10 119 198
etuoikeutettu osake	17 444 766
Päätöskurssi	
kantaosake	7,30 €
etuoikeutettu osake	5,10 €
Äänimäärät	
kantaosake	20 ääntä
etuoikeutettu osake	1 ääni
Osakepääoma yhteensä	27 563 964,00 €
Osakkeiden äänimäärä yhteensä	219 828 726 ääntä

Suurimmat omistukset äänimäärällä mitattuna 31.12.2008 (31.12.2007)

		%	
1.	(1.) Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varna	7,5	(7,5)
2.	(2.) Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	7,2	(7,2)
3.	(3.) Waldemar von Frenckells Stiftelse	5,7	(5,7)
4.	(4.) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4,6	(4,6)
5.	(5.) Metso Oyj	4,5	(4,5)
6.	(6.) Cedercreutz, Axel	3,6	(3,6)
7.	(7.) Svenska Litteratursällskapet i Finland r.f.	3,5	(3,5)
8.	(8.) Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	2,9	(2,9)
9.	(9.) Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland r.f.	2,5	(2,5)
10.	(10.) Snäll, Clara	2,3	(2,3)
Edellä mainitut yhteensä		44,3	(44,3)
	Hallintarekisteröidyt osakkeet	0,6	(0,7)
	Muut	55,1	(55,0)
Kaikki yhteensä		100,0	(100,0)

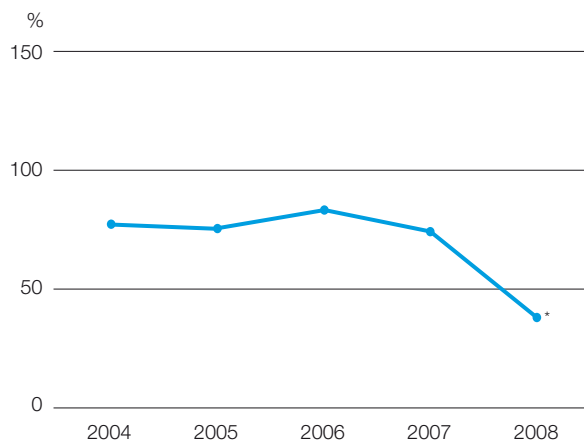
Suurimmat omistukset kappalemäärällä mitattuna 31.12.2008 (31.12.2007)

		%	
1.	(1.) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	7,4	(7,3)
2.	(2.) Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varna	6,1	(6,1)
3.	(3.) Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Tapiola	3,9	(3,8)
4.	(4.) Svenska Litteratursällskapet i Finland r.f.	3,1	(3,1)
5.	(5.) Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	2,9	(2,8)
6.	(6.) Metso Oyj	2,6	(2,6)
7.	(7.) Waldemar von Frenckells Stiftelse	2,6	(2,6)
8.	(8.) Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland r.f.	2,2	(2,2)
9.	(9.) Juselius Sigrid Stiftelse	2,1	(2,0)
10.	(10.) Cedercreutz, Axel	1,7	(1,7)
Edellä mainitut yhteensä		34,6	(34,2)
	Hallintarekisteröidyt osakkeet	1,3	(1,8)
	Muut	64,1	(64,0)
Kaikki yhteensä		100,0	(100,0)

Omistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2008

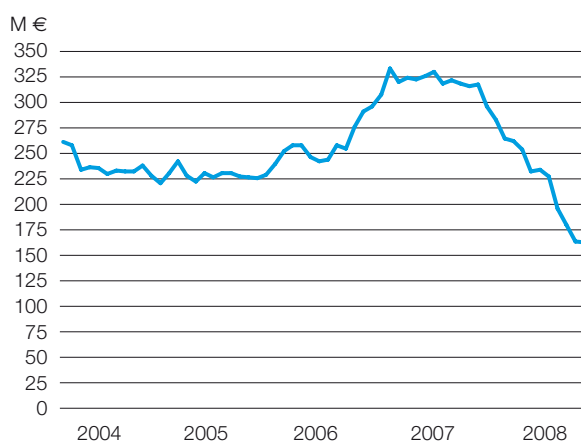
Osakkeiden määrä	Omistuksia	%	Osakelukumäärä	%	Äänimäärä	%
1 – 500	1 455	43,4	334 049	1,2	1 459 286	0,7
501 – 5 000	1 473	44,0	2 485 426	9,0	11 048 669	5,0
5 001 – 10 000	166	4,9	1 184 086	4,3	6 029 333	2,7
10 001 – 50 000	177	5,3	3 973 601	14,4	29 469 948	13,4
50 001 – 100 000	35	1,0	2 472 837	9,0	19 385 649	8,8
100 001 –	48	1,4	17 113 965	62,1	152 435 841	69,3
Kaikki yhteensä	3 354	100,0	27 563 964	100,0	219 828 726	100,0
Liikkeeseen laskettu määrä			27 563 964	100,0	219 828 726	100,0

Osinko/tulos 2004–2008

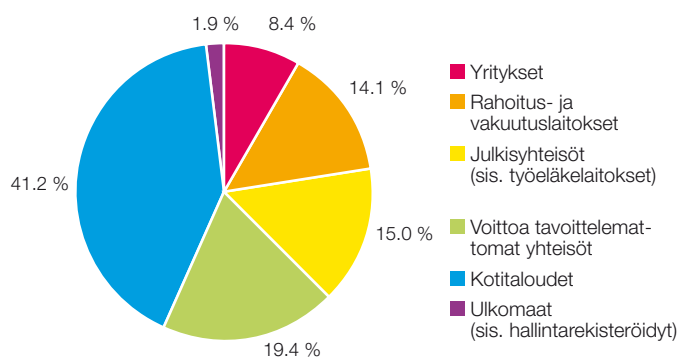

* hallituksen ehdotus

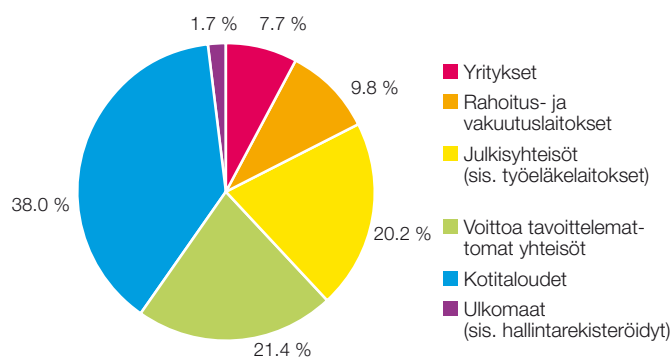
Tamfeltin markkina-arvo 2004–2008

Omistuksen jakautuminen äänimäärän mukaan

Omistuksen jakautuminen osakemäärän mukaan

Osakekohtaiset tunnusluvut

Tunnusluvut on osakeantioikaistu vertailukelpoisiksi.

	IFRS 2008	IFRS 2007	IFRS 2006	IFRS 2005	IFRS 2004
Tulos/osake, laimentamaton, €	0,45	0,76	0,73	0,56	0,47
Tulos/osake, laimennettu, €	0,45	0,75	0,73	0,56	0,46
Oma pääoma/osake 31.12., laimentamaton, €	3,89	3,97	3,90	3,60	3,31
Oma pääoma/osake 31.12., laimennettu, €	3,89	3,95	3,90	3,60	3,31
Osingonjako					
Osingonjako, M €	4,8*	14,7	16,6	11,1	9,4
Osinko/osake, €					
kanta	0,16*	0,52	0,59	0,39	0,33
etuoik.	0,18*	0,54	0,61	0,41	0,35
Osinko/tulos, %	38,4*	70,4	82,3	71,9	73,7
Efektiivinen osinkotuotto 31.12., %					
kanta	2,2*	4,3	5,6	4,5	4,1
etuoik.	3,5*	4,9	5,7	5,1	4,4
P/E-luku 31.12., laimennettu					
kanta	16,2	15,9	14,5	15,4	17,3
etuoik.	11,3	14,7	14,6	14,4	17,2
Kurssikehitys ja pörssivaihto					
Tilikauden lopun kurssi, €					
kanta	7,30	12,00	10,62	8,60	8,05
etuoik.	5,10	11,10	10,65	8,05	7,98
Kurssin muutos, %					
kanta	-39,17	12,99	23,49	6,83	-28,13
etuoik.	-54,05	4,23	32,30	0,88	-13,88
Ylin vaihtokurssi, €					
kanta	12,00	12,75	10,99	9,00	11,20
etuoik.	11,30	12,88	11,99	9,00	9,67
Alin vaihtokurssi, €					
kanta	6,50	10,35	8,11	7,90	7,83
etuoik.	5,04	9,55	8,13	7,50	7,81
Keskikurssi, €					
kanta	9,49	11,55	9,11	8,63	8,42
etuoik.	7,91	11,34	9,23	8,42	8,69
Pörssivaihto/koko osakekanta, %					
kanta	0,8	2,5	2,8	3,9	11,2
etuoik.	7,6	8,8	15,7	17,4	18,1
Osakepääoma ja osakkeet					
Osakepääoma 31.12., M €	27,6	27,6	27,6	27,6	27,3
kanta	10,1	10,1	10,1	10,1	10,1
etuoik.	17,4	17,4	17,4	17,4	17,2
Osakepääoman pörssi-arvo 31.12., M €	161,8	315,1	293,3	227,4	219
Osakkeita 31.12., 1 000 kpl	27 564	27 564	27 564	27 552	27 355
kanta	10 119	10 119	10 119	10 119	10 119
etuoik.	17 445	17 445	17 445	17 433	17 236
Osakkeita keskim., 1 000 kpl, laimentamaton	27 564	27 564	27 564	27 388	27 342
Osakkeita keskim., 1 000 kpl, laimennettu	27 579	27 686	27 584	27 388	27 360
Osakkeita lkm 31.12., laimentamaton, 1 000 kpl	27 564	27 564	27 564	27 552	27 355
Osakkeita lkm 31.12., laimennettu, 1 000 kpl	25 579	27 686	27 584	27 552	27 374
Osakkeenomistajia 31.12., kpl	3 354	3 202	3 194	3 099	2 948
Hallintarekisteröityjä omistuksia 31.12., kpl	4	3	2	2	2

* hallituksen ehdotus

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä, helmikuun 6. päivänä 2009

Mikael von Frenckell
Martin Lilius
Vesa Kainu

Niklas Savander
Jouko Oksanen
Carl-Magnus Cedercreutz

Reima Kerttula
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Tamfelt Oyj Abp:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Tamfelt Oyj Abp:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.2008–31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä, helmikuun 6. päivänä 2009

Jari Paloniemi, KHT

Veikko Terho, KHT

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Tamfelt Oyj Abp:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona maaliskuun 18. päivänä 2009 klo 16.00 yhtiön pääkonttorissa, Yrittäjänkatu 21, Tampere.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkaalla, joka on merkitty maaliskuun 6. päivänä 2009 osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon.

Osakkaan on ilmoitettava osallistumisestaan yhtiökokoukseen viimeistään perjantaina maaliskuun 13. päivänä 2009 klo 16.00 mennessä. Ilmoittautua voi kirjeitse osoitteella Tamfelt Oyj Abp, Osakerekisteri, PL 427, 33101 Tampere, puhelimitse 010 404 9000/9201 tai sähköpostitse mirja.takatalo@tamfelt.com. Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan ennakkoilmoittautumisen yhteydessä.

Tilinpäätösasiakirjat ovat nähtävissä yhtiön pääkonttorissa viikkoa ennen yhtiökokousta.

Osinko ja osakkeet

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2008 maksetaan osinkoa 0,16 euroa kantaosakkeelle ja 0,18 euroa etuoikeutetulle osakkeelle. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä maanantaina maaliskuun 23. päivä 2009 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Osingot maksetaan hallituksen ehdotuksen mukaan maanantaina maaliskuun 30. päivä 2009.

Osakkeenomistajalla on oikeus muuntaa kantaosakkeita etuoikeutetuiksi osakkeiksi yhtiöjärjestyksessä määrätyillä edellytyksillä.

Taloudelliset katsaukset vuonna 2009

Tamfelt julkaisee vuotta 2008 koskevan tilinpäätöstiedotteen ja vuosikertomuksen lisäksi kolme osavuosikatsausta. Osavuosikatsaukset tilikaudelta 2009 julkaistaan seuraavasti:

- tammi-maaliskuu 28.4.2009
- tammi-kesäkuu 6.8.2009
- tammi-syyskuu 27.10.2009.

Taloudellisten katsausten tilaaminen

Tamfelt julkaisee taloudelliset katsauksensa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Taloudelliset katsaukset ilmestyvät myös Tamfeltin kotisivuilla osoitteessa www.tamfelt.fi suomeksi ja englanniksi osoitteessa tamfelt.com.

Painettu vuosikertomus postitetaan kaikille osakkeenomistajille. Osavuosikatsaukset ovat saatavissa monisteina. Vuosikertomuksia ja osavuosikatsauksia voi tilata osoitteesta:

Tamfelt Oyj Abp/Mirja Takatalo
PL 427, 33101 Tampere
Puh. 010 404 9201
Sähköposti: mirja.takatalo@tamfelt.com

Osoitteenmuutokset

Osakkeenomistajia pyydetään ystävällisesti ilmoittamaan osoitteenmuutokset tilinhoitajayhteisölle, jonka kautta ne kirjautuvat yhtiölle.

Sijoittajasuhteet

Tamfeltin sijoittajaviestinnän tehtävä on antaa Tamfeltista oikeaa ja ajankohtaista tietoa säännöllisesti ja tasapuolisesti kaikille markkinaosapuolille.

Tamfelt noudattaa kahden viikon hiljaista jaksoa, eli yhtiön edustajat eivät kommentoi yhtiön tulosta kahteen viikkoon ennen osavuosikatsauksen tai tilinpäätöksen julkaisemista.

Tamfeltin liiketoimintaa koskevissa kysymyksissä voi kääntyä seuraavien henkilöiden puoleen:

Reima Kerttula, toimitusjohtaja

Puh. 010 404 9200
Sähköposti: reima.kerttula@tamfelt.com

Kimmo Pärssinen, talousjohtaja

Puh. 010 404 9215
Sähköposti: kimmo.parssinen@tamfelt.com

Analyttikot

Alla listatut yritykset seuraavat käsityksemme mukaan Tamfeltia. Lista ei välttämättä ole täydellinen:

- eQ Pankki Oy
- E.Öhman J:or Suomi Oy
- Pohjola Pankki Oyj
- Seligson & Co.

Tamfelt ei vastaa analyyseissä esitetyistä arvioista.

Yhteystiedot

Tamfelt Oyj Abp, pääkonttori

Tamfelt PMC Oy

Tamfelt Filtration Oy

PL 427

33101 Tampere

Puh. 010 404 9000

tamfelt@tamfelt.com

etunimi.sukunimi@tamfelt.com

www.tamfelt.fi

Juankosken-tehdas

73500 Juankoski

Puh. 010 404 9000

Tamfelt PMC, Inc.

450 Pearl Street, 2nd Floor

Stoughton, MA 02072

USA

Puh. +1 781 344 4778

Tamfelt Tianjin PMC Co., Ltd.

No. 1 Xi Er Dao, bonded Area

Tianjin Airport Free Trade Zone

Tianjin 300308

Kiina

Puh. +86 136 5208 0424

Fanafel Fábrica Nacional de Feltros Industriais Lda.

Apartado 9

3884-909 Ovar

Portugali

Puh. +351 256 579 579

Tamfelt Tecnologia em Filtração Ltda.

BR 262, 1300 (Anel Rodoviário)

30390-085 Belo Horizonte – MG

Brasília

Puh. +55 31 2101 1500

Tamfelt Sp. z o.o.

ul. Wierzbowa 48

90-133 Łódź

Puola

Puh. +48 42 678 1071

Tamfelt Special Textiles (Shanghai) Co., Ltd.

Bldg No. 2, 1055 Beihe Road

Jiading

Shanghai 201821

Kiina

Puh. +86 21 5165 1605

Tamfelt Shanghai Rep. Office

RM 1901, JingAn China Tower

1701 Beijing Xi Road

Shanghai 20040

Kiina

Puh. +86 21 6288 5701

Innovation adds performance.